

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu:	UČÍME SE PRO ŽIVOT 4 – SŠ č.j. ŘZŠ/242/2012
Školní vzdělávací program zpracovaný podle:	RVP–78-62-C/02 –Praktická škola dvouletá
Forma studia:	Denní forma studia (2 – 4)
Běžná délka studia v letech:	2 roky
Škola:	speciální

Předkladatel:	Základní škola a Praktická škola, Český Brod, Žitomířská 1359
Adresa:	Žitomířská 1359, 282 01 Český Brod
IČO:	70829489
IZO:	151 035 504
REDIZO:	600021670
Ředitel školy:	Mgr. Marie Šnajdrová
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Marie Šnajdrová
Kontakty:	
- E-mail	zsaprsceskybrod@seznam.cz
- Tel	321 622 300
- www	www.zsitomirska.wz.cz

Zřizovatel:	Středočeský kraj
Adresa:	Zborovská 11, 150 21 Praha 5 - Smíchov
Kontakty:	
- Tel	257 280 111
- www	www.stredocech.cz

Platnost od:	1. září 2012
Datum:	27. srpna 2012
Projednáno ve školské radě:	27. srpna 2012
Podpis ředitele školy:	Mgr. Marie Šnajdrová v.r.
Razítko školy:	

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Velikost a organizace školy

Základní škola a Praktická škola, Český Brod, Žitomířská 1359 je příspěvkovou organizací Středočeského kraje. Je školou, která poskytuje základní a střední stupeň vzdělávání zejména žákům a studentům se zdravotním postižením.

Škola sdružuje :

školy

- základní škola speciální
- základní škola praktická
- praktická škola dvouletá

školská zařízení

- školní družina

další možnosti vzdělávání

- kurz pro doplnění základů vzdělání poskytované základní školou speciální

Základní škola praktická je úplnou základní školou s 1. - 9. postupným ročníkem, maximální kapacita školy je stanovena na 75 žáků. Některé ročníky jsou spojeny do jedné třídy.

Základní škola speciální je úplnou základní školou s 1. – 10. postupným ročníkem, maximální kapacita školy je stanovena na 37 žáků. Žáci jsou do jednotlivých tříd zařazováni nejen podle věku, ale zejména podle stupně a druhu postižení, podle svých schopností a dovedností a z toho vyplývající míry podpůrných opatření.

Praktická škola dvouletá je střední školou neprofesního typu s dvouletou přípravou v oblasti všeobecně vzdělávacích předmětů a zejména v oblasti praktických předmětů. Je určena širokému okruhu absolventů základních škol po ukončení povinné školní docházky – zejména absolventům základních škol, kteří ukončili školní docházku v nižším ročníku, absolventům základní školy praktické, absolventům základní školy speciální, absolventům kurzů pro doplnění základního vzdělání, popř. základů vzdělání. Kapacity této střední školy je stanovena na 18 žáků pro oba ročníky.

Základní škola a Praktická škola, Český Brod, Žitomířská 1359 zajišťuje vzdělávání zejména žákům a studentům se zdravotním handicapem od zahájení povinné školní docházky ve věku od 6 let až do ukončení středního vzdělání, tj. až do věku 26 let.

Škola dle zájmu uchazečů a se souhlasem zřizovatele organizuje kurz pro doplnění základů vzdělání. Kromě toho škola poskytuje mimotřídní výchovu v rámci školní družiny s kapacitou 55 žáků a také přípravu na zahájení školní docházky zejména pro děti s odkladem povinné školní docházky v rámci přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 6 žáků.

Školní družina je školským zařízením Základní školy a Praktické školy, Český Brod, Žitomířská 1359. Školní družina navazuje na program školy a tvoří s ní jeden organizační celek. Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost pravidelnou prací jednotlivých oddělení a případně zájmových útvarů.

Svou činností se podílí i na pořádání příležitostných akcí školy.

Umístění školy

Škola je spádovou školou určenou pro žáky se zdravotním postižením zejména z oblasti Českobrodská. Je velmi dobře dostupná jak vlakovou tak autobusovou dopravou v rámci Pražské integrované dopravy.

V sousedství areálu školy jsou dvě autobusové zastávky Pražské integrované dopravy - PID (cca 10 m - zast. Muzeum, cca 50 m další zastávka PID – Žižkova, nemocnice).

Škola se nachází nedaleko centra města. V sousedství školy je společná školní jídelna pro všechny českobrodské školy, která zajišťuje stravování také pro naše žáky.

Vybavenost školy

Jedná se o čtyřpodlažní budovu. Objekt školy je zcela bezbariérový, je vybavený výtahem pro přepravu osob, sociálním zařízením pro osoby se zdravotním postižením s možností přístupu euroklíčem.

K dispozici má každá třída samostatnou kmenovou učebnu. Žáci a pedagogové využívají počítačovou učebnu s připojením k internetu. Také do kmenových učeben je zapojena vnitřní počítačová síť s možností připojení k internetu. Tyto třídy jsou vybaveny počítačovou stanicí s příslušenstvím. V některých třídách jsou instalovány interaktivní tabule.

Žákům a pedagogům jsou k dispozici další odborné pracovny - učebna hudební výchovy, která je také vybavena interaktivní tabulí s příslušenstvím a je využívána kromě HV také k výuce dalších předmětů, dílna pro zpracovávání dřeva, dílna pro zpracovávání kovu, keramická dílna s keramickou a smaltovací pecí, cvičná kuchyň, místnost pro terapii metodou Snoezellen a trampolining. Jedna kmenová učebna je vybavena interaktivní tabulí, kterou škola získala v rámci projektu Středočeského kraje „Modernizace škol Středočeského kraje“.

Pro provoz školní družiny slouží 2 pracovny, školní družina dále může využívat veškeré další prostory školy.

K areálu školy patří menší školní zahrada se skleníkem, zahrada k pobytu dětí s malým sportovním hřištěm.

Z hlediska materiálního je škola dobře vybavena kompenzačními, edukačními a rehabilitačními pomůckami potřebnými k výchově a vzdělávání zdravotně postižených žáků.

Pedagogickým pracovníkům je k dispozici sborovna a 6 kabinetů.

Kabinety jsou vybaveny množstvím kompenzačních, edukačních a rehabilitačních pomůcek potřebných pro rehabilitaci, motivaci, výchovu a vzdělávání žáků s různým stupněm a typem postižení.

Nedílnou součástí činnosti školy jsou i různé rehabilitační a kompenzační aktivity jako je využívání trampoliningu, snoezellenu, rehabilitačního cvičení, popř. další aktivity.

K dispozici je tělocvična, malá cvičebna, trampolína a rehabilitační pomůcky, místnost pro snoezellen.

Pedagogický sbor

Pedagogický sbor tvoří 28 pedagogických pracovníků – 2 vedoucí pracovníci - pedagogové, 17 učitelů, 6 asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením, 1 asistent pro žáky se sociálním znevýhodněním a vychovatelky školní družiny. Ve sboru pracuje 5 mužů.

Odbornost pedagogického sboru

Management školy:

Užší management školy tvoří ředitelka školy i zástupkyně ředitelky školy, které absolvovaly funkční studium pro vedoucí pedagogické pracovníky

Členové širšího managementu školy:

- koordinátor ŠVP je absolventem studia pro koordinátory ŠVP
- koordinátor EVVO je absolventem studia pro koordinátory EVVO
- koordinátor ICT, výchovný poradce a preventista sociálně patologických jevů prozatím neabsolvovali studium pro výkon těchto funkcí, svoji odbornost si prozatím doplňují absolvováním odborných seminářů a krátkodobých kurzů

V současné době nemá úplné vzdělání pro výkon funkce učitele 9 pedagogů, z toho 4 si v současné době vzdělání doplňují studiem speciální pedagogiky. Všichni pedagogičtí pracovníci si průběžně doplňují vzdělání účastí na různých zejména krátkodobých školeních a seminářích zaměřených na různé oblasti související s výchovně vzdělávacím procesem ve speciálním školství. Kolektiv pracovníků je stabilní, po odborné stránce na velmi dobré úrovni s hezkým vztahem k žákům, což přispívá k příjemnému klimatu ve škole.

Ve škole pracují speciální pedagogové, kteří spolupracují s odborníky ze SPC, PPP a dalších odborných pracovišť. Většina žáků základní školy praktické vyžaduje střední míru podpůrných opatření, žáci základní školy speciální pak vyžadují vysokou a velmi vysokou míru podpůrných opatření, která jsou zajištěna zejména tomu odpovídajícím počtem žáků ve třídách a používáním speciálně pedagogických metod ve výuce. Vzdělávací potřeby žáků, kteří potřebují další podporu, jsou garantovány tvorbou a plněním individuálních vzdělávacích plánů, které sestavuje třídní učitel - speciální pedagog společně s ostatními zainteresovanými na základě závěrů pedagogicko-psychologického vyšetření žáka odborným pracovištěm. Žákům, kteří z důvodu svého zdravotního handicapu potřebují přítomnost asistenta pedagoga při výuce, škola tyto asistenty zajišťuje a dohlíží na jejich spolupráci s třídním učitelem a dalšími vyučujícími.

Výchovný poradce se snaží formou kariérního poradenství žákům a jejich rodičům nabídnout a pomoci vhodně vybrat další možnosti vzdělávání. Prezentuje a informuje o všech učebních oborech, na které se mohou žáci školy přihlásit. Jeho dalším úkolem je spolupracovat a v rámci svých možností a kompetencí pomáhat řešit zákonným zástupcům výchovné a vzdělávací problémy žáků školy. Výchovný poradce spolupracuje s vedením školy a se všemi pedagogickými pracovníky ve škole.

Preventista sociálně patologických jevů sleduje klima školy. Má vytvořen Minimální preventivní program, podle kterého on i ostatní pedagogičtí pracovníci pracují s celými kolektivy nebo jednotlivci žáků na škole. Úzce spolupracuje s vedením školy, výchovným poradcem a s ostatními pedagogickými pracovníky. Eviduje všechny patologické jevy na škole a snaží se nalézat příčiny a jejich řešení. Má kontakt na různé organizace, které jsou mu nápomocny při řešení patologických jevů na škole. Spolupracuje také s úřady zabývajícími se zejména sociální oblastí dětí, mládeže a rodiny a také centry odborné pomoci.

Metodik ICT zajišťuje bezproblémový stav počítačové sítě ve škole, společně s vedením školy vytváří plán ICT na příslušný školní rok. Metodicky vede ostatní kolegy v oblasti ICT. Doporučuje vedení školy pořízení vhodného softwaru, poté zajišťuje dle rozpočtových možností školy software určený pro výuku žáků a práci pedagogů.

Metodik EVVO organizuje environmentální výchovu žáků ve škole, zpracovává plán EVV na daný školní rok. Metodicky vede ostatní kolegy v oblasti EVV, zaštiťuje vhodné programy a akce z oblasti EVV.

Žákům poskytujeme individuální logopedickou péči na základě odborné depistáže v rámci hodin řečové výchovy.

Projekty a spolupráce školy

Škola se zapojuje do projektů, které jsou nabízeny v průběhu školního roku, předkládá projekty, zejména regionální úrovně.

Vedení školy společně s pedagogy spolupracuje s jinými subjekty v regionu.

Úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje a Speciálním pedagogickým centrem v Kolíně. S těmito poradenskými zařízeními spolupracuje zejména při diagnostikování žáků, tvorbě individuálních vzdělávacích plánů pro žáky.

Škola stále rozvíjí spolupráci s Městem Český Brod, zejména účastí na akcích pořádaných Městem, partnerskými školami a poskytovateli sociálních služeb ve městě a regionu, nízkoprahovým centrem Zvonice a mateřským centrem Kostička.

S kolínským občanským sdružením Prostor a českobrodskými občanskými sdruženími LECCOS a Českobrodák spolupracuje v oblasti prevence sociálně patologických jevů a vzdělávání pedagogických pracovníků s tematikou prevence, práce s jednotlivými žáky i skupin žáků a studentů.

Škola prozatím nespolupracuje s žádnou zahraniční školou, úzce však spolupracuje se školami a organizacemi v regionu pořádáním společných akcí nejen pro žáka, ale také pro pedagogy.

Při škole pracuje školská rada, která má 3 členy schválené zřizovatelem. Školská rada škole pomáhá zejména při vytváření a schvalování zásadních školních dokumentů a plánování strategie rozvoje školy.

Nejvýznamnějším partnerem jsou pro pedagogy školy rodiče a zákonní zástupci našich žáků. Snahou je, co nejvíce zapojit rodiče žáků do života školy. To škola realizuje zejména pořádáním dnů otevřených dveří, třídních schůzek a akcí jednotlivých tříd. Pravidelně v rámci evaluace školy předkládá zákonným zástupcům žáků dotazník, ve kterém mohou vyjádřit vlastní názor na fungování a představu dalšího rozvoje školy.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu (RVP PRŠ 2) určený pro střední vzdělávání žáků v oboru vzdělávání praktická škola dvouletá.

Dává možnost získat střední vzdělání žákům se středně těžkým stupněm mentálního postižení případně s lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, které jim znemožňuje vzdělávání na jiném typu střední školy.

ŠVP doplňuje a rozšiřuje všeobecné vzdělávání dosažené v průběhu školní docházky. Je zaměřen na získání základních pracovních dovedností, návyků a pracovních postupů potřebných v každodenním i v budoucím pracovním životě. Poskytuje základy odborného vzdělání a manuálních dovedností v oboru dle zaměření přípravy a vedoucích k profesnímu uplatnění. Získané dovednosti mohou žáci také využít v dalším vzdělávání.

Zohledňuje individuální možnosti každého jednotlivce. Respektuje opoždění psychomotorického vývoje žáků se středně těžkým mentálním postižením, jejich fyzické a pracovní možnosti a předpoklady.

Umožňuje využití podpurných opatření zohledňujících speciální vzdělávací potřeby žáků, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem. Podle potřeb žáků lze obsah vzdělávání rozložit do více ročníků, zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny nebo vzdělávat žáka na základě individuálního vzdělávacího plánu.

Program je realizován na základě analýzy vzdělávacích podmínek školy, respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, žáci).

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program Základní školy a Praktické školy, Český Brod, Žitomířská 1359 má celkem čtyři varianty – Učíme se pro život 1 - ZŠpr, Učíme se pro život 2 –ZŠsp (díl A a B), Učíme se pro život 3 - ZŠ, Učíme se pro život 4 - SŠ. Toto členění vychází ze struktury školy, která se skládá ze ZŠ praktické, ZŠ speciální, 1. stupně ZŠ a SŠ - praktické školy dvouleté.

ŠVP Učíme se pro život 1 je vypracovaný pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, ŠVP Učíme se pro život 2 - pro vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, ŠVP Učíme se pro život 3 - a ŠVP ZŠ pro vzdělávání žáků 1. stupně základní školy, Učíme se pro život 4 - SŠ pro praktickou školu dvouletou (typ střední školy).

Náš školní vzdělávací program dostal název „**Učíme se pro život**“, protože převážná většina žáků pochází z nepodnětného prostředí, které jim často neumožňuje dostačený celkový rozvoj osobnosti žáka. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli více zaměřit na výchovu našich žáků a přípravu pro jejich budoucí život, jejich plnohodnotné začlenění v běžném osobním i profesním životě.

Škola poskytuje vzdělání pro žáky se zdravotním postižením, umožňuje utvářet a rozvíjet klíčové kompetence dětem, které se nemohou pro své mentální postižení vzdělávat na běžné základní škole. Ve školní družině je zabezpečována výchova mimo vyučování. Zájmové a mimotřídní aktivity žáků jsou zajišťovány formou organizace nepovinných předmětů a zájmových kroužků:

- práce na počítači
- sportovní hry
- míčové hry
- rehabilitační tělesná výchova
- environmentální výchova

- sociální a osobnostní výchova
- multikulturní výchova
- taneční a pohybová výchova
- rodinná výchova
- estetická výchova
- zdravé pískání

Praktická škola dvouletá je střední školou pro žáky s mentálním postižením, s kombinovaným postižením, s autismem. Jejím cílem je naučit žáky znalostem, které budou v reálném životě využívat a dále rozvíjet a poskytnout jim základy pro tzv. celoživotní vzdělávání. Tím také posílit předpoklady jejich integrace do společnosti.

Po vypracování strategie rozvoje školy byly upřesněny hlavní vzdělávací priority školy:

- Rozšířit a prohlubovat u žáků poznatky získané v základním vzdělávání.
- Poskytovat střední vzdělání zaměřené na pracovní dovednosti žáků.
- Upevňovat pozitivní mezilidské vztahy žáků.
- Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
  - v mateřském jazyce
  - v sociálních vztazích
  - v informačních a komunikačních technologiích
- Podporovat vytváření zdravého stylu života pomocí zájmových činností žáků.
- Rozvíjet u žáků schopnosti, ve kterých vynikají.
- Upevňovat a dále rozvíjet klíčové kompetence žáků zkvalitnit jejich vědomosti, dovednosti a formovat jejich postoje.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů.
- Rozvíjet tělesné, duševní a specifické schopnosti a dovednosti žáků.
- Rozvíjet vnímavost, vztahy k lidem, prostředí a přírodě.
- Formovat u žáků odpovědný postoj k plnění svých povinností a respektování stanovených pravidel.
- Vést žáky k vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci.
- Vést žáky k osvojování poznatků a pracovních postupů a připravovat je k vykonávání pracovních činností, pro které byli připravováni pro uplatnění na trhu práce.

Škola je zaměřena na:

- *další poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které uplatní žáci v budoucím osobním životě* - prohlubujeme u žáků takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, zaměřit se na činnostní učení s využitím na praxi
- *zohledňování rozdílnosti rozumových a tělesných schopností žáků* - zavádíme do výuky efektivní metody, jako skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme

žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Umožňujeme pomoc asistentů pedagoga

- *orientování výchovně vzdělávací činnosti školy směrem k žákovi, k jeho potřebám, možnostem a zájmům* - vytváříme pro žáky takové podmínky, aby mohli co nejlépe uplatnit své schopnosti a dovednosti, všestranně se rozvinout a posílit tak možnost celoživotního vzdělávání a integrace do společnosti

Prioritou školního vzdělávacího programu je připravit žáky pro praktický život při respektování jejich individuálních vzdělávacích potřeb

<p>Vytvářet podmínky pro žáky s různým druhem postižení</p> <p>Integrace výuky jednotlivých předmětů</p>	<p>Realizovat individuální vzdělávací plány podle potřeb a schopností žáků, zařazovat různé formy a metody práce, akceptovat individuality žáka, možnost rozložení učiva do více ročníků, pomoc asistenta pedagoga.</p> <p>Pokračovat ve vytváření podmínek pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a snažit se o jejich maximální rozvoj odpovídající jejich možnostem.</p> <p>Propojovat výuku jednotlivých předmětů, která má žákům umožnit pochopit svět v co nejširších souvislostech.</p> <p>Směřovat výuku do praktického života, zapojit žáky do práce s IC technikou, posílit čtenářskou a finanční gramotnost, rozvinout komunikaci.</p>
<p>Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>Vést žáky k tomu, aby hlouběji porozuměli sami sobě i ostatním lidem, k toleranci, duchovním prožitkům a k zdravému životnímu stylu. Vést žáky k dodržování společenských norem za pomoci školního řádu.</p> <p>V rámci spolupráce s ostatními školami nabídnout a umožnit žákům partnerství s žáky jiných škol, prezentaci vlastních prací, vystoupení, sportovní aktivity.</p> <p>Podporovat vrstevnické vyučování.</p>
<p>Aktivní využívání volného času, environmentální výchova.</p>	<p>Motivovat žáky k aktivnímu využívání volného času, vzdělávat je v duchu environmentální výchovy. Nabízet jim účast v mimoškolních akcích.</p>
<p>Rozvoj pracovních dovedností</p>	<p>Podněcovat u žáků zájem k získávání dalších pracovních dovedností, upevňovat jejich schopnosti a vytvářet podmínky pro získání potřeby celoživotního vzdělávání. Vést žáky k získání co největší samostatnosti. Vytvářet u žáků pozitivní vztah k manuální práci a vést je k zapojení do pracovního procesu.</p>
<p>Multikulturní výchova</p>	<p>Vytvářet otevřené prostředí pro všechny žáky, učit se přijmout druhého a uvědomovat si, že všechny etnické skupiny jsou rovnocenné.</p>
<p>Spolupráce s rodiči a institucemi</p>	<p>Snažit se být školou otevřenou, dát rodičům možnost zapojit se do činnosti školy, podporovat a rozvíjet spolupráci s nimi. Spolupracovat s různými institucemi.</p>

3.2 Profil absolventa

Výsledky vzdělávání:

Absolvent praktické školy si doplnil a rozšířil všeobecné vzdělání dosažené v průběhu plnění povinné školní docházky ve zvláštní, pomocné, případně základní škole, osvojil si znalosti a manuální dovednosti potřebné k výkonu jednoduchých činností a získal tak perspektivní možnost uplatnění se v různých oblastech praktického života.

Způsob ukončení:

závěrečná zkouška – praktická a teoretická část, vysvědčení o závěrečné zkoušce

Dosažený stupeň vzdělání:

příprava pro výkon jednoduchých činností v oblastech praktického života

Očekávané výstupy:

Absolvent praktické školy:

- osvojil si poznatky obsažené ve školním vzdělávacím programu
- rozvinul své komunikační dovednosti, dokáže se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní i písemnou formou, rozumí smyslu sdělení, umí vést dialog
- naslouchat druhým a adekvátně reagovat na jejich sdělení
- plní stanovené povinnosti, dodržuje vymezená pravidla, je schopen spolupráce
- respektuje práci vlastní i druhých
- rozvíjí své osobnostní kvality, vědomě dodržuje morální zásady, orientuje se v základních mravních hodnotách, respektuje základní pravidla společenského chování, kultivovaně vystupuje na veřejnosti i v soukromí
- rozpozná nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- chápe význam dodržování zdravého životního stylu, váží si svého zdraví i zdraví jiných, dovede se podílet na ochraně životního prostředí
- je seznámen s podstatou fungování demokratické a občanské společnosti, se základními právy a povinnostmi každého občana, je si vědom důsledků nedodržování zákonů a porušování lidských práv
- osvojil si základní pracovní dovednosti, návyky a pracovní postupy potřebné v každodenním životě i v budoucí profesi, chápe význam práce v životě člověka
- zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce, chápe závažnost rozhodování o své budoucí životní a profesní orientaci
- je motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností

Možnosti pracovního uplatnění absolventa:

Absolventi praktické školy se mohou v rámci svých možností a individuálních schopností uplatnit přiměřeným výkonem při pomocných pracích ve zdravotnictví, v sociální péči a službách, ve výrobních podnicích, v zemědělství, případně v chráněných pracovištích.

Vstupní předpoklady žáků:

Praktická škola je určena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, plynoucími ze snížené úrovně rozumových schopností, případně žákům s více vadami, kteří ukončili povinnou školní docházku ve základní škole praktické, v základní škole speciální, v nižším než devátém ročníku základní školy a v odůvodněných případech v devátém ročníku základní školy. Praktická škola dvouletá je určena chlapcům i dívkám.

Délka vzdělávacího programu a forma studia:

2 roky studia

denní studium

Pojetí a cíle vzdělávacího programu:

Nově formulované úkoly vzdělávání kladou důraz na rozvíjení všech stránek osobnosti žáků tak, aby lépe porozuměli světu, v němž žijí, získali znalosti a dovednosti důležité pro život a našli své místo ve společnosti. Vzdělávání v praktické škole umožňuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, plynoucími ze snížené úrovně jejich rozumových schopností a žákům s více vadami doplnění a rozšíření všeobecného vzdělání dosaženého v průběhu plnění povinné školní docházky a osvojení vědomostí a dovedností potřebných k výkonu konkrétních jednoduchých činností v různých profesních oblastech i v každodenním životě.

Ve vzdělávacím programu je v souladu s individuálními potřebami a možnostmi žáků kladen důraz zejména na vypěstování kladného vztahu k práci, na rozvoj komunikačních dovedností, základní orientaci v celospolečensky závažných problémech, kultivaci osobnosti, výchovu ke zdravému životnímu stylu, dosažení maximální možné míry samostatnosti a posílení předpokladů sociální integrace žáků.

Charakteristika vzdělávacích oblastí:

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Tato oblast rozvíjí u žáků komunikativní funkci jazyka především osvojením a správným používáním ústní i písemné podoby spisovného jazyka a rozvíjení čtenářské gramotnosti. Zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem, psaní a základy jednoduché konverzace v cizím jazyce. Vzdělávací obsah vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích okruzích **Český jazyk a literatura** a **Cizí jazyk**.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** se realizuje vzdělávacím okruhem **Matematika**. Hlavním úkolem je upevnit a prohloubit matematické znalosti a dovednosti podle mentální úrovně žáků a jejich individuálních zvláštností. Ve výuce si žáci zdokonalují numerické řešení úloh z paměti i pomocí kalkulačtoru, rozvoj logického myšlení, prostorovou představivost. Kromě vytváření matematických představ, vědomostí, dovedností a návyků je kladen důraz na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích a v odborné praxi.

Vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** má za úkol naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie je realizována stejnojmenným vzdělávacím oborem. Dovednosti získané ve vzdělávacím okruhu Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat je ve všech vzdělávacích oblastech a oborech a využívat je v praktickém životě. Vzdělávací oblast je realizována v předmětu **Informatika**.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** má nezastupitelnou roli v přípravě žáka na soukromý i společenský život. Vzdělávací obsah je zaměřen na tvorbu humánních mezilidských vztahů v rodině, na pracovišti i v širším společenském kontextu. Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací okruh **Základy společenských věd**, který se zaměřuje na formování jedince po stránce mravní, estetické, citové i volní tak, aby jeho začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Rozvíjí u žáků pochopení přírodních zákonitostí, porozumění jim, získání základních poznatků a dovedností z fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací okruh **Základy přírodních věd**.

Vzdělávání v oblasti **Umění a kultura** přináší umělecké osvojení světa. Žáci si rozšiřují poznání prostřednictvím tvůrčí činnosti, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, a to jak vlastní produkce, tak produkce ostatních, včetně uměleckých děl. Vzdělávací oblast Umění a kultura obsahuje dva vzdělávací okruhy: **Výtvarná výchova** a **Hudební a dramatická výchova**.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky chápat jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Vzdělávací oblast obsahuje dva vzdělávací okruhy: **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**.

Vzdělávací oblast **Odborné činnosti** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí, která vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon praktických činností. Tato vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací okruhy **Rodinná výchova**, **Výživa a příprava pokrmů** a další odborné zaměření si škola zvolí podle své profílace.

Oblast praktických dovedností předpokládá využití netradičních forem výuky – nácviku praktických činností, situačních her, využívání poznatků a zkušeností z jiných oblastí. Výuka předmětů rodinná a zdravotní výchova, praktické činnosti a výživa a příprava pokrmů poskytuje žákům základní znalosti z uvedených oblastí. Stěžejním úkolem je však osvojení manuálních dovedností potřebných k výkonu jednoduchých činností v profesním i osobním životě žáků.

Organizace výuky:

Příprava žáků je organizována jako dvouleté denní studium a poskytuje přípravu pro výkon stanoveného okruhu činností. Vzhledem k speciálním vzdělávacím potřebám žáků je vhodné organizovat výuku tak, aby odpovídala psychickým i tělesným schopnostem žáků a respektovala jejich individuální zvláštnosti.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Strategie, vedoucí k rozvíjení a naplňování klíčových kompetencí, jsou uplatňovány všemi pedagogy (společně upřednostňované postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků). Zohledňují specifické potřeby žáků s mentálním postižením, kombinovanými vadami, odlišné postupy a metody práce s těmito žáky a rozdílnou úroveň rozumových schopností jednotlivých žáků v rámci školy i jednotlivých tříd.

Rozvíjení klíčových dovedností musí vycházet ze vzdělávacích a výchovných předpokladů (možností) a osobních dispozic žáků připravujících se v praktické škole. Za žádoucí se považuje zejména posilování komunikativních, personálních a interpersonálních dovedností, a to jak ve všeobecně vzdělávací, tak i v praktické složce vzdělávání. Klíčové dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání mají umožnit žákům přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj a vytvářejí předpoklady pro uplatnění žáků v občanském i v pracovním životě.

Dané klíčové kompetence jsou realizovány a rozvíjeny v jednotlivých předmětech dle aktuálních potřeb žáků tak, aby byly v souladu s individuálním přístupem, který žáci potřebují. K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, pedagogičtí pracovníci se snaží uplatňovat tyto společné postupy:

Kompetence k učení:

- klademe důraz na individuální přístup k žákům, zohledňujeme jejich úroveň a míru znevýhodnění a v souladu s tím žáky hodnotíme
- používáme odlišné postupy a metody práce (hry, názorné demonstrace, skupinová práce, projekty, dialog atd.)
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- nabízíme dostatek informačních zdrojů a učíme žáky je využívat - knihovna, Internet, počítače, periodika, exkurze
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a orientaci v informačních zdrojích a jejich propojení se skutečným životem
- ovlivňujeme žáky vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu
- vnímáme i aktivně zjišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, pro některé žáky připravujeme individuální vzdělávací plány, průběžně je doplňujeme
- v případě potřeby umožňujeme žákům rozložení učiva do více ročníků
- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života a v praktických činnostech jim umožňujeme ověřovat si získané poznatky a dovednosti
- využíváme při výuce počítačové výukové programy
- vedeme žáky ke čtenářské a matematické gramotnosti
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky vlastní práce (podílet se na výzdobě školy, výstavky, veřejná prezentace apod.)
- na praktických příkladech seznamujeme žáky s pozitivními dopady vyšší úrovně vzdělání na praktický život a motivujeme je k následnému celoživotnímu vzdělání
- umožňujeme žákům srovnání svých vědomostí, dovedností a schopností s ostatními, vedeme žáky k sebehodnocení
- zařazujeme diferencované činnosti odpovídající výkonnosti žáků

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení problémových situací z praktického života
- využíváme při výuce mezipředmětové vztahy
- při práci s žákem uplatňujeme mezipředmětové vztahy a využíváme aktivizující metody vyučování, praktická cvičení, projekty
- podporujeme práci ve skupinách a spoluúčast žáků na postupech a řešeních
- otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme prostor ke sdělování vlastních problémů

- umožňujeme žákům otevřeně se vyjadřovat k problémům kolektivu a navrhopvat společná řešení
- informačními vzory a dramatizací vedeme žáky k rozpoznání a předcházení nebezpečí a vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby
- soustavným povzbuzováním a kladným hodnocením podněcujeme žákovo sebevědomí a důvěru v sama sebe,
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a s dospělými
- kladením otevřených otázek vedeme žáky k vyjadřování celými větami a tento způsob vyjadřování vyžadujeme
- umožňujeme žákům alternativní způsob komunikace
- vhodnými podněty vedeme žáky ke kladení a správnému formulování otázek
- žákům poskytujeme dostatečný prostor k vyjádření
- učíme je naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek
- podporujeme u žáků práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, mediálních)
- při besedách a diskusích umožňujeme žákům komunikovat a zadávat ústní i písemné dotazy, podněcujeme je k vyjadřování svých názorů a postojů
- skupinovou práci vedeme žáky k minimalizaci komunikačních bariér a odlišností
- vytváříme přátelské vztahy ve třídě i mezi třídami a tím se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy komunikace mezi žáky
- podporujeme rozvoj vyjadřovacích prostředků u žáků, učíme je komunikovat na úřadech, u lékaře, v obchodě, v rodině bez strachu a studu

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektování a toleranci ostatních
- máme jasně stanovená pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce a vyžadujeme jejich dodržování
- jednoznačným výkladem těchto pravidel učíme žáky přijímat důsledky vlastních rozhodnutí,
- zařazujeme do vyučování situační, sociální a kolektivní hry
- podporujeme metody skupinové práce, spolupráce v týmu, vrstevnické spolupráce
- přátelskými vztahy ve třídě vedeme žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům
- zprostředkováním osobních kontaktů (při setkáních, soutěžích) vedeme žáky k toleranci, respektování jiných lidí, nemocných a postižených
- formou besed a projekty seznamujeme žáky s rizikovými projevy chování

- vedeme žáky k ochraně školního majetku tím, že se sami zapojí do výzdoby vlastní třídy

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování ve třídě a ve škole
- připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, učíme je uplatňovat jejich práva a povinnosti
- otevřeným a přátelským školním klimatem vyvracíme nebezpečí rasismu
- simulujeme krizové situace pomocí her
- pořádáme pro žáky exkurze, besedy
- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a činy
- seznamovat žáky s fungováním důležitých úřadů, orgánů a institucí, s jednoduchými a nejjednoduššími druhy formulářů a dotazníků, vedeme žáky ke zvládnutí běžné komunikace s úřady a institucemi
- reflektujeme ve výuce společenské dění
- projekty a školními akcemi v přírodě vedeme žáky k pochopení zdravého způsobu života, ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke zvládnutí postupu práce, jeho dokončení a hodnocení
- průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů
- umožňujeme diferencované výkony dle individuálních schopností žáků, výsledky manuální činnosti žáků hodnotíme podle individuálních schopností, úrovně motoriky a míry handicapu
- opakovaně žáky seznamujeme se základy bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- seznamujeme žáka s nástroji, pomůckami a nářadím pro běžné domácí použití
- výuku vhodně doplňujeme praktickými exkurzemi a návštěvami jiných škol (SOU, OU), a tak u nich vytváříme reálnou představu o učebních oborech a možnostech vlastního uplatnění
- poskytujeme žákům prostor, aby si samostatně hledali vhodné metody a postupy práce
- motivujeme žáky k další činnosti tím, že se budou sami podílet na výzdobě školy
- budujeme u žáků zájem o profesní uplatnění
- seznamujeme žáky s institucemi spojenými s pracovním trhem

Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

- průběžně vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických předpisů a předpisů požární ochrany
- na příkladech a názorných ukázkách je seznamujeme s možným nebezpečím
- učíme žáky rozpoznat, jaké osobní ochranné pomůcky by mohli použít a používat je
- vedeme žáky k udržování pořádku na pracovišti, k předcházení nebezpečí úrazu
- používáme názorné pomůcky a metody postupné náročnosti, stálého opakování

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb:

- postup práce žákům názorně předvedeme a dílčími kroky je vedeme k jeho dodržování
- uplatňujeme zásadu přiměřenosti a postupné náročnosti
- motivujeme žáky k vzájemné spolupráci, pomoci
- učíme žáky samostatnosti v rozhodování, k plánování a rozložení činnosti
- vedeme žáky k dokončení činnosti, k vlastnímu hodnocení a hodnocení práce a výkonu druhých

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje:

- vedeme žáky k vážení si práce své i druhých
- učíme žáky pracovat tak, aby neničili životní prostředí
- motivujeme žáky k tomu, aby o důsledku své práce přemýšleli
- třídíme s žáky odpadové suroviny
- zapojujeme žáky do ekologických soutěží
- nabízíme jim velké množství propagačních materiálů o ochraně životního prostředí
- pracujeme s výukovými filmy z této oblasti

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola poskytuje střední vzdělání žákům se středně těžkým mentálním postižením, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, žákům s autismem, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením
- povinnou školní docházku v základní škole speciální
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání
- základní vzdělání v základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy

V praktické škole dvouleté se vzdělávají žáci s různou mírou závažnosti rozličných zdravotních postižení. Vzhledem k tomu musí být zdravotní způsobilost žáků ke vzdělávání v odborných činnostech a oborech podle zaměření školy posouzena odborným lékařem. Na základě jeho doporučení budou stanoveny požadavky na žáky, které budou důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

ŠVP je postaven tak, aby zpřístupnil vzdělávání co nejširšímu spektru žáků:

- bere v úvahu zdravotní způsobilost žáků a stupeň zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění
- navazuje úzkou spolupráci se sociálními partnery a motivuje žáky k hledání možností dalšího uplatnění v pracovním procesu
- využívá všech podpůrných opatření při vzdělávání
- uplatňuje principy diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, metod a forem vzdělávání
- využívá alternativních forem vzdělávání
- umožňuje úpravy vzdělávacího programu (délka studia učební plány, vzdělávací obsah, organizaci výuky)
- upravuje výsledky vzdělávání tak, aby byly pro žáky reálné a splnitelné v rámci jejich možností, a těmto výsledkům přizpůsobit i výběr učiva
- nastavena je také spolupráce s SPC, PPP a dalšími odborníky, s ostatními školami podobného zaměření, s občanskými sdruženími
- umožňuje obsah vzdělávání rozložit do více ročníků, zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny nebo vzdělávat žáka na základě IVP
- zohledňuje druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků vzdělávání a v praktických činnostech
- podporuje zájem žáků směřující k následnému sociálnímu a profesnímu uplatnění

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole:

- bezbariérová budova
- možnost snížení počtu žáků ve třídách
- diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební pomůcky přizpůsobené individuálním potřebám žáka
- náhradní formy komunikace
- odborná výuka předmětů speciálně pedagogické péče a uplatňování odpovídajících učebních stylů
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků,
- podporování nadání a talentu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- působení asistenta pedagoga v případě potřeby a v souladu s právními předpisy

Zabezpečení výuky žáků s kombinovaným postižením, popř. s přidruženým zdravotním znevýhodněním

Obsah vyučovacích předmětů se přizpůsobuje vzdělávání žáků v souladu s jejich speciálními vzdělávacími potřebami, možnostmi a zdravotním stavem, při současném využití vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic, výukových programů apod.

Z důvodu kombinací postižení nebo jiného znevýhodnění se uplatňuje při vzdělávání těchto žáků kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností a při zlepšování sociální komunikace žáků, u nichž vzdělávání za použití běžných didaktických metod nepřináší potřebný efekt.

Při zabezpečení výuky žáků se zdravotním znevýhodněním uplatňujeme tyto zásady:

- respektujeme individuální potřeby žáka
- zohledňujeme druh postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracujeme se zákonnými zástupci, se školskými poradenskými zařízeními, s lékaři
- zpracováváme individuální vzdělávací plány (IVP)

Na vypracování individuálních vzdělávacích plánů se podílí třídní učitel, vyučující příslušných předmětů. Jeho platnost je jeden rok. Individuální vzdělávací plán vychází z vyšetření a doporučení PPP nebo SPC. IVP je zpracován na základě platných učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka. Zákonný zástupce i PPP vyjadřují souhlas se způsobem zpracování individuálního vzdělávacího plánu.

V případě potřeby žáka vyplývajících z jeho postižení a na základě žádosti zákonného zástupce, zletilého žáka a doporučení speciálně pedagogického doporučení je možné povolit žákovi rozložení učiva ročníku do delšího časového období, vypracovat mu individuální vzdělávací plán, upravit podmínky pro jeho vzdělávání a jeho docházku do školy apod.

Obsah individuálního vzdělávacího plánu: základní údaje o žákovi, závěry vyšetření a doporučení z odborného pracoviště, konkrétní cíle, organizace výuky, forma zadávání úkolů, způsob klasifikace, nezbytné kompenzační pomůcky, učebnice, organizace speciálně pedagogické a psychologické péče, způsob spolupráce se zákonnými zástupci, podíl žáka na řešení problémů, popis projevů žáka ve škole.

Zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním

Někteří žáci školy pocházejí se sociokulturně znevýhodněného prostředí nebo jsou jinak sociálně znevýhodnění. Cílem naší výchovně vzdělávací práce je jejich úspěšná integrace do majoritní společnosti s důrazem na ochranu a zachování jejich minoritní kultury. Snahou integrace těchto žáků je i vytváření příznivého společenského klimatu ve třídě a ve škole.

Stejně jako ostatním žákům, je i žákům sociálně znevýhodněným věnována speciálně pedagogická péče s důrazem na individuální přístup.

Při vzdělávání těchto žáků volíme takové metody a formy práce, které vedou k utváření zejména pracovních a společenských návyků, umožňujeme jim orientaci na trhu práce a klademe důraz na osvojení základních uživatelských dovedností při práci na PC.

Žákům se sociálním znevýhodněním je nabízena bohatá mimoškolní činnost ve formě pravidelných kroužků organizovaných školou, jednorázových akcí v době mimo vyučování (spaní ve škole, keramická dílna, návštěva sportovních akcí, společné aktivity mimo třídu a školu, výlety), čímž je vedeme ke smysluplnému a vhodnému využití volného času a předcházení nežádoucích společenských jevů. Sebevědomí těchto žáků se snažíme zvyšovat účastí na různých soutěžích.

Při zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním uplatňujeme tyto zásady:

- respektujeme individuální potřeby žáka
- zohledňujeme minoritní zvyky a kulturu
- úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky, neziskovými organizacemi, policií
- v případě potřeby zpracováváme individuální vzdělávací plány (IVP)

- nabízíme žákům rozmanitý výběr mimoškolních činností
- předcházíme sociálně patologickým jevům
- utvrzujeme u žáků základní hygienické a společenské návyky
- zvyšujeme sebevědomí žáků účastí v nejrůznějších soutěžích
- podporujeme žáky v dalším vzdělávání

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žáci, kteří jsou mimořádně nadaní sportovně, hudebně a výtvarně mají možnost své nadání rozvíjet v zájmových kroužcích, které škola organizuje.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

V případě nesprávně zařazeného žáka (mimořádně nadaného) do naší školy, může být žák přeřazen do jiného vzdělávacího programu na základě návrhu školského poradenského zařízení. V nejasných případech jsou žáci zařazováni do našeho zařízení nejprve na diagnostický pobyt (délku určuje platná vyhláška).

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí vzdělávání v praktické škole. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají dále rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat se prolínají vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Proto jsou průřezová témata daná RVP PRŠ 2 realizována formou začlenění do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů.

Pro větší propojenost a účinnost jsou realizována i jinými formami výuky, jako jsou projekty, exkurze, besedy, soutěže apod.

Zařazení jednotlivých průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivé tematické okruhy jsou uvedeny v tabulkách vyučovacích předmětů.

Seznam průřezových témat a použité zkratky:

▪ Osobnostní a sociální výchova	OSV
▪ Výchova demokratického občana	VDO
▪ Člověk a životní prostředí	ČŽP
▪ Mediální výchova	MV
▪ Výchova k práci a zaměstnanosti	VPZ

Vysvětlivky ke zkratkám:

INT – integrace do vyučovacího předmětu

J – jiná forma (projekt, exkurze, beseda, výstava, soutěž)

Osobnostní a sociální výchova

Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti, je prakticky zaměřené a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti s ohledem na jeho specifika a možnosti.

Přínos průřezového tématu k naplnění cílů vzdělávání:

- směřuje k porozumění sobě samému i druhým a napomáhá k zvládnání nežádoucích forem vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
- rozvíjí dovednosti komunikace a vzájemné spolupráce a vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- umožňuje získat sociální dovednosti při řešení různých situací
- vede k akceptaci různých typů lidí názorů a přístupů k řešení problémů
- pomáhá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- přispívá k primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby

Průřezové téma osobnostní a sociální výchova je jednou z priorit ve vzdělávání na škole, proto je pro její realizaci ponechán dostatečný prostor. Je realizována integrací do vyučovacích předmětů i jinými formami vzdělávání.

Osobnostní rozvoj	1. ročník	2. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	INT – Český jazyk a literatura	INT – Český jazyk a literatura
Sebepoznání a sebepojetí	INT – Výchova ke zdraví	INT – Výchova ke zdraví
Seberegulace a sebeorganizace	INT – Základy společenských věd	INT – Základy společenských věd
Psychohygienu	INT – Tělesná výchova	INT – Výchova ke zdraví

Sociální rozvoj	1. ročník	2. ročník
Poznávací schopnosti	INT – Výtvarná výchova INT – Hudební a dramatická výchova INT – Praktické činnosti	INT – Výchova ke zdraví

Mezilidské vztahy	INT – Základy společenských věd	INT – Základy společenských věd
Komunikace	INT – Český jazyk a literatura	INT – Český jazyk a literatura
	INT – Estetická výchova	
Spolupráce	INT – Tělesná výchova	INT – Tělesná výchova
	J - Cvičení v přírodě	

Morální rozvoj	1. ročník	2. ročník
Řešení problémů	INT – Praktické činnosti	INT – Základy společenských věd

Výchova demokratického občana

Toto průřezové téma má mezioborový a multikulturní charakter. Má vybavit žáky úrovní občanské gramotnosti, která vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Prostupuje celým vzděláváním, všemi vzdělávacími oblastmi, v nichž se objevují témata vztahující se ke společenskému a politickému životu ve společnosti.

Přínos průřezového tématu k naplnění cílů vzdělávání:

- podílí se na pochopení významu zákonů pro fungování demokratické společnosti
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, učí sebeúctě, sebedůvěře a samostatnosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- prohlubuje schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat druhým
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

Občanská společnost, stát a škola	1. ročník	2. ročník
Občanská společnost a škola		INT – Základy společenských věd
Občan, občanská společnost a stát	INT – Základy společenských věd	INT – Základy přírodních věd

Lidské vztahy	1. ročník	2. ročník
Kulturní rozdíly	INT – Základy společenských věd	INT – Český jazyk a literatura
	J – Multikulturní výchova	
Lidské vztahy	INT – Základy společenských věd	INT – Český jazyk a literatura
	J – Multikulturní výchova	
Etnický původ	INT – Výtvarná výchova	INT – Základy přírodních věd
	INT – Hudební a dramatická výchova	
	J – Multikulturní výchova	

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma přispívá k přípravě žáků k jednání a myšlení v souladu s principy udržitelného rozvoje. Učí je pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Vede žáky k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáka. Dotýká se také problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. Vede k poznání důležitosti péče o přírodu a poukazuje na vlivy lidských činností na prostředí.

Přínos průřezového tématu k naplnění cílů vzdělávání:

- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování a umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními souvislostmi
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občanů vůči prostředí, rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- ukazuje příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hlediska udržitelného rozvoje, vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní i regionální úrovni
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
- směřuje k využívání poznatků z jednotlivých vzdělávacích oblastí při řešení regionálních environmentálních problémů

Ekosystémy	1. ročník	2. ročník
Les	INT – Základy přírodních věd	
	J – Cvičení v přírodě	
Pole	INT – Základy přírodních věd	
	J – Cvičení v přírodě	
Louka	INT – Základy přírodních věd	
	J – Cvičení v přírodě	

Vodní zdroje	INT – Základy přírodních věd	
	J – Cvičení v přírodě	
Lidská sídla	INT – Základy přírodních věd	
Kulturní krajina		INT – Základy přírodních věd

Základní podmínky života	1. ročník	2. ročník
Voda		INT – Základy přírodních věd
Ovzduší		INT – Základy přírodních věd
Půda		INT – Základy přírodních věd
Energie		INT – Základy přírodních věd
	J - Exkurze	
Přírodní zdroje surovinové a energetické		INT – Výživa a příprava pokrmů

Vztah člověka k prostředí	1. ročník	2. ročník
Naše obec	INT – Základy společenských věd	
	J – Vycházka, exkurze	
Náš životní styl		INT – Výživa a příprava pokrmů
Lokální ekologické problémy a jejich řešení		INT – Výchova ke zdraví
Prostředí a zdraví		INT – Výchova ke zdraví
	J - Beseda	
Nerovnoměrnost života na Zemi	INT – Základy přírodních věd	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	1. ročník	2. ročník
Doprava a životní prostředí		INT – Základy přírodních věd
Průmysl a životní prostředí		INT – Základy přírodních věd
Odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny	INT – Praktické činnosti	INT – Praktické činnosti
	Beseda	
Kulturní památky a ochrana přírody	INT – Základy společenských věd	INT – Základy přírodních věd
	INT – Výtvarná výchova	
	J – Vycházka, cvičení v přírodě, výlet	

Mediální výchova

Toto průřezové téma má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Žáci by si měli osvojit některé základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií a získat dovednosti podporující nezávislé a aktivní zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Dále pak orientaci v mediálních sděleních a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací, přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu k naplnění cílů vzdělávání:

- přispívá k získání schopností zapojit se do mediální komunikace
- pomáhá získat představu o práci jednotlivých médií
- učí rozlišovat a využívat informace získané z různých druhů mediálních sdělení
- vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu při tvorbě mediálního sdělení
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci

Mediální výchova	1. ročník	2. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT – Český jazyk a literatura	INT – Český jazyk a literatura
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	INT – Český jazyk a literatura	INT – Základy společenských věd

Fungování a vliv médií ve společnosti	INT – Český jazyk a literatura	INT – Výtvarná výchova
		INT – Hudební a dramatická výchova
Tvorba mediálního sdělení	INT – Hudební a dramatická výchova	INT - Informatika

Výchova k práci a zaměstnanosti

Základním cílem tohoto tématu je seznámení žáků s orientací na trhu práce a příprava takového absolventa, který si osvojil návyky a pracovní postupy využívané v každodenním životě i v budoucím pracovním uplatnění a chápe význam práce v životě člověka.

Přínos průřezového tématu k naplnění cílů vzdělávání:

- přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivaci do pracovního života
- rozvíjí schopnosti vyhledávat, posoudit a využívat informace o profesních příležitostech
- podporuje uplatnění osobních předpokladů při zapojení do pracovního procesu
- učí orientovat se ve světě práce, seznamovat se s alternativami pracovního uplatnění
- zdokonaluje verbální komunikaci při jednání na úřadech a při hledání zaměstnání
- seznamuje s pracovněprávními vztahy

Výchova k práci a zaměstnanosti	1. ročník	2. ročník
Svět práce	INT – Základy společenských věd	INT – Praktické činnosti
	J – exkurze, beseda	
Sebeprezentace	INT - Informatika	INT – Český jazyk a literatura
Pracovně právní legislativa	INT – Základy společenských věd	INT – Základy společenských věd

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vzdělávací okruh	1. ročník	2. ročník	Za studium
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3 (2+1)	3 (2+1)	6 (4 + 2dis)
	Cizí jazyk	1	1	2
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	1	2
Člověk a společnost	Základy společenských věd	1	1	2
Člověk a příroda	Základy přírodních věd	1	1	2
Umění a kultura	Hudební a dramatická výchova	1	1	2
	Výtvarná výchova	2 (1+1)	2 (1+1)	4 (2 + 2 dis)
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	2
	Tělesná výchova	3 (2+1)	3 (2+1)	6 (4 + 2dis)
Odborné činnosti	Rodinná výchova	3	3	6
	Výživa a příprava pokrmů	6 (4+2)	6 (4+2)	12 (8 + 4dis)
	Praktické činnosti	7 (6+1)	7 (6+1)	14 (12+2 dis)
Celková povinná dotace (PČD)		32	32	64
Z toho disponibilní časová dotace (DČD)		6	6	12

4.2. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu I. a II. ročníku praktické školy dvouleté

Disponibilní časová dotace je v I. a II. ročníku praktické školy dvouleté plně využita. Začlenění disponibilních hodin je zřejmé z učebnímu plánu pro praktickou školu dvouletou, disponibilní hodiny jsou využity v předmětech Výtvarná výchova, Tělesná výchova a v předmětech vzdělávací oblasti Odborné činnosti.

4.2.2

4.2.3 Pravidelné školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto pravidelné činnosti školy:

1. - 2. ročník	Výuka požární prevence	10 hodin
1. - 2. ročník	Ochrana člověka za mimořádných událostí	10 hodin
1. - 2. ročník	Cvičení v přírodě ¹	12 hodin
Neurčeno	Program protidrogové prevence a prevence dalších sociálně patologických jevů	Dle plánu MPP

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Tématice ochrany člověka za mimořádných událostí je věnováno v každém ročníku (1. – 2.) celkem 10 hodin a je cyklicky osnován tak, aby tvořil relativně uzavřený celek s možností opakování a prohlubování učiva. V Prš je vhodné témata probírat ve vyučovacích předmětech Základy přírodních věd, Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

Ochrana člověka za mimořádných událostí je rozdělena do dílčích témat:

- Ochrana obyvatelstva
- Živelní pohromy
- Havárie s únikem nebezpečných látek
- Radiační havárie
- První pomoc

Součástí Školního vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních plánů školy.

Patří sem i účast v soutěžích, projektech a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou a školní družinou.

¹ Cvičení v přírodě se koná zpravidla dvakrát ročně

4.2.4 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci školních projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období). U vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti **Odborné činnosti a vyučovacího předmětu Tělesná výchova**, kde jsou v rozvrhu zařazeny jako dvouhodinový blok, lze při odpoledním vyučování tyto hodiny sloučit, aniž by byly porušeny hygienické zásady školní práce.

4.2.5 Pravidla pro zařazování žáků do tříd a skupin

Do jednotlivých tříd jsou žáci zařazováni podle věku a roku školní docházky.

Pokud se výuka některých předmětů dělí na skupiny, jsou žáci zařazováni podle:

- pohlaví (Tělesná výchova, Pracovní činnosti)
- úrovně znalostí (např. na základě absolvování rozřazovacího testu, rozboru žákovských prací žáků s přihlédnutím k diagnóze žáků)

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících jsou 3 hodiny (bylo navýšeno o disponibilní časovou dotaci – 1 hodina v každém ročníku).

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- exkurze, školní výlety
- vycházky
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do třech tematických okruhů:

- Český jazyk – jazyková výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Literární výchova

Obecné cíle:

Výuka českého jazyka a literatury přispívá k pochopení mateřského jazyka, ke kultivovanému jazykovému projevu a vystupování, výstižnému vyjadřování a specifikování myšlenek v mluveném i psaném projevu v různých učebních, životních i pracovních situacích, slouží k pochopení důležitosti spisovné češtiny, k orientaci v literatuře, kultuře i celospolečenském dění.

Cílem českého jazyka a literatury je především naučit žáky využívat rodnou řeč jako nástroj komunikace v profesním i soukromém životě, umět správně a srozumitelně stylizovat své požadavky, porozumět mluvenému projevu, vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu, vhodně se prezentovat na veřejnosti.

Žák využívá poznatků a dovedností získaných v českém jazyce při řešení každodenních situací.

Charakteristika učiva:

Český jazyk a literatura je teoretický předmět. Výuka českého jazyka a literatury přímo navazuje na poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a upevňuje. Učivo v jednotlivých ročnících je rozděleno do tematických celků a je proporcionálně sestaveno ze tří oblastí – mluvnice, sloh, literatura.

Oblast mluvnice navazuje na znalosti ze základní školy o základech pravopisu, prohlubuje je a upevňuje je, rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti žáků, aby pochopili rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou formou. Žáci pracují s pravidly českého pravopisu.

Oblast slohu se věnuje sestavení jednoduchého vypravování, zdokonalování kultury osobního projevu, správnému, srozumitelnému, jasnému a věcnému vyjadřování a jeho použití v běžných životních situacích, zdokonalování komunikativních dovedností. Žáci si prohlubují kulturnost vyjadřování a vystupování.

Oblast literatury je zaměřena na rozlišování základních literárních druhů a žánrů na základě četby ukázek, upevňování znalostí o významných dílech naší i světové literatury. Prostřednictvím literatury jsou rovněž rozvíjeny čtenářské, vyjadřovací a tvůrčí schopnosti žáků.

Výuka je realizována v souladu se zásadou přiměřenosti učiva s ohledem k individuálním možnostem žáků.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- rozvíjet slovní zásobu
- pracovat samostatně i v týmu
- vyjadřovat se srozumitelně ústní a písemnou formou
- rozvíjet své čtenářské, vyjadřovací a tvořivé dovednosti a schopnosti prostřednictvím literatury
- najít si pozitivní vztah k literatuře jako k prostředku dalšího sebevzdělávání a kultivace osobnosti
- volit vhodné metody a jazykové prostředky
- využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu anglického jazyka
- písemně se vyjádřit k základním životním situacím
- dokázat pracovat s jazykovými příručkami, slovníky, internetem, časopisem
- chápat rozdíl mezi vyjadřováním spisovným a nespisovným
- rozlišit spisovný jazyk, obecnou češtinu a dialekty - pochopit a vědět, kdy je vhodné je užít, nebo nevyužít
- pochopit význam umění pro člověka, znát cenu kulturních památek a vážit si jich
- využívat poznatků z teorie literatury k hlubšímu porozumění uměleckým textům a vyjádřit vlastní zážitek z poznaných uměleckých děl, být tolerantní k názoru druhých

- porozumět odbornému i uměleckému textu a interpretovat jej
- vytvořit dobrý jazykový základ pro vzdělávání v cizích jazycích
- rozpoznávat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímat k ní kritický postoj
- získávat informace z internetu

Pojetí výuky:

Při výuce českého jazyka a literatury se využívá především humanistický přístup k žákovi, komunikativní způsob výuky, aktivizující didaktické metody, v kombinaci se skupinovou prací, učením se z textů a další metody výuky. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují pochopení bohatosti češtiny, její gramatiky, stylistiky i literárních poznatků.

Vzdělávací cíle jsou realizovány dominantně slovními vyučovacími metodami a s využitím organizačních forem v souladu s možnostmi a individuálními potřebami žáků. Důraz je kladen na metody práce s knihou a textovým materiálem a dialogické metody.

K podpoře výuky jsou rovněž používány multimediální výukové programy a internet.

Pomůcky:

Učebnice, video, DVD, CD přehrávač, multimediální výukové programy, internet, fotografie, obrazový materiál, knihy, encyklopedie, pracovní listy, časopisy.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáka. Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium českého jazyka a literatury. Volbou vhodných metod je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa, zodpovědnost za vlastní učení a schopnost sebehodnocení.

Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivizující didaktické metody, dramatické prvky, hry, rozhovory, skupinová práce, projekty, přednášky, výklad, besedy, řízený rozhovor, diskuse, dialogy, samostatná vystoupení žáků, scénky, referáty, poslech, mediální výukové programy, internet, práce se slovníky a jazykovými příručkami, názorné pomůcky pro výuku, křížovky, kvízy, systematické sestavování dílčích tematických listů a zábavné materiály, sledování filmů.

Žáci se při výuce učí vyhledávat informace v odborných publikacích, učebnicích a na internetu. Dále v hodinách českého jazyka a literatury budou mít své místo četba následná a interpretace konkrétních ukázek z literárních děl, referáty o přečtených knihách či zhlédnutých filmech (samostatná vystoupení před spolužáky), návštěvy místní knihovny a muzeí, tematicky zaměřených výstav, filmových a divadelních představení, dramatizace uměleckého textu, prohlubování čtenářských dovedností.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Kontrola vědomostí a dovedností je prováděna různými formami ústního a písemného zkoušení. Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), rozsah slovní zásoby a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci. Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je učivo po probraném gramatickém či tematickém celku.

Součástí hodnocení jsou 2 pololetní písemné práce, dílčí písemné testy, diktáty, doplňovací cvičení, frontální prověřování znalostí, slohová cvičení, samostatná práce, aktivita v hodinách, domácí samostatná příprava a zájem žáka o předmět.

Hodnocení je založené na pozitivním přístupu, které dá žákům přiměřenou sebedůvěru a reálné sebehodnocení v oblasti výkonu. Školní hodnocení podmiňuje žákovský pocit pohody ve výuce a spolurozhoduje o motivaci k učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- dokázal se přiměřeně vyjadřovat k účelu jednání v projevech mluvených i psaných
- uměl zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřené texty
- dovedl zodpovědně pracovat samostatně i v týmu
- rozvíjel pozitivní vztah k českému jazyku
- využíval jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života
- rozvíjením jazykových schopností zvyšoval šanci při uplatnění na trhu práce
- získával a hodnotil informace z různých otevřených komunikačních zdrojů, a využíval je k dalšímu učení

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k vyjadřování se podle svých možností a schopností, volíme individuální přístup.
- Umožňujeme žákům práci s učebnicemi, slovníky, jazykovými příručkami, knihami, učebními materiály a učebními pomůckami.
- Využíváme k práci vhodné texty a vybíráme pro žáky zajímavá témata s ohledem na jejich věk.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných výukových metod, se zaměřením na řečové dovednosti a jazykovou a gramatickou správnost projevu.
- Aplikujeme osvojené znalosti z výuky anglického jazyka do ostatních předmětů a běžného života, snažíme se u žáků rozvíjet jazykovou gramotnost.
- Učíme žáky poznávat rozdíl v psané a slovní formě jazyka (znaky, symboly...).

- Dbáme na zdokonalování ústního i písemného projevu žáků.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení daného problému.
- Podporujeme u žáka rozvoj logického myšlení: v mluvnici analogie s cizími jazyky, práce s příručkami, slovníkem a pravidly, aktivní vyhledávání a vyhodnocení informací.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací z různých komunikačních zdrojů.

Kompetence k řešení problémů:

- Klademe žákům otázky, zadáváme úkoly rozvíjející komunikaci.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru daného tématu.
- Opravujeme spolu se žáky chybná řešení a vždy ukážeme řešení správná.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro výuku formou skupinové práce.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků.
- Učíme žáky hrou - využívá strategie nácviku různých situací, které je mohou potkat v běžném životě tak, aby byl schopen komunikace např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, zavolat si o pomoc v případě ohrožení....).
- Učíme žáky vhodně a správně se v klíčové situaci rozhodnout.
- Učíme žáky řešit logické problémy, především v syntaxi, lexikologii (homonymita, mnohoznačnost) a v oblasti tvoření slov.
- Učíme žáky analyzovat text s pochopením smyslu a zejména ve slohu používat obrazných prostředků.
- Pomáháme žákům pochopit odborný text - odbornou terminologii z hlediska svého učebního oboru.

Kompetence komunikativní:

- Ponecháváme žákům prostor pro vyjádření a obhajobu vlastních názorů – formou písemnou i ústní.
- Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování.
- Zvyšujeme slovní zásobu žáků.
- Vybízíme žáky, aby kladli jednoduché a jim srozumitelné otázky.
- Ověřujeme si otázkami, zda žáci rozumí obsahu sdělení a správně na něj reagují.
- Rozvíjíme u žáků komunikativní schopnosti (rozhovory, vyprávění, popis...).
- Učíme žáky, že komunikace s lidmi je základní potřebou lidského života.
- Zařazujeme do výuky dramatizaci.
- Rozvíjíme u žáků schopnost argumentovat a diskutovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle.
- Vedeme žáky k vyjadřování se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Učíme žáky přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly spoluvytvářet příznivé kolektivní klima při řešení kolektivních úkolů.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými.
- Vedeme žáky k vzájemné pomoci, vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.
- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky stanovovat si cíle dle svých osobních možností.
- Učíme žáky přijímat rady i kritiku druhých a konstruktivně a adekvátně na ně reagovat.
- Sledujeme úspěch žáků a oceňujeme pokrok.

Kompetence občanské:

- Učíme žáky chápat a uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu.
- Vedeme žáky k respektování kulturních odlišností jiných národů.
- Vedeme žáky k toleranci, otevřenosti a k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a morálních hodnot.
- Učíme žáky zvládat základní komunikaci v mateřském jazyce (v obchodě, na úřadě,...), dbáme na spisovné vyjadřování a dodržování pravidel slušného chování.
- Učíme žáky znát základní práva a povinnosti českého občana a respektovat právní řád země, ve které žijí.
- Seznamujeme žáky prostřednictvím literárních děl, návštěv filmových a divadelních představení se současným a minulým děním a událostmi, učíme žáky zaujímat odpovědné postoje k sociálním, kulturním, ekonomickým i ekologickým otázkám.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce, vedeme žáky k sebehodnocení.
- Učíme žáky získávat přehled o možnostech uplatnění na trhu práce.
- Rozvíjíme u žáků jazykové schopnosti potřebné pro své pracovní uplatnění.
- Učíme žáky komunikovat s úřady, využívat poznatků ze stylistiky (úřední dopis, žádost, životopis, přihláška....).
- Pomáháme žákům získat odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a nutnost být připraveni přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Prohlubuje u žáků schopnost jednat s lidmi, vyslechnout jejich názor a přiměřeně diskutovat na dané téma.
- Vede k lepšímu ústnímu i písemnému vyjadřování.
- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.
- Učí žáky jednat samostatně, ale rovněž pracovat v týmu.

Výchova demokratického občana:

- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Učí žáky znát zásady správného jednání s lidmi.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání.
- Učí žáky pozitivně jednat s lidmi, být tolerantní a rozvíjet jejich pozitivní osobnostní vlastnosti.
- Přispívá k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností v ostatních zemích.
- Vede k získávání informací o různých etnických a kulturních skupinách žijící v české a evropské společnosti, poznávání odlišných způsobů života.
- Vede k rozvoji vědomí práv a povinností každého jednotlivce, a tím k nutnosti respektování zákonů kdekoliv na světě (každý je zodpovědný za své skutky a neznalost jazyka není omluvou).
- Učí žáky vážit si materiálních i duchovních hodnot.

Člověk a životní prostředí:

- Zařazováním témat řešící problémy ekologie a ochranu životního prostředí pomáhá žákům lépe pochopit tuto problematiku a vytvářet si pozitivní postoj ve vztahu k životnímu prostředí.
- Vede k využívání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro žádoucí jednání občana vůči prostředí.
- Směřuje k aplikování poznatků z ostatních vzdělávacích oblastí při řešení environmentálních problémů.
- Učí žáky lépe poznávat svět a lépe mu porozumět.
- Rozvíjí schopnost rozlišovat a hodnotit sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy.

Mediální výchova:

- Učí rozlišovat a využívat informace získané z různých druhů otevřených médií.

- Vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací.
- Učí žáky pracovat s výukovými a vzdělávacími jazykovými programy.
- Rozvíjí schopnost používat základní a aplikační programové vybavení počítače za účelem vyhledávání údajů k danému tématu.
- Učí žáky využívat médií jako zdroje zvukové i psané podoby jazyka.
- Vede k využívání internetu k dalšímu vzdělávání a získání informací v oblasti mluvnické (výukové programy ke zdokonalování jazykové i gramatické gramotnosti), literární (literární díla, čtenářské deníky, novinky v knižní oblasti, čeští i zahraniční autoři), slohové (životopis, úřední dopis, žádost).

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivaci pro zapojení do pracovního života.
- Rozvíjí schopnost přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledat je, vyhodnotit a použít, umět se představit, sdělit svoje záliby a schopnosti a tím získat lepší pracovní příležitost na trhu práce.
- Směřuje k výchově zejména jazykově vybaveného jedince schopného mobility a flexibility v oblasti občanské a pracovní.
- Učí žáky prezentovat se písemně i ústně při různých jednáních.
- Seznamuje žáky s texty vztahujícími se k jejich oboru.
- Vybavuje žáky znalostmi a kompetencemi, které jim pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry (písemná i verbální prezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací).

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura		
Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověřovat a upevňovat své poznatky získané na základní škole • orientovat se v soustavě jazyků • chápat rozdíl mezi vyjadřováním spisovným a nespisovným • pěstovat přesnost a kulturu jazyka • rozvíjet slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti • rozlišit jazyk spisovný, obecnou češtinu a dialekty v ukázkách • volit ve vlastním projevu prostředky přiměřené komunikační situaci, používat přiměřenou slovní zásobu včetně odborné terminologie • zdokonalovat své vyjadřovací schopnosti a zamýšlet se nad významem slov • aplikovat zásady správné výslovnosti • v písemném projevu prohlubovat své znalosti českého pravopisu a zdokonalovat se v nich <ul style="list-style-type: none"> • umět vyjmenovat jednotlivé slovní druhy a charakterizovat je • využívat poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu • zvládnout vyjmenovat pádové otázky 	<p>1. Český jazyk – jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování a upevňování vědomostí a znalostí základního vzdělávání - vstupní prověrka znalostí • národní jazyk a jeho útvary • původ češtiny a její postavení mezi ostatními evropskými jazyky • jazyková kultura – spisovný jazyk • slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> - slovo, nauka o slově - stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) - rozdělení hlásek (samohlásky - krátké, dlouhé, souhlásky - tvrdé, měkké, obojetné) - slohové rozvrstvení slovní zásoby - obohacování slovní zásoby - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - základní způsoby tvoření slov - odborná terminologie • hlavní principy českého pravopisu: <ul style="list-style-type: none"> - pravopis u / ú / ů - pravopis skupin bě, vě, pě / bje, vje - pravopis skupin mě / mně - spodoba (psaní a výslovnost souhlásek na konci a uvnitř slov) - pravopis a výslovnost předpon s, z, vz a předložek s, z - y/i po obojetných souhláskách • tvarosloví: <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - pádové otázky 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk a dějiny</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • určit mluvnické kategorie u podstatných jmen • určit jednotlivé druhy vět • orientovat se ve výstavbě textu • určit podmět a přísudek • používat normativní příručky a pravidla českého jazyka • rozvíjet praktické dovednosti při práci s nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - určování mluvnických kategorií (rod, číslo, pád, vzor) - přídavná jména - tvrdá, měkká, přivlastňovací - určování mluvnických kategorií přídavných jmen - zájmena – druhy - slovesa - určování mluvnických kategorií (osoba, číslo, čas) • skladba: <ul style="list-style-type: none"> - věta, druhy vět podle postoje mluvčího - základní větné členy - podmět a přísudek - věta jednoduchá a souvětí • jazykové příručky a pravidla českého pravopisu a práce s nimi 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit funkční styl a v typických příkladech i slohový útvar • vyjadřovat se správně a srozumitelně • dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou • vhodně se prezentovat a zdokonalovat kulturu osobního projevu • osvojovat si principy a normy kultivovaného vyjadřování a vystupování • vhodně formulovat otázky a odpovědi • naučit se vnímat a poslouchat partnera • reprodukovat a dramatizovat jednoduchý příběh • argumentovat a obhájit si svůj názor • vyjadřovat své myšlenky, názory, zážitky a postoje svými slovy • prokazovat a zdokonalovat své vyjadřovací schopnosti • objasnit rozdíl mezi vyjadřováním spisovným a nespisovným, vědět, kdy je vhodné užít dané vyjádření • umět se vyjádřit věcně správně, jasně a srozumitelně • dokázat sestavit jednoduchý soukromý dopis 	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstata slohu, slohotvorní činitelé, funkční styly • sestavování ústních a písemných odpovědí na otázky • grafická a formální úprava jednoduchých písemných projevů • vytváření souvislejších celků (ústně i písemně) • vyjadřování ve sféře prostě sdělovací, při běžném společenském styku, běžná komunikace • reprodukování kratších textů, vypravování (ústní i písemné) na základě obrázků a vlastních zážitků, dramatizace • ústní a písemné projevy společenského styku • sestavování soukromých dopisů (rodičům, přátelům) 	<p><i>Český jazyk a literatura – Jazyková výchova</i></p> <p><i>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení</i></p> <p><i>Český jazyk a literatura – Literární výchova</i></p> <p><i>Estetická výchova – Dramatická výchova</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • aktivizovat a upevňovat své estetické dovednosti a znalosti získané základním vzděláním • orientovat se v nabídce kulturních institucí • seznámit se s poezií našich klasiků, znát naše nejvýznamnější básníky • rozlišit jednotlivé literární žánry • poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózou • určit sloku, verš, rým • umět vyjádřit hlavní myšlenku díla • seznámit se s ilustracemi a ilustrátory pohádek • vysvětlit výhody knihoven a jejich služeb • zjišťovat potřebné informace z dostupných zdrojů, dokázat si je vybrat, orientovat se v nich a přistupovat k nim kriticky • orientovat se v odborném textu 	<p>3. Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • úvod do literárního učiva 1. ročníku, plán učiva, beseda o kulturním životě žáků • poezie našich klasiků - seznámení s vybranými autory • poezie v životě člověka (básně, písně, rozpočítadla, pořekadla) - rozlišení poezie a prózy, určení sloky, verše, rýmu • <i>Svět očima dětí</i> (působení příběhu, identifikace s hrdinou), rozlišení vypravování v 1. a 3. osobě, řeč autora • <i>Svět pohádek, bájí a pověstí</i> - rozlišování jednotlivých literárních útvarů (rozlišující znaky), vyjádření hlavní myšlenky díla, seznámení s ilustracemi a ilustrátory pohádek • filmové zpracování literárních děl • dramatizace literární tvorby • knihovny a jejich služby, knihy, encyklopedie, odborná literatura, noviny, časopisy a jiná periodika, internet 	<p><i>Beseda</i> <i>OSV – Osobnostní rozvoj,</i> <i>Sociální rozvoj</i> <i>Estetická výchova – Hudební výchova, Dramatická výchova</i></p> <p><i>Estetická výchova – Výtvarná výchova</i></p> <p><i>Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> <i>Informatika – Internet zdroj informací</i></p>
---	--	---

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura		
Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umět objasnit zásady spisovné výslovnosti a řídit se jimi • aplikovat znalosti z 1. ročníku, zdůvodňovat použití gramatických norem • uplatňovat v písemném projevu znalosti českého pravopisu, prohlubovat je a zdokonalovat • v písemném i mluveném projevu aplikovat poznatky z tvarosloví a prohlubovat je • charakterizovat podstatná jména, najít je v textu, určit mluvnické kategorie, vysvětlit tvorbu a pravopis koncovek, správně je používat v písemném i mluveném projevu • charakterizovat přídavná jména, vysvětlit rozdíl mezi jednotlivými druhy, vysvětlit jejich funkci ve větě, určit jejich mluvnické kategorie, přiřadit přídavná jména ke vzorům a vytvořit správnou koncovku, rozlišit a vytvořit 3. stupeň přídavných jmen • charakterizovat zájmena a vysvětlit jejich funkci ve větě, rozlišit jednotlivé druhy s ohledem na jejich pravopisné normy • charakterizovat číslovky, rozlišit je v textu, rozeznat jednotlivé druhy, umět zdůvodnit jejich koncovky, správně je používat v písemném i mluveném projevu • vysvětlit význam sloves, charakterizovat je s ohledem na jejich slohové využití, určit základní mluvnické kategorie • zdokonalovat se ve znalosti jazykového systému • odhalovat a odstraňovat jazykové a stylizační nedostatky • ovládat a uplatňovat základní principy výstavby textu 	<p>1. Český jazyk – jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové prostředky a pravopisné normy jazyka, jazyková kultura • hlavní principy českého pravopisu: • nauka o slově <ul style="list-style-type: none"> - opakování stavby slova, rozdělení hlásek - psaní i/y po obojetných souhláskách ve slovech příbuzných - pravopis bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně • tvarosloví – opakování slovních druhů <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména – procvičování mluvnických kategorií - přídavná jména – procvičování mluvnických kategorií - zájmena – přivlastňovací, ukazovací, tázací a jejich funkce. Informativní seznámení se zájmeny zápornými, vztažnými a neurčitými - číslovky - druhy - slovesa – docvičení mluvnických kategorií 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • prohlubovat si znalosti pravopisu a jazykové dovednosti • orientovat se ve výstavbě textu • objasnit na příkladech vztah mezi koncovkou sloves v minulém čase a podmětem, dokázat tento poznatek využít v praxi <ul style="list-style-type: none"> • používat normativní příručky a pravidla českého jazyka • rozvíjet praktické dovednosti při práci s nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • skladba: <ul style="list-style-type: none"> - druhy vět podle postoje mluvčího, podle obsahu, podle složení - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska - opakování základních větných členů - shoda přísudku s podmětem (podmět rodu mužského, ženského, středního) - podmět vyjádřený a nevyjádřený - několikanásobný podmět - pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s několikanásobným podmětem - opakování věty jednoduché a souvětí, spojovací výrazy v souvětí - pořádek slov ve větě • jazykové příručky a pravidla českého pravopisu a práce s nimi 	
<ul style="list-style-type: none"> • upevňovat své poznatky získané v 1. ročníku • vyjadřovat se správně a srozumitelně • dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou • reprodukovat a drammatizovat jednoduchý příběh • vhodně se prezentovat a zdokonalovat kulturu osobního projevu • osvojovat si principy a normy kultivovaného vyjadřování a vystupování • vhodně formulovat otázky a odpovědi • naučit se vnímat a poslouchat partnera • argumentovat a obhájit si svůj názor • vyjadřovat své myšlenky, názory, zážitky a postoje svými slovy • prokazovat a zdokonalovat své vyjadřovací schopnosti • sestavit jednoduchý úřední dopis (posoudit vhodnost obsahu i formy), žádost, životopis, inzerát, objednávku, vyplnit dotazník • objasnit rozdíl mezi vyjadřováním spisovným a nespisovným, vědět, kdy je vhodné užít dané vyjádření • umět se vyjádřit věcně správně, jasně a srozumitelně 	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva předešlého ročníku • sestavování rozsáhlejších celků (ústně i písemně) • grafická a formální úprava jednoduchých písemných projevů • vytváření souvislejších celků (ústně i písemně) • vyjadřování ve sféře prostě sdělovací, při běžném společenském styku, běžná komunikace • ústní projevy společenského styku (návčik konkrétních situací) – požádání o informaci a podání informace, uvítání návštěvy a rozloučení, představování, návčik telefonického rozhovoru, přijímací pohovor <ul style="list-style-type: none"> • písemné formy společenského styku – žádost, životopis, inzerát a odpověď na něj, dotazník, objednávka • reprodukování kratších textů, vypravování (ústní i písemné) na základě obrázků a vlastních zážitků, drammatizace 	<p><i>Český jazyk a literatura – Jazyková výchova</i></p> <p><i>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení</i></p> <p><i>Český jazyk a literatura – Literární výchova</i></p> <p><i>Estetická výchova – Dramatická výchova</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Sebe prezentace</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk jako občan</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • objasnit funkci popisu a jeho charakteristické znaky • dokázat sestavit soukromý dopis, využívat poznatky z tvarosloví a pravopisu • zvládnout vyplnit tiskopisy používané na poště 	<ul style="list-style-type: none"> • popis, charakteristika • ústní a písemné projevy společenského styku • psaní dopisů (příbuzným) • vyplňování tiskopisů – poštovní poukázky, průvodky, podací lístky, telegramy 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj</i> <i>Informatika – Elektronická komunikace, Aplikační software, textový procesor</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • upevňování a prohlubování učiva z předešlého ročníku • seznámit se s poezií našich klasiků, znát naše nejvýznamnější básníky • umět vyjádřit hlavní myšlenku díla • naučit se charakterizovat prostředí, určit hlavní a vedlejší postavy, odlišit povídku a román, určit hlavní znaky • vysvětlit výhody knihoven a jejich služeb • zjišťovat potřebné informace z dostupných zdrojů, dokázat si je vybrat, orientovat se v nich a přistupovat k nim kriticky • orientovat se v odborném textu 	<p>3. Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva o poezii, ukázky z poezie současných básníků • <i>Touha po dobrodružství a objevování</i> - charakteristika prostředí, hlavní a vedlejší postavy, rozlišení povídky a románu - hlavní znaky • <i>Člověk a příroda</i> (popis a líčení přírodních jevů) • <i>Člověk se dívá na svět s úsměvem</i> (satira, komické postavy a situace) • filmové zpracování literárních děl • dramatizace literární tvorby • knihovny a jejich služby, knihy, encyklopedie, odborná literatura, noviny, časopisy a jiná periodika, internet • Ukázky: <ul style="list-style-type: none"> - z literatury naší a světové - z literatury současné a klasické - z literatury pro dospělé, děti a mládež (ilustrace knih) - z dětských encyklopedií - z časopisů pro mládež 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p> <p><i>ČZP – Základní podmínky života</i></p> <p><i>Estetická výchova – Dramatická výchova</i></p> <p><i>Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> <i>Informatika – Internet zdroj informací</i></p>

5.2 ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 1 hodina.

Místo realizace:

- třída, učebna PC, ostatní prostory školy
- exkurze, školní výlety

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk je rozdělen do třech tematických okruhů:

- Jednoduchý mluvený projev
- Gramatické struktury
- Tematické celky

Obecné cíle:

Obecným cílem anglického jazyka je výchova moderního člověka, který získá pozitivní postoj k cizím jazykům, a který bude umět používat anglický jazyk v různých životních situacích a především člověka, který získá motivaci k celoživotnímu vzdělávání. Připravit žáky k aktivnímu životu v multikulturní společnosti včetně k přístupu k informačním zdrojům tak, aby byli schopni se uplatnit na trhu práce a dostat zaměstnání. Vybavit žáka takovými komunikačními dovednostmi, které mu umožní, porozumět se, spolupracovat, vyhledávat, zpracovávat a vyměňovat získané informace v rámci běžné konverzace v oblasti osobní i veřejné. Žák je veden, aby se přiměřeně vyjadřoval, vyžádal si informace v cizí řeči v rámci témat daných rozsahem učiva, rozuměl známým slovům a zcela základním frázím týkající se jeho osoby, rodiny a blízkého okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně, jednoduchými frázemi a větami, dovedl popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.

Dalším cílem toho to předmětu je vést žáky tak, aby překonávali strach z mluvení v cizím jazyce a rozuměli frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem daných témat. Znalostí cizího jazyka si žáci zlepší komunikaci a interakci v Evropě.

Charakteristika učiva:

Výuka anglického jazyka přímo navazuje na poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a prohlubuje (doplňuje a rozvíjí slovní zásobu, výslovnost, gramatiku, pravopis). Vzdělávání v anglickém jazyce vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností a dorozumění se v každodenních osobních i pracovních situacích. Umožňuje využívat informační zdroje v anglickém jazyce. Je prostředkem dorozumění se s jinými národy. Výuka formuje vlastnosti jako je komunikativnost, tvořivost, samostatné vyjadřování.

Výuka cizího jazyka má pomoci přiblížit se evropským jazykovým požadavkům, zvýšit možnosti uplatnění na evropském trhu práce a podpořit budování zdravého sebevědomí a národní hrdosti.

Vyučovací předmět Anglický jazyk prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si všeobecné i odborné informace,
- volit vhodné metody a jazykové prostředky,
- porozumět jednodušším projevům z běžného života,
- dokázat pracovat s anglickým textem z oblasti každodenního života,
- využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu anglického jazyka,
- umět se písemně vyjádřit k základním životním situacím,
- získávat informace o vybraných anglicky mluvících zemích, získané poznatky využívat ke komunikaci,
- dokázat pracovat s jazykovými příručkami, slovníky, internetem, časopisem,
- chápat a respektovat tradice a kulturní hodnoty jiných národů.

Pojetí výuky:

Při výuce anglického jazyka se využívá především humanistický přístup k žákovi, komunikativní způsob výuky, aktivizující didaktické metody, v kombinaci se skupinovou prací, učením se z textů a další metody výuky.

K podpoře výuky jsou používány multimediální výukové programy a internet. Využívá se vzdělávací strategie nácviku různých situací, které mohou žáky potkat v cizojazyčném prostředí, tak, aby byli schopni se dorozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, o pomoc v případě nouze. Cílem je naučit děti stručně popsat problém, nenechat se odradit prvním nezdarem a dokázat samostatně najít další možná řešení.

Důraz je kladen na verbální komunikaci. Písemný projev se učí žáci zvládnout na úrovni svých základních identifikačních dat a porozumění psanému textu na veřejných nápisech, při práci s počítačem apod. Cílem je odstranění obav z verbální komunikace a snaha o jednoduché a srozumitelné, i když ne zcela gramaticky správné, vyjadřování. Žáci by měli využívat angličtinu v oborech, které je zajímají (hudba, film, počítačové hry, sport). Při výuce je vedeme k samostatnému vyhledávání anglických výrazů v těchto oborech a ke snaze porozumět jim. Žáci by také měli pochopit význam nezbytnosti alespoň základních znalostí angličtiny pro jejich uplatnění ve společnosti. Výuka směřuje k motivaci žáků k dalšímu studiu anglického jazyka.

Pomůcky:

Učebnice, pracovní listy, slovníky, časopisy, odborné texty, plakáty, multimediální výukové programy, výpočetní technika, CD přehrávač, DVD.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáka. Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka. Volbou vhodných metod je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa, zodpovědnost za vlastní učení a schopnost sebehodnocení.

Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivizující didaktické metody, dramatické prvky, hry, rozhovory, skupinová práce, diskuse, samostatná vystoupení žáků, scénky, referáty, poslech s porozuměním, mediální výukové programy, internet, práce se slovníky, cizojazyčné časopisy, filmy a hudební ukázky, názorné pomůcky pro výuku, křížovky, kvízy, systematické sestavování dílčích tematických listů a zábavné materiály.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Kontrola vědomostí a dovedností je prováděna různými formami ústního a písemného zkoušení. Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), rozsah slovní zásoby a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci. Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel.

Při hodnocení za řešení písemných, ústních i komunikativních úloh je kladen důraz zejména na schopnost samostatně používat a aplikovat slovní zásobu v anglickém jazyce. Posuzuje se komplexní rozvoj řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování. Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je učivo po probraném gramatickém či tematickém celku.

Součástí hodnocení jsou 2 pololetní písemné práce, dílčí písemné testy, didaktické testy, frontální prověřování znalostí, aktivita v hodinách, domácí samostatná příprava a zájem žáka o předmět.

Hodnocení je založené na pozitivním přístupu, které dá žákům přiměřenou sebedůvěru a reálné sebehodnocení v oblasti výkonu. Školní hodnocení podmiňuje žakovský pocit pohody ve výuce a spolurozhoduje o motivaci k učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval samostatně i v týmu
- poznával cizí jazyk
- rozvíjel komunikativní schopnosti díky vzdělávání v anglickém jazyce
- k výuce anglického jazyka využíval prostředky moderní informační a komunikační technologie

- při studiu cizího jazyka poznával kulturu a hodnoty jiných zemí a srovnáváním s naší zemí zvyšoval občanské kompetence
- jazykovou přípravou a rozvíjením jazykových schopností zvyšoval šanci při uplatnění na trhu práce

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k vyjadřování se podle svých možností a schopností, volíme individuální přístup.
- Umožňujeme žákům práci s učebnicemi, slovníky, učebními materiály a učebními pomůckami.
- Využíváme k práci vhodné texty (jednoduché, porozumění textu) a vybíráme pro žáky zajímavá témata s ohledem na jejich věk.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných výukových metod, se zaměřením na řečové dovednosti a jazykovou správnost projevu.
- Aplikujeme osvojené znalosti z výuky anglického jazyka do ostatních předmětů a běžného života, snažíme se u žáků rozvíjet jazykovou gramotnost.
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím nácviku nových slovíček z anglického jazyka.
- Učíme žáky poznávat rozdíl v psané a slovní formě jazyka (znaky, symboly...).
- Dbáme na zdokonalování ústního i písemného projevu žáků.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení daného problému.
- Vštěpujeme žákům důležitost domluvit se cizím jazykem.
- Směřujeme žáky k využívání angličtiny v oborech, které jsou pro jejich věkovou skupinu odpovídající (hudba, film, počítačové hry, sport) - samostatně vyhledávají anglické výrazy v těchto oborech a snaží se jim porozumět.

Kompetence k řešení problémů:

- Klademe žákům otázky, zadáváme úkoly rozvíjející komunikaci.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru daného tématu.
- Opravujeme spolu se žáky chybná řešení a vždy ukážeme řešení správná.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro výuku anglického jazyka formou skupinové práce.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků.
- Učíme žáky hrou - využívá strategie nácviku různých situací, které je mohou potkat v cizojazyčném prostředí tak, aby byl schopen se dorozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, zavolat si o pomoc v případě ohrožení....).
- Učíme žáky vhodně a správně se v klíčové situaci rozhodnout.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování.
- Zvyšujeme slovní zásobu žáků.
- Vedeme žáky k tomu, aby porozuměli známým slovům a zcela základním frázím v anglickém jazyce.

- Vybízíme žáky, aby kladli jednoduché a jim srozumitelné otázky.
- Ověřujeme si otázkami, zda žáci rozumí obsahu sdělení a správně na něj reagují.
- Rozvíjíme u žáků komunikativní schopnosti (rozhovory, překlady, popis...).
- Učíme žáky, že dorozumívání se s lidmi je základní potřebou lidského života.
- Zařazujeme do výuky dramatizaci.
- Rozvíjíme u žáků schopnost formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle.
- Vedeme žáky k vyjadřování se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Učíme žáky přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými.
- Vedeme žáky k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky stanovovat si cíle dle svých osobních možností.
- Učíme žáky přijímat rady i kritiku druhých a konstruktivně na ně reagovat.
- Sledujeme úspěch žáků a oceňujeme pokrok.

Kompetence občanské:

- Učíme žáky chápat a uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu.
- Vedeme žáky k respektování kulturních odlišností jiných národů.
- Učíme žáky zvládat základní komunikaci v cizím jazyce (v obchodě, na úřadě,...).
- Učíme žáky znát základní práva a povinnosti českého občana v cizí zemi a respektovat právní řád země, kterou případně navštíví.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce, vedeme žáky k sebehodnocení.
- Rozvíjíme u žáků jazykové schopnosti potřebné pro své pracovní uplatnění.
- Učíme žáky chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění a osobní rozvoj.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Prohlubuje u žáků schopnost jednat s lidmi, vyslechnout jejich názor a přiměřeně diskutovat na dané téma.
- Vede k lepšímu ústnímu i písemnému vyjadřování v rozsahu osvojené slovní zásoby.
- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.
- Učí žáky jednat samostatně, ale i pracovat v týmu.

Výchova demokratického občana:

- Přispívá k výchově přemýšlivého člověka, který bude umět používat anglický jazyk v různých životních situacích.
- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.
- Přispívá k respektování kulturních, etnických a dalších odlišností v cizích zemích.
- Vede k získávání informací o různých etnických a kulturních skupinách žijící v české a evropské společnosti, poznávání odlišných způsobů života.
- Vede k rozvoji vědomí práv a povinností každého jednotlivce, a tím k nutnosti respektování zákonů kdekoli na světě (každý je zodpovědný za své skutky a neznalost jazyka není omluvou).

Člověk a životní prostředí:

- Vede k využívání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro žádoucí jednání občana vůči prostředí.
- Směřuje k aplikování poznatků z ostatních vzdělávacích oblastí při řešení environmentálních problémů.
- Učí žáky lépe poznávat svět a lépe mu porozumět.
- Rozvíjí schopnost rozlišovat a hodnotit sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy.

Mediální výchova:

- Učí rozlišovat a využívat informace získané z různých druhů otevřených médií.
- Vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací.
- Učí žáky zacházet s elektronickým slovníkem a překladačem.
- Učí žáky pracovat se vzdělávacími jazykovými programy.

- Rozvíjí schopnost používat základní a aplikační programové vybavení počítače za účelem vyhledávání údajů k danému tématu.
- Učí žáky využívat médií jako zdroje zvukové podoby jazyka se snahou porozumět mluvenému slovu, ale i psanému textu.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivaci pro zapojení do pracovního života.
- Učí žáky chápat výhody znalosti cizích jazyků pro pracovní uplatnění.
- Rozvíjí schopnost přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledat je, vyhodnotit a použít, umět se představit, sdělit svoje záliby a schopnosti a tím získat lepší pracovní příležitost na trhu práce.
- Směřuje k výchově zejména jazykově vybaveného jedince schopného mobility a flexibility v oblasti občanské a pracovní.
- Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné k orientaci v evropském i světovém prostředí a otevírá možnosti životních perspektiv a lepšího pracovního uplatnění.

Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se základy anglické výslovnosti a napodobovat přirozenou výslovnost • bezchybně opsat jednoduchou větu • číst jednoduché věty • poznat jednoduché nápisy • porozumět jednoduchým textům a nápisům • používat osvojenou slovní zásobu • rozumět obecně známým slovům a jednoduchým pokynům, sdělením a frázím • zvládnout základy společenského styku • osvojit si jednoduché formy představování v rámci pozdravů a loučení na formální a neformální úrovni • být schopen o sobě podat základní informace: jméno, věk, adresu, místo původu a vyžádat totéž o druhých • používat obraty k zahájení a ukončení rozhovoru, dokázat poděkovat, vyjádřit prosbu • požádat o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či sdělení, zpomalení tempa řeči • vést jednoduchý rozhovor • umět vyjádřit souhlas a nesouhlas 	<p>1. Jednoduchý mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba, procvičování • jednoduché pokyny • pozdrav a představování (Ahoj! – Hello!, Jmenuji se - My name is..., Rád vás poznávám – Nice to meet you) • otázka na jméno a věk (Jak se jmenuješ? – What's your name? Kolik je Ti let? – How old are you?) • základní údaje o své osobě • žádost o radu, o pomoc • poděkování • omluva • vyjádření jednoduchého názoru • vyjádření souhlasu, nesouhlasu (YES-NO, Ano-Ne) 	<p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • zformulovat jednoduchou otázku a odpověď • používat základní gramatické prostředky • zvládat základní gramatické struktury, využívat je v běžných 	<p>2. Gramatické struktury</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá otázka a odpověď • utvoření záporu 	

<p>situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • číst jednoduchá slova a věty, číst nahlas jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu • rozumět obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopis, obrazový a poslechový materiál) • být seznámen s rozdíly mezi psanou a zvukovou podobou jazyka • umět vytvořit jednoduchou větu • rozumět známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • pochopit obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění (užívat k tomu jednoduché fráze a výrazy) • orientovat se ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotné a množné číslo podstatných jmen, výslovnost koncového „s“ • věta jednoduchá • čtení jednoduchých slov • překlad jednoduchých slov 	
<ul style="list-style-type: none"> • znát názvy dnů v týdnu • pojmenovat a přečíst v textu části dne • znát názvy ročního období, určit čas a přesné datum • znát název Česká republika, orientovat se v názvech ostatních evropských států, světadílů, národností.... • pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě, v bytě – pojmenovat jednotlivé místnosti v bytě • používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin • vyjmenovat čísla a umět počítat v angličtině v oboru do 10, 20, 100 • pojmenovat barvy uvádět na příkladech • pojmenovat členy rodiny, představit je • pojmenovat zvířata • znát základní pojmy související s cestováním • orientovat se a vyhledávat neznámá slova ve slovníku 	<p>3. Tematické celky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dny v týdnu • denní doba, čas • kalendář – měsíc, roční období • země, město, bydliště – Odkud jsi? Já jsem... • domov, třída • nakupování – potraviny, ovoce, zelenina • čísla, počítání • barvy • rodina • zvířata • cestování • další výběr dle zájmu a schopností žáků 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>Výživa a příprava pokrmů – Potraviny a nápoje</i></p> <p><i>Matematika – Čísla a početní operace</i></p> <p><i>Estetická výchova – Výtvarná výchova</i></p> <p><i>Základy přírodních věd – Základy zeměpisu</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • umět využívat slovník a překladač v PC • umět využívat překladače na internetu být seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě	<ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem, konverzační příručkou poslech (audio kazeta, CD)	<i>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</i>
---	--	---

Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se základy anglické výslovnosti a napodobovat přirozenou výslovnost • bezchybně opsat jednoduchou větu • číst jednoduché věty • poznat jednoduché nápisy • porozumět jednoduchým textům a nápisům • používat osvojenou slovní zásobu • rozumět obecně známým slovům a jednoduchým pokynům, sdělením a frázím • zvládnout základy společenského styku • osvojit si jednoduché formy představování v rámci pozdravů a loučení na formální a neformální úrovni • být schopen o sobě podat základní informace: jméno, věk, adresu, místo původu a vyžádat totéž o druhých • zvládnout napsat krátký dopis o sobě a vyplnit formulář obsahující osobní údaje a adresu • používat obraty k zahájení a ukončení rozhovoru, dokázat poděkovat, vyjádřit prosbu • požádat o vysvětlení neznámého výrazu, zopakování dotazu či sdělení, zpomalení tempa řeči • vést jednoduchý rozhovor • umět vyjádřit souhlas a nesouhlas 	<p>1. Jednoduchý mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba, procvičování • jednoduché pokyny • pozdrav a představování (Ahoj! – Hello!, Jmenuji se - My name is..., Rád vás poznávám – Nice to meet you) • otázka na jméno a věk (Jak se jmenuješ? – What's your name? Kolik je Ti let? – How old are you?) • základní údaje o své osobě • žádost o radu, o pomoc • poděkování • omluva • vyjádření jednoduchého názoru • vyjádření souhlasu, nesouhlasu (YES-NO, Ano-Ne) 	<p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • zformulovat jednoduchou otázku a odpověď • používat základní gramatické prostředky • zvládat základní gramatické struktury, využívat je v běžných 	<p>2. Gramatické struktury</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá otázka a odpověď 	

<p>situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • číst slova a věty, číst nahlas krátké texty obsahující známou slovní zásobu • rozumět obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopis, obrazový a poslechový materiál) • vyjádřit právě probíhající běžné činnosti v jednotném čísle, používat přítomný čas průběhový • osvojit si některá běžně používaná slovesa • být seznámen s rozdíly mezi psanou a zvukovou podobou jazyka • umět vytvořit jednoduchou větu • rozumět známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • pochopit obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění (užívat k tomu jednoduché fráze a výrazy) • ovládat základní způsoby tvoření slov a vhodně je využívat pro porozumění textu i ve vlastním projevu • používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci komunikačních situací a tematických celků • uplatňovat v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka, dodržovat základní pravopisné normy • orientovat se ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> • utvoření záporu • jednotné a množné číslo podstatných jmen, výslovnost koncového „s“ • věta jednoduchá • čtení naučených slov • probíhající běžné činnosti – He is learning English • rozvíjení slovní zásoby • překlad jednoduchých slov 	
<ul style="list-style-type: none"> • znát názvy dnů v týdnu • pojmenovat a přečíst v textu části dne • znát názvy ročního období, určit čas a přesné datum • znát název Česká republika, orientovat se v názvech ostatních evropských států, světadílů, národností... • pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě, v bytě – pojmenovat jednotlivé místnosti v bytě a běžné vybavení místností (třída) 	<p>3. Tematické celky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dny v týdnu • denní doba, čas • kalendář – měsíc, roční období • země, město, bydliště – Odkud jsi? Já jsem... • domov, třída 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>Výživa a příprava pokrmů –</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin, znát základní druhy ovoce a zeleniny požádat o konkrétní zboží v obchodě • vyjmenovat čísla a umět počítat v angličtině v oboru do 10, 20, 100 • pojmenovat barvy uvádět na příkladech • pojmenovat členy rodiny, představit je • rozlišit základní informace o lidech, jejich rodině, bydlišti a koníčcích, popsat sebe, svou rodinu, kamarády • pojmenovat a popsat některá zvířata • znát základní pojmy související s cestováním a pojmenovat dopravní prostředky • orientovat se a vyhledávat neznámá slova ve slovníku • umět využívat slovník a překladač v PC • umět využívat překladače na internetu • být seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě 	<ul style="list-style-type: none"> • nakupování – potraviny, ovoce, zelenina • čísla, počítání • barvy • rodina • přátelé • zvířata • cestování a dopravní prostředky • další výběr dle zájmu a schopností žáků • práce se slovníkem, konverzační příručkou • poslech (audio kazeta, CD) 	<p><i>Potraviny a nápoje</i></p> <p><i>Matematika – Čísla a početní operace</i></p> <p><i>Estetická výchova – Výtvarná výchova</i></p> <p><i>Základy přírodních věd – Základy zeměpisu</i></p> <p><i>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</i></p>
--	--	---

5.3 MATEMATIKA

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Matematika vychází z obsahu vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících jsou 2 hodiny.

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- exkurze, školní výlety
- vycházky a cvičení v přírodě
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je rozdělen do třech tematických okruhů:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru

Obecné cíle:

Cílem předmětu je výchova člověka k tomu, aby dovedl užívat matematických zákonitostí, jak v odborném prostředí při řešení technických problémů, tak i v osobním životě, v budoucím povolání. Výchova v předmětu matematika vede žáky i k rozvoji logických schopností a dovedností, k lepšímu a snazšímu pochopení zákonitostí okolního světa.

Cílem předmětu je procvičit a prohloubit již získané vědomosti v předmětu matematika a výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích.

Charakteristika učiva:

Výuka matematiky přímo navazuje na matematické poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a prohlubuje. Pozornost je zaměřena na matematické okruhy použitelné zejména v profesním životě a ve výpočetní technice (číselné obory, aritmetika, geometrie, stereometrie apod.).

Vyučovací předmět Matematika prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- efektivně provádět operace s čísly
- vyhodnotit informace kvantitativního charakteru - odhadnout výsledek a byl schopen posoudit jeho reálnost
- řešit problémové úlohy a situace z běžného života
- využívat matematických poznatků v praktických úlohách a samostatně aplikovat matematické znalosti a dovednosti v odborné složce vzdělávání
- řešit praktické úlohy na obvody a obsahy rovinných obrazců
- řešit praktické úlohy zaměřené na výpočet povrchů a objemů těles
- číst s porozuměním matematické texty, vzhledem ke svým možnostem vyhodnotit informace získané z různých pramenů – grafů, diagramů, tabulek, internetu
- používat a převádět běžně užívané jednotky
- převést reálný problém na matematickou úlohu
- přiměřeně svým možnostem se matematicky vyjadřovat a formulovat své myšlenky
- používat pomůcky, patřičnou literaturu, počítač, kalkulačor, rýsovací potřeby
- uplatnit pozitivní postoj k matematickému vzdělávání a důvěru ve vlastní schopnosti a vytrvalost

Pojetí výuky:

Výuka matematiky má být pro žáky zajímavá a má vzbuzovat zájem poznávat její zákonitosti a možné aplikace při poznávání přírody a okolního světa. Probíhá v obou dvou ročnících s dotací 2 hodiny týdně. Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebnicemi a sbírkami úloh, odpovídajícím schopnostem i věku a vyspělosti žáků.

Pomůcky:

Učebnice, sbírky úloh, pracovní listy, modely obrazců a těles, výpočetní technika, kalkulačka, rýsovací potřeby, počítačové výukové programy.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Výuka je vedena formou výkladu, při kterém jsou využívány názorné pomůcky, dále problémovou metodou. Jedná se o zavedení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování s jednotlivými fázemi řešení, dosažené výsledky vedou k zavedení nové poučky či matematického vztahu, který žáci dále využívají při práci. Do výuky je zařazováno také společné i samostatné řešení úkolů a příkladů, kde žáci uplatní své znalosti z předmětu i běžného života, práce s informacemi a práce žáků ve skupinách. Velmi důležitou a motivační metodou bude také učení se navzájem.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Kontrola vědomostí a dovedností je prováděna různými formami ústního a písemného zkoušení. Převažují písemné zkoušky - sestávají se ze dvou pololetních písemných prací v průběhu jednoho školního roku a z malých prověřovacích písemných prací v daném tematickém celku. Do výuky je zařazeno opakování, a to jak po tematických celcích, tak i závěrečné opakování.

Další používané formy hodnocení:

- ústní zkoušení (zaměřeno na správný slovní popis matematického problému, možnost žáka slovně obhájit svou metodu řešení)
- hodnocení domácího cvičení (domácí úlohy sloužící k prohloubení schopností a dovedností žáka)
- hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách)

Žáci jsou hodnoceni objektivně tak, aby hodnocení mělo motivační charakter. Sleduje se i spolupráce při týmové práci. Důraz je kladen na možnosti sebehodnocení žáka.

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými způsoby řešení zadaného úkolu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval samostatně i v týmu
- aplikoval základní matematické postupy při řešení odborných úkolů
- dokázal zvolit odpovídající matematické postupy a techniky
- využíval různé formy grafického znázornění, převody jednotek, odhad výsledků
- využíval matematické kompetence pro řešení osobních i pracovních záležitostí

Kompetence k učení:

- Používáme k vyvozování nových matematických pojmů a při vytváření prostorové představivosti zásadně názorných pomůcek a technik.
- Vyvozujeme nové matematické pojmy vždy od nejjednoduššího ke složitějšímu.
- Používáme přesných formulací úkolů, přesných matematických pojmů, výrazů, názvů a symbolů.
- Používáme jednotných matematických symbolů a znaků během celého vzdělávání.
- Vedeme žáky k vyjadřování se podle svých možností odbornou terminologií.
- Vedeme žáky k práci s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.
- Umožňujeme žákům pracovat s kalkulátorem.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných pracovních postupů při řešení matematických operací, při řešení slovních úloh.
- Uplatňujeme v geometrii stejné základní rýsovací techniky a návyky během celého vzdělávání.

- Aplikujeme matematické znalosti a dovednosti do ostatních předmětů a běžného života (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace, praktické slovní úlohy) snažíme se u žáků rozvíjet finanční gramotnost.
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů.
- Dbáme na zdokonalování grafického projevu žáků.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení matematických úloh.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru problému, ke stanovení postupu jeho řešení, k odhadu výsledku a k jeho vyhodnocení.
- Podněcujeme žáky ke tvořivému přístupu k řešení matematických úkolů.
- Opravujeme spolu se žáky chybná řešení a vždy ukážeme řešení správná.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro týmovou spolupráci žáků.
- Zadáváme žákům individuální i skupinové problémové matematické úlohy a pomáháme hledat nejvhodnější způsob řešení.
- Rozvíjíme vzájemnou spolupráci žáků při řešení stanovených úkolů formou skupinové práce.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků formou samostatné práce na zadaném, ale dobře připraveném matematickém úkolu.
- Vedeme žáky k chápání logických vztahů mezi jednotlivými tematickými okruhy vyučovacího předmětu Matematika a k chápání logických vztahů zejména s vyučovacími předměty Fyzika a Informatika.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování.
- Ověřujeme si otázkami, zda žáci rozumí obsahu sdělení a správně na něj reagují.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými.
- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, stanovovat si cíle, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce, vedeme žáky k sebehodnocení.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.

Výchova demokratického občana:

- Přispívá k výchově přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích.
- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.

Člověk a životní prostředí:

- Vede k využívání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro žádoucí jednání občana vůči prostředí.
- Směřuje k aplikování poznatků z ostatních vzdělávacích oblastí při řešení environmentálních problémů - při výuce matematiky jsou zařazovány příklady zabývající se životním prostředím a ekologií, žáci vypracovávají zadání k šetření el. energií, významu vody, při výpočtech povrchů si připomínají zásadu šetření materiálem při výrobě a vliv pracovních činností na zdraví člověka.

Mediální výchova:

- Učí rozlišovat a využívat informace získané z různých druhů otevřených médií
- Vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací - žáci si upevňují dovednosti ovládnutí počítačové techniky při procvičování matematických úloh pomocí výukových programů, využívají k zapsání a zakreslení výsledků úloh i počítačové techniky, vytváří si vlastní konstrukce jednoduchých tabulek a vzorce za pomoci textových procesorů. Žáci získávají a pracují s informacemi z různých typů médií a otevřených informačních zdrojů.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivaci pro zapojení do pracovního života.
- Rozvíjí schopnost vyhledávat informace o zaměstnanosti ze statistických údajů a využívat údaje o mzdě a jejich složkách.
- Učí aplikovat získané matematické poznatky (výpočty, převody jednotek a měn, měření, vážení, odhad materiálu pro výrobu) při řešení konkrétních situací v budoucím povolání.

Název vyučovacího předmětu: Matematika		
Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly • používat různé zápisy racionálního čísla • provádět aritmetické operace s desetinnými čísly, převádět zlomky na desetinná čísla, převádět zlomky na smíšená čísla • znázornit čísla na číselné ose • zaokrouhlit celé i desetinné číslo • odhadovat výsledky řešených příkladů • vypočítat procentuální část z celku, základ a počet procent • řešit logicky jednoduché praktické slovní úlohy a situace z běžného života • aplikovat matematické znalosti při manipulaci s penězi a platební kartou • zvládat práci s kalkulátorem při jednotlivých matematických operacích pro kontrolu výsledků 	<p>1. Čísla a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehled základních početních operací – sčítání, odčítání, násobení a dělení • přirozená čísla • celá čísla • desetinná čísla • zlomky – pojem, rozlišování, převod zlomků na desetinná čísla, smíšená čísla • zaokrouhlování • odhad výsledků • procenta, výpočet počtu procent a procentní části • řešení slovních úloh – zaměření na praxi • bankovky, mince, platební karty a manipulace s nimi – příjmy a výdaje peněz • práce s kalkulátorem 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • řešit praktické úlohy s využitím všech poznatků, které získal v 1. ročníku • využívat poznatky v praktických úlohách • používat a převádět základní jednotky délky, času, hmotnosti, obsahu a objemu • zvládat dělení v daném poměru • přečíst a používat měřítko map a plánů 	<p>2. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • příklady a slovní úlohy z praktického života a odborných předmětů • jednotky délky: mm, cm, dm, m, km a jejich převody • jednotky času: vteřina, minuta, hodina a jejich převody, určování času • jednotky hmotnosti: g, kg, t a jejich převody • jednotky obsahu: mm², cm², m², a, ha a jejich převody • jednotky objemu: mm³, cm³, dm³, m³ a jejich převody, vztah dm³ – litr • poměr – dělení v daném poměru • měřítko mapy a plánu 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • číst jednoduché diagramy a grafy, rozlišovat základní vlastnosti grafů • používat jednoduché statistické tabulky, sestavit jednoduchou tabulku pomocí třídění dat • vyhledat, vybrat, roztřídit a porovnat data podle pokynů 	<ul style="list-style-type: none"> • grafy, tabulky – vyhledávání v tabulkách, sestavení jednoduché tabulky 	<p><i>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit a správně užívat základní pojmy z geometrie • umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami • určit úhel a jeho velikost • sestrojít pomocí kružítky a pravítka kružnici, kruh a jejich části • vysvětlit na příkladech rovinné obrazce, jejich vlastnosti a rozdělení • řešit výpočty obvodů a obsahů rovinných obrazců • aplikovat příklady z praxe zaměřené na výpočty obvodů a obsahů • rozlišit základní prostorová tělesa • popsat jejich základní vlastnosti • řešit výpočty povrchů a objemů prostorových útvarů • aplikovat příklady z praxe zaměřené na výpočty povrchů a objemů, rozlišit rozdíl mezi objemem a povrchem tělesa (příklady ze života) 	<p>3. Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a geometrické útvary • kružnice – její části, kruh • rovinné útvary – mnohoúhelníky – rozdělení a vlastnosti • výpočet obvodů a obsahů rovinných obrazců • prostorové útvary – základní tělesa • výpočet povrchu a objemu prostorových útvarů 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – svět práce</i></p>

Název vyučovacího předmětu: Matematika		
Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádět složitější aritmetické operace s přirozenými a celými čísly – z paměti, písemně • používat různé zápisy racionálního čísla • provádět aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly, převádět zlomky na desetinná čísla, převádět zlomky na smíšená čísla • znázornit čísla na číselné ose • zaokrouhlit celé i desetinné číslo • odhadovat výsledky řešených úloh • vypočítat procentuální část z celku, základ a počet procent • využívat procenta při výpočtech praktických příkladů • řešit praktické slovní úlohy a situace z běžného života složené z více početních úkonů s využitím všech poznatků • aplikovat matematické znalosti při manipulaci s penězi a platební kartou • rozvíjet finanční gramotnost • seznámit se s platidly EU, pokusit se o jednoduché převody měn, orientace v kurzovním lístku • zvládat práci s kalkulaátorem při jednotlivých matematických operacích pro kontrolu výsledků • využívat všech znalostí, které získal v 1. ročníku 	<p>1. Čísla a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehled základních početních operací – sčítání, odčítání, násobení a dělení • přirozená čísla • celá čísla • desetinná čísla • zlomky – pojem, rozlišování, převod zlomků na desetinná čísla, smíšená čísla • zaokrouhlování • odhad výsledků <p>• procenta, výpočet počtu procent a procentní části</p> <p>• řešení slovních úloh – zaměření na praxi</p> <p>• bankovky, mince, platební karty a manipulace s nimi - příjmy a výdaje peněz</p> <p>• Euro – platidla EU, cizí měna</p> <p>• práce s kalkulaátorem</p>	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk a svět</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • řešit praktické úlohy složené z více početních úkonů s využitím všech poznatků, které získal v 1. ročníku • používat a převádět základní jednotky délky, času, hmotnosti, obsahu a objemu 	<p>2. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy zaměřené na obor • jednotky délky: mm, cm, dm, m, km a jejich převody • jednotky času: vteřina, minuta, hodina a jejich převody, určování času • jednotky hmotnosti: g, kg, t a jejich převody 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • zvládat dělení v daném poměru • řešit praktické úlohy s využitím dělení celku • přečíst a používat měřítko map a plánů • číst jednoduché diagramy a grafy, rozlišovat základní vlastnosti grafů • používat jednoduché statistické tabulky, sestavit jednoduchou tabulku pomocí třídění dat • vyhledat, vybrat, roztřídit a porovnat data podle pokynů • využívat poznatky v praktických úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2, a, ha a jejich převody • jednotky objemu: mm^3, cm^3, dm^3, m^3 a jejich převody, vztah dm^3 – litr • poměr – dělení v daném poměru • měřítko mapy a plánu • grafy, tabulky – vyhledávání v tabulkách, sestavení jednoduché tabulky • příklady a slovní úlohy z praktického života a odborných předmětů 	<p><i>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit a správně užívat základní pojmy z geometrie • umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami • vysvětlit na příkladech rovinné obrazce, jejich vlastnosti a rozdělení • řešit výpočty obvodů a obsahů rovinných obrazců • aplikovat příklady z praxe zaměřené na výpočty obvodů a obsahů • narýsovat rovinné útvary • rozlišit základní prostorová tělesa • popsat jejich základní vlastnosti • řešit výpočty povrchů a objemů prostorových útvarů • aplikovat příklady z praxe zaměřené na výpočty povrchů a objemů, rozlišit rozdíl mezi objemem a povrchem • načrtnout základní tělesa a sestavit jejich sítě • využívat a prohlubovat znalosti, které získal v 1. ročníku 	<p>3. Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a geometrické útvary • rovinné útvary – mnohoúhelníky – rozdělení a vlastnosti • výpočet obvodů a obsahů rovinných obrazců • prostorové útvary – základní tělesa • výpočet povrchu a objemu prostorových útvarů 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p>

5.4 INFORMATIKA

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Informatika vychází z obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 1 vyučovací hodina.

Místo realizace:

- počítačová učebna
- třída
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC
- Operační systém, počítačová síť
- Aplikační software, textový procesor
- Elektronická komunikace
- Internet zdroj informací

Obecné cíle:

Předmět Informatika připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání i výkonu povolání, ale i v soukromém životě. Žáci jsou schopni používat běžné textové a tabulkové editory, pracovat s obrázky a fotografiemi. Komunikují pomocí elektronické pošty, pracují s internetem.

Charakteristika učiva:

Předmět Informatika má za úkol naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Umožňuje jim získat praktické dovednosti v oblasti využití počítačů a jejich sítí k získávání, zpracovávání a prezentaci informací, ke vzájemné komunikaci s okolím a k seberealizaci při zájmových činnostech.

Dovednosti získané v předmětu Informatika mohou žáci aplikovat ve všech vzdělávacích oblastech a oborech a využívat je rovněž v praktickém životě. Ve výuce bude navázáno na podpůrné a kompenzační technologie využívané v předchozím vzdělávání. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je rozšířeno dle vzdělávacích potřeb žáků o další dovednosti. Úkolem prvního ročníku je především sjednocení a následně rozšíření rozdílné počáteční úrovně znalostí a dovedností žáků při práci s ICT získanou základním vzděláním. Vzhledem k rychlému technickému vývoji prostředků ICT je některým tematickým celkům věnována pozornost po celou dobu studia tak, aby žáci byli neustále seznamováni s novinkami a měli přehled a znalosti o aktuálně používaných prostředcích v praxi.

Vyučovací předmět Informatika prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- používat počítač a jeho periferie a byl si vědom možností a výhod, ale i rizik a omezení spojených s používáním prostředků informačních technologií,
- orientovat se v běžném operačním systému PC
- dovedl pracovat na základní uživatelské úrovni s běžným kancelářským softwarem a grafickým editorem
- používat internet jako základní otevřený informační zdroj a využívat jeho přenosové a komunikační možnosti

Pojetí výuky:

Předmět se vyučuje v I. a II. ročníku s dotací 2 hodiny týdně, a pomáhá žákům rozšířit již dříve získané znalosti a dovednosti. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují propojení a návaznost i na ostatní předměty, aby žáci měli pozitivní vztah k informatice a schopnost aplikovat své poznatky v praktickém životě.

Stěžejní formou výuky bude cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Těžiště výuky bude spočívat v provádění praktických úkolů. Výuka bude koncipována tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Některé úlohy budou žáci řešit ve skupinách buď s jedním společným výstupem, nebo s výstupem každého žáka samostatně, úlohy budou zadávány s možností využití i v jiných předmětech.

Pomůcky:

Počítače, interaktivní tabule, příručky v elektronické podobě, výukové programy, učebnice a počítačová literatura, tiskárna, skener, fotoaparát, digitální kamera.

Metody vyučování:

Výklad s návazností na znalost žáků, samostatné řešení úkolů, skupinová práce, práce s aktuálními informacemi, práce s odbornou publikací, problémové učení s využitím poznatků dalších předmětů, hledání informací z internetu.

Je-li použita metoda výkladu, je doplněna praktickým procvičením vyloženého učiva. Ve výuce se klade důraz na samostatnou práci, řešení komplexních úloh, popř. na projektový přístup k učivu.

Učivo tematických celků bude probíráno od jednoduššího k náročnějšímu. Tímto neustálým opakováním úkonů a používáním dovedností se omezí zapomínání a naopak se budou postupně rozvíjet a přidávat další znalosti a dovednosti téhož tématu.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

U žáků bude převažovat hodnocení jejich praktických cvičení a samostatných prací, které budou realizovat na základě učitelem předložených zadání v ústní či písemné formě. U těchto prací bude hodnoceno nejen splnění zadání, ale také zdatnost při získávání vstupních informací nutných k řešení úloh, logické úvahy a konstrukce řešení, samostatnost, způsob zpracování výstupu práce ve formě prezentace, grafická úroveň a celková úprava výstupů. Ústní zkoušení žáků budou prováděna v průběhu jejich samostatné práce přímo na jejich pracovním místě a budou se týkat především předvedení znalostí používání aplikace, se kterou žák právě pracuje. Nedílnou součástí hodnocení jsou testy ověřující základní znalosti.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel znalosti a dovednosti práce s počítačem
- používání běžného základního a aplikačního programového vybavení
- využívání možností komunikace prostřednictvím výpočetní techniky
- prezentování výsledků své práce prostřednictvím informačních a komunikačních technologií
- efektivnímu využívání informačních a komunikačních technologií a práci s informacemi
- dodržování bezpečnostních opatření při práci s novými technologiemi a uvědomění si rizik spojených s jejich využíváním.

Kompetence k učení:

- Rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k učení a vzdělávání.
- Vedeme žáky k tomu, aby uměli optimálně časově rozvrhnout svoji samostatnou práci a daný čas zodpovědně a strategicky využít, pracovali kvalitně a pečlivě, vážili si práce jiných lidí a zodpovědně využívali výsledky jejich práce.
- Učíme žáky pracovat s odbornou literaturou a vyhledávat a využívat ke svému vzdělávání různé informační zdroje.
- Rozvíjíme u žáků schopnost získané informace zpracovat, třídít a vhodným způsobem uchovat.
- Učíme žáky získané informace, znalosti a dovednosti využívat při řešení nejen praktických úloh, ale i běžných životních situací a dále pak ve všech dalších vyučovacích předmětech.
- Vedeme žáky ke sledování aktuálního technického pokroku a přenášení jeho výsledků do praxe.
- Rozvíjíme u žáků dovednost pořizovat si poznámky; využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí; sledovat vývoj své klasifikace a přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- Rozvíjíme u žáků schopnost řešit problém různými metodami.
- Učíme žáky využívat k řešení problému již dříve nabyté zkušenosti.
- Umožňujeme žákům spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).
- Učíme žáky porozumět úkolu a určit jádro jeho problému.
- Rozvíjíme u žáků schopnost získat informace k danému problému, navrhnout jeho řešení a poté vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.

Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky srozumitelně zformulovat své myšlenky, aktivně diskutovat, formulovat a obhajovat své názory.
- Vedeme žáky k slušnému a kulturnímu vystupování na veřejnosti.
- Rozvíjíme u žáků schopnost vyjadřovat se účelně dle druhu rozhovoru a tím se kladně prezentovat.
- Vedeme žáky k dodržování odborné terminologie.
- Rozvíjíme u žáků dovednost zpracovat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti
- Učíme žáky komunikovat pomocí internetu.

Kompetence sociální a personální:

- Učíme žáky uplatňovat správnou ergonomii počítačového pracoviště.
- Vedeme žáky k ověření poznatků v praxi a porovnání s názory druhých.
- Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat v týmu a navrhnout svá řešení při skupinové práci.
- Učíme žáky plnit svěřené úkoly a dokázat veřejně prezentovat výsledky své práce.
- Rozvíjíme u žáků schopnost dodržovat dobré mezilidské vztahy a snažit se předcházet konfliktům.
- Učíme žáky odhadnout správné důsledky svého jednání.
- Učíme žáky adekvátně reagovat na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany ostatních lidí, přijímat radu i kritiku.
- Vedeme žáky ke stanovování si cílů a priorit podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Kompetence občanské:

- Učíme žáky dodržovat autorská práva výrobců software.
- Vedeme žáky k respektování přesvědčení ostatních lidí.
- Učíme žáky zachovávat pravidla slušnosti a etikety na Internetu.

Kompetence pracovní:

- Učíme žáky koncentrovat se na pracovní výkon a požadovaný výsledek.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek své práce.
- Vedeme žáky k tomu, aby měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání a měli také reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru.
- Učíme žáky vyhledávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech prostřednictvím různých zprostředkovatelských služeb na Internetu.
- Rozvíjíme u žáků schopnost komunikace s potencionálními zaměstnavateli.
- Učíme žáky vyplňovat dotazníky a životopisy prostřednictvím internetových a textových aplikací.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a znalostí pro celoživotní učení.

Občan v demokratické společnosti:

- Přispívá k uvědomování si výhod i rizik (autorská práva, viry) při práci s PC.
- Vede ke schopnosti formulovat své názory a postoje, a vyslechnout názory druhých.
- Učí žáky pracovat samostatně i v týmu, plnit zodpovědně úkoly.
- Prohlubuje schopnost orientovat se v médiích, kriticky hodnotit a využívat média pro své potřeby.

Člověk a životní prostředí:

- Učí chápat zásadní význam životního prostředí pro člověka.
- Seznamuje s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů), ekologií pracovního prostředí v informatice, ergonomií, recyklací, spotřebou energie.

Mediální výchova:

- Utváří pozitivní vztah k výpočetní technice jako zdroji mediálních informací a učí pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií.
- Učí pracovat s informacemi, které jsou na různých typech médií (tištěných, elektronických, audiovizuálních) s využitím prostředků ICT.
- Vede k získávání informací z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

- Rozvíjí schopnost správně posoudit věrohodnost sdělení z různých informačních zdrojů.
- Prohlubuje schopnost posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím (mediální gramotnost).

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Prohlubuje schopnost využívat prostředky ICT v běžném životě a v pracovním procesu (práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením – textové editory, tabulkové kalkulátory) a rozvíjet znalost pojmů ze světa PC.
- Učí vyhledávat nabídky práce a zjišťovat možnosti uplatnění pro daný obor, ověřovat si nutné požadavky pro přijetí do pracovního procesu.
- Rozvíjí schopnost sepsat životopis a další nezbytné dokumenty potřebné k pracovnímu uplatnění.
- Učí žáky komunikovat s využitím elektronické pošty a dalších on-line prostředků a rovněž si zřídit a nastavit svůj účet.

Název vyučovacího předmětu: Informatika		
Ročník: 1. a 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládat základní obsluhu počítače a jeho periférií • uvědomovat si oblasti využití prostředků výpočetní techniky a jejich vliv na dnešní společnost • rozumět základním pojmům informační činnosti • být si vědom funkcí jednotlivých částí počítače • orientovat se v základním software, uvědomovat si, k čemu se používá • vybírat a používat vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • dodržovat pravidla bezpečnosti práce v počítačové učebně 	<p>1. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní počítač – význam a využití počítačů, seznámení s počítači v učebně, uvedení do provozu • hardware a software - základní počítačové a programové vybavení PC sítě a jejich prvky • bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • ovládat základní práce se soubory – základní úkony se SW (kopírování, ukládání) • orientovat se ve struktuře souborů a složek, používat ji k větší přehlednosti uchovávání informací • být si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím) 	<p>2. Operační systém, počítačová síť</p> <ul style="list-style-type: none"> • operační systém • data, soubor, složka, adresářová cesta, • vyhledávání, kopírování, přesun, mazání • osobní nastavení, vzhled pracovní plochy • prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením 	
<ul style="list-style-type: none"> • pracovat s výukovými programy a dalšími aplikacemi • pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem – sestavit, napsat a vytisknout životopis • pracovat uživatelsky s jednoduchou tabulkou v tabulkovém procesoru • vytvořit jednoduchou tabulku se základními funkcemi a vzorci 	<p>3. Aplikační software, textový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> • výukové programy • textový procesor - sestavení životopisu • tabulkový procesor 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj</i></p> <p><i>Český jazyk a literatura –</i> <i>Komunikační a slohová výchova</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • pracovat s dalšími aplikacemi a programy • ovládat uživatelsky digitální fotoaparát • ovládat digitální kameru k pořizování videí a fotografií • zpracovat pořízené fotografie a videa -uložit do PC, vytisknout atd.) • ovládat uživatelsky tiskárnu připojenou k PC • naskenovat dokument do PC • dodržovat zásady bezpečné práce na PC 	<ul style="list-style-type: none"> • další aplikační programové vybavení • práce s digitálním fotoaparátem • práce s digitální kamerou • tiskárna • scanner 	<p><i>VPZ - Sebe prezentace</i></p> <p><i>Matematika – Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <p><i>MV – Tvorba mediálního sdělení</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní způsoby komunikace, případně využívat alternativní způsoby komunikace (elektronickou poštou) • být schopen elektronicky komunikovat s úřady • dokázat stáhnout, vyplnit a odeslat elektronický formulář • zasílat e-mail i s přílohou, či naopak přijímat a následně otevírat e-mail • být seznámen s aplikacemi umožňujícími chatování • znát výhody i nebezpečí komunikace na sociálních sítích • dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace • zvládat základní funkce mobilního telefonu 	<p>4. Elektronická komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • e-mail, chat – elektronická komunikace s úřady • SPAM, viry • alternativní komunikace na PC • sociální sítě, skype aj. • telefonování přes internet • mobilní telefon – telefonování, SMS, další aplikace 	<p><i>Základy společenských věd – Člověk jako občan</i></p> <p><i>Český jazyk a literatura- Komunikační a slohová výchova</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat informace na internetu za použití různých vyhledávačů • dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu • vyhledávat na internetu informace o nabídkách zaměstnání a dalšího vzdělávání • znát a dodržovat zásady bezpečnosti práce na internetu 	<p>5. Internet zdroj informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • informační zdroje k získání požadovaných informací, vyhledávání informací • internetové obchody • nabídky dalšího vzdělávání, případně zaměstnání na internetu • internetový prohlížeč, webové stránky, práce s informacemi 	<p><i>OSV – Osobnostní, sociální a morální rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Sebe prezentace, Svět práce</i></p>

5.5 ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 1 hodina.

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- vycházky
- exkurze, školní výlety
- úřady a pomáhající organizace
- besedy, přednášky, projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy společenských věd je rozdělen do třech tematických okruhů:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako občan
- Člověk a právo
- Člověk a svět
- Člověk a dějiny

Obecné cíle:

Výuka společenských věd přispívá k pochopení významných celospolečenských témat (demokracie, mezilidské vztahy, komunikace, lidskost v jednání, pracovní zařazení ve společnosti) a jejich aplikaci v praxi.

Cílem výuky v občanské nauce je připravit žáky na aktivní život v demokratické společnosti. Tedy pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany, kteří si váží demokracie a svobody a aktivně usilují o její zachování; vést žáky k tomu, aby jednali zodpovědně a uvážlivě vůči sobě i ostatním. Naučit žáky porozumět společnosti a světu kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet a hodnotit

obklopující realitu, zaujímat stanoviska na základě argumentů. Vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a celoživotní odpovědnosti za své zdraví s důrazem na výchovu proti závislostem.

Osvojených vědomostí využijí žáci ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení otázek svého občanského rozhodování i při řešení problémů osobního, právního i sociálního charakteru.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této přípravě je třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí, dále ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Charakteristika učiva:

Výuka je rozdělena do pěti tematických okruhů, se zřetelem na jejich provázanost a mezipředmětové vztahy. Učivo je vybráno tak, aby se žáci dokázali orientovat v pravidlech demokratické společnosti, dovedli jednat s lidmi, vážili si materiálních i duchovních hodnot, životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro další generace. Žáci se v předmětu rovněž učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace a vytvářet si tak vlastní názor.

Cílem výuky je zaměřit se na vytváření kvalitních postojů a hodnotové orientace žáků ve společenskovední oblasti, utváření správných postojů k sobě i k ostatním a orientace v problémech týkajících se celé společnosti.

Žák využívá získaných poznatků a dovedností při řešení každodenních situací.

Vyučovací předmět Základy společenských věd prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- využívat společenskovedních poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisí s touto oblastí
- přiměřeně se vyjádřit k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně diskutovat s vrstevníky
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché problémy
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat informace, které se týkají společenských věd a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi a odborné tematice
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k odstraňování diskriminace a řešení konfliktů
- určit jádro problému, aktivně získávat informace potřebné k jeho řešení a volit vhodné prostředky a strategie řešení
- vyhledat instituce, které mu s řešením problému mohou pomoci
- poznat kulturní hodnoty a tradice v regionu včetně přírodních památek a pečovat o jejich zachování
- zodpovědně rozhodovat o své vzdělávací cestě, uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti

Pojetí výuky:

Výuka probíhá v obou dvou ročnících s dotací 1 hodina týdně. Základy společenských věd jsou nejen předmětem naukovým, ale také výchovným. V rámci specifického přístupu k jednotlivým žákům je důležité střídání činností v jednotlivých hodinách, využívání názorných pomůcek a ukázek, skupinová i individuální práce s učebnicemi a pracovními listy, odpovídajícím schopnostem i věku a vyspělosti žáků, využití médií (internet, PC programy, DVD, videa). Informace takto získané dokážou žáci individuálně nebo s pomocí vyučujícího zpracovávat. Důležitým prvkem je dialog a užití diskuse. Žáci své poznatky zapisují do sešitů, vytvářejí projekty, učí se formou přehrávání rolí, získávají zkušenosti z exkurzí.

Pomůcky:

Učebnice, video, DVD, výukové programy na PC, internet, fotografie, obrazový materiál, knihy, encyklopedie, pracovní listy.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Základem výuky je výklad, při kterém jsou využívány názorné pomůcky. Další důležitou formou výuky je řízená diskuze k probíranému tématu, při které jsou žáci vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů. Do výuky je zařazována samostatná i skupinová práce žáků, při které žáci uplatní své znalosti z předmětu i běžného života a rovněž práce s informacemi. Žáci pracují s učebnicí a dalšími učebními texty. Velmi důležitou a motivační metodou je také učení se navzájem. Při výuce jsou používány demonstrační metody a pomůcky – výukové programy, audiovizuální technika, internet. Žáci pracují samostatně i ve skupinách, s učebnicí a dalšími učebními texty. Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze, návštěvy výstav.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Kontrola vědomostí a dovedností je prováděna různými formami ústního a písemného zkoušení. Hodnocení je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Známkou je žák hodnocen za samostatnou práci, další hodnocení je prováděno na základě písemného i slovního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Písemné hodnocení je prováděno formou testu, doplňování do textu.

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i sledování pozornosti a aktivity žáka při vyučování, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh, práce se zdroji a zapojení se do diskuzí nad různými způsoby řešení zadaného úkolu.

Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu a vystupování v diskusích, besedách, při návštěvách různých institucí. Nedílnou součástí je hodnocení jednání a chování žáků v souladu s osvojovanými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání ve společenskovední oblasti
- pracoval samostatně i v týmu
- rozvíjel své schopnosti a dovedl získávat informace z různých otevřených zdrojů
- porovnával a zobecňoval nové poznatky a vlastní zkušenosti a jejich využití v praktickém životě
- formoval se po stránce mravní, estetické, citové i volní tak, aby jeho začleňování do společenských vztahů bylo co nejuspěšnější
- získával vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů v běžném životě s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost
- dokázal lépe porozumět mnohotvárnosti dnešního světa

Kompetence k učení:

- Používáme při výuce společenských věd názorných pomůcek a audiovizuálních technik.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení a vzdělávání.
- Používáme při výuce společenských věd názorných pomůcek a audiovizuálních technik.
- Učíme žáky uplatňovat různé způsoby práce s textem, využívat ke svému učení různé informační zdroje.
- Rozvíjíme schopnost samostatného pozorování, porovnávání a kritického posuzování výsledků.
- Učíme žáky efektivně vyhledávat a používat informace na základě jejich pochopení.
- Vedeme žáky k vyjadřování se podle svých možností odbornou terminologií a používání obecně užívaných termínů a symbolů.
- Zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života a v praktických činnostech jim umožňujeme ověřovat si získané poznatky a dovednosti.
- Na praktických příkladech seznamujeme žáky s pozitivními dopady vyšší úrovně vzdělání na praktický život a motivujeme je k následnému celoživotnímu vzdělání.
- Vedeme žáky k práci s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných pracovních postupů.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Učíme žáky průběžně sledovat a vyhodnocovat vývoj své klasifikace.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru problému, ke stanovení postupu jeho řešení.
- Učíme žáky využívat výpočetní techniku.

- Rozvíjíme u žáků schopnost řešit problém různými metodami.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro týmovou spolupráci žáků.
- Učíme žáky využívat ke svému studiu již dříve nabyté zkušenosti.
- Rozvíjíme vzájemnou spolupráci žáků při řešení stanovených úkolů formou skupinové práce.
- Při práci s žákem uplatňujeme mezipředmětové vztahy a využíváme aktivizující metody vyučování, praktická cvičení, projekty.
- Otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme prostor ke sdělování vlastních problémů.
- Informačními vzory a dramatizací vedeme žáky k rozpoznání a předcházení nebezpečí a vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby.
- Soustavným povzbuzováním a kladným hodnocením podněcujeme žákovo sebevědomí a důvěru v sama sebe.
- Učíme žáky vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke srozumitelnému a souvislému vyjadřování.
- Učíme žáky vystupovat na veřejnosti kulturně.
- Učíme žáky formulovat myšlenky v logickém sledu při ústním i písemném projevu.
- Učíme žáky vyjadřovat se kulturně a přiměřeně v mluveném i grafickém projevu.
- Ověřujeme si otázkami, zda žáci rozumí obsahu sdělení a správně na něj reagují.
- Učíme žáky dodržovat odbornou terminologii.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.
- Učíme žáky aktivně diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje.
- Umožňujeme žákům alternativní způsob komunikace.
- Učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek.
- Vytváříme přátelské vztahy ve třídě i mezi třídami a tím se snažíme odstraňovat nežádoucí projevy komunikace mezi žáky.
- Skupinovou prací vedeme žáky k minimalizaci komunikačních bariér a odlišností, poskytujeme žákům dostatečný prostor k vyjádření.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Učíme žáky plnit odpovědně svěřené úkoly.
- Formou besed a projektů seznamujeme žáky s rizikovými projevy chování.
- Zprostředkováním osobních kontaktů (při setkáních, besedách, exkurzích) vedeme žáky k toleranci, respektování jiných lidí, nemocných a postižených.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými, navrhnout svá řešení při práci v týmu.

- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Rozvíjíme u žáků schopnost přizpůsobit se měnícím životním podmínkám.
- Učíme žáky přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, stanovovat si cíle, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí.
- Otevřeným a přátelským školním klimatem vyvracíme nebezpečí rasismu.
- Seznamujeme žáky s fungováním důležitých úřadů, orgánů a institucí, s jednoduchými a nejjednoduššími druhy formulářů a dotazníků.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Učíme žáky rozhodovat se správně o své profesní dráze.
- Učíme žáky porovnávat své představy v oblasti pracovní a finanční ve svém oboru s nabídkami zaměstnavatelů.
- Doplnujeme výuku praktickými exkurzemi a návštěvami jiných škol (SOU, OU), a tak u nich vytváříme reálnou představu o učebních oborech a možnostech vlastního uplatnění.

Průřezová témata:**Osobnostní a sociální výchova:**

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.
- Pomáhá utvářet pozitivní postoj k sobě samému a druhým.
- Přispívá k rozvoji schopnosti spolupracovat, pracovat v týmech a skupinách.
- Učí žáky utvářet dobré mezilidské vztahy – empatie, respektování druhého, vzájemná pomoc.

Výchova demokratického občana:

- Přispívá k výchově přemýšlivého člověka, který bude umět využívat přírodovědné znalosti v různých životních situacích.
- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.

- Vede k utváření a posilování odpovědného a demokratického občanství, včetně tolerance k menšinám a náboženské tolerance, vytváření demokratického klimatu ve třídě.
- Zahrnuje témata týkající se osobnosti a jejího rozvoje, komunikace, vyjednávání a řešení problémů, morálky, svobody, odpovědnosti, toleranci i právního minima důležitého pro soukromý a občanský život.

Člověk a životní prostředí:

- Vede k využívání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro žádoucí jednání občana vůči prostředí.
- Směřuje k aplikování získaných poznatků při řešení regionálních environmentálních problémů.
- Podněcuje aktivní přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k životnímu prostředí.

Mediální výchova:

- Učí žáky vyhledávat, zpracovávat, uchovávat i předávat informace důležité pro jejich profesní i osobní život.
- Vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací. Žáci získávají a pracují s informacemi z různých typů médií a otevřených informačních zdrojů.
- Učí žáky využívat výukové programy při získávání a následném procvičování přírodovědných znalostí.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivace pro zapojení do pracovního života.
- Rozvíjí schopnost vhodně komunikovat s možnými zaměstnavateli a úřady.
- Učí žáky orientovat se na trhu práce, vyhodnotit informace z různých vzdělávacích příležitostí.
- Pomáhá žákům získat znalosti a kompetence, které jim pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.
- Učí aplikovat získané poznatky při řešení konkrétních situací v budoucím povolání.

Název vyučovacího předmětu: Základy společenských věd		
Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznat morální a nemorální chování objasnit na příkladech mravní hodnoty jedince (pravdomluvnost, čestnost, mravní odpovědnost) respektovat principy a pravidla společnosti rozpoznat přátelství, uvést na konkrétních příkladech vlastnosti důležité mezi přáteli vysvětlit, co se rozumí rovnoprávností mužů a žen, uvede příklady, kdy je tato rovnoprávnost porušována objasnit soužití v multikulturní společnosti být tolerantní k odlišnostem minoritních skupin, naučit se respektovat osobnost druhého člověka, jeho potřeby a zájmy, náboženství, kulturní zvláštnosti získat ohleduplný vztah ke starým lidem, nemocným a postiženým jedincům popsat a uplatňovat vhodné společenské chování v dané situaci (chování v divadle, kině, restauraci, dopravních prostředcích, úřadě) aplikovat zásady společenského chování na modelových situacích předvést navázání kontaktu a vhodný způsob komunikace rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem přebírat odpovědnost za chování porušující společenské normy dokázat se bránit proti nesprávnému chování lidí přistupovat kriticky k projevům vandalismu, při setkání s vandalismem správně posoudit, zda může zasáhnout sám nebo je třeba přivolat na pomoc další osoby 	<p>1. Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> morálka a etika mravní hodnoty jedince kvalita mezilidských vztahů – vztahy mezi blízkými, kamarádství, přátelství, láska (vztah mezi mužem a ženou), vzájemné vztahy v manželství a rodině vztahy mezi pohlavími - rovnoprávné postavení mužů a žen rasismus a xenofobie rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin staří, nemocní a postižení lidé v rámci společnosti – vztah k nemocným, starým a postiženým občanům vystupování a chování na veřejnosti a ve společnosti – základní pravidla společenského chování, navázání kontaktu, mezilidská komunikace, zásady společenského chování v malých sociálních skupinách společenské normy – porušování společenských norem vandalismus a boj proti němu kulturní dědictví a tradice v regionu: <ul style="list-style-type: none"> - kulturní instituce v ČR a regionu - lidové umění a užitá tvorba 	<p><i>OSV – morální rozvoj</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Rodina a rodinné soužití</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Vztahy mezi lidmi</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy, Občanská společnost, stát a škola</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Vztahy mezi lidmi</i></p> <p><i>Český jazyk a literatura- Komunikační a slohová výchova</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VDO – Občanská společnost, stát a škola</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v nabídce kulturních institucí • popsat lidové tradice v regionu • vysvětlit poslání různých kulturních institucí • dokázat chránit a užívat kulturní hodnoty • mít přehled o kulturních a přírodních památkách v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana a užívání kulturních hodnot - kulturní a přírodní památky v regionu 	<p><i>Základy přírodních věd – Základy zeměpisu</i></p> <p><i>Estetická výchova – Výtvarná výchova</i></p> <p><i>Praktické činnosti – Keramika</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se ve školském systému a chápat důležitost celoživotního vzdělávání v životě • vysvětlit své nejbližší cíle po ukončení školní docházky • chápat pojmy kvalifikace a rekvalifikace • dokázat vyhledávat informace na trhu práce • zvládat vyplnit formuláře spojené s pracovním uplatněním • orientovat se v pracovněprávních vztazích • zvládat běžnou komunikaci s úřady – přiměřeně uplatňovat pomoc na daném úřadě (modelové příklady, exkurze na úřady) • uvědomit si význam sociální péče o potřebné občany • orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče • vyhledat instituce sociálního a zdravotního zabezpečení ve městě • znát význam pomáhajících organizací • orientovat se v organizacích pomáhajících v krizových situacích, využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací, na modelovém příkladu požádat o pomoc v krizovém centru (vyločení z rodiny, týrání) • zajímat se o možnosti využití volného času 	<p>2. Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> • právo na vzdělání – školský systém, význam celoživotního vzdělávání pro život • trh práce - pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci, nezaměstnanost (úřad práce, finanční zabezpečení v době nezaměstnanosti) • základy pracovně právních vztahů • sociální a zdravotní péče: <ul style="list-style-type: none"> - systém lékařské péče, sociální péče o občana – sociální dávky, důchodové zabezpečení, zdravotní a sociální pojištění - orgány a instituce sociální a zdravotní péče • pomáhající organizace – krizová centra, humanitární organizace • základní typy krizových situací • člověk a volný čas • životní potřeby a zájmy, vhodné využívání volného času • zájmové a sportovní organizace – sport volnočasové aktivity 	<p><i>VDO – Občanská společnost, stát a škola</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce, Pracovně právní legislativa</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Rodina a rodinné soužití</i></p> <p><i>OSV – osobnostní rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> vyhledávat a využívat možnosti nabídky zájmových organizací, sportovních zařízení dokázat aktivně využívat techniky relaxace, vyhledávat a aktivně využívat informace vedoucí ke zdravému životnímu stylu zvládat rozpoznat rizika sociálně patologických jevů, popsat situace, ve kterých se může setkat se sociálně patologickými jevy 	<ul style="list-style-type: none"> kultura – význam, kulturní zařízení kulturní zařízení rizika při nevhodném využívání volného času – trestná činnost mládeže, alkoholismus, toxikománie 	<p><i>Tělesná výchova – Činnosti podporující pohybové učení</i></p> <p><i>Estetická výchova</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> poznat státní symboly České republiky chápat státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy vysvětlit ústavu ČR uvést funkce hlavních orgánů státní moci vysvětlit význam a smysl voleb, uvést příklady volebních stran a důležitých politických osobností vyjmenovat a popsat státní symboly vlasti, uvést způsob jejich správného používání orientovat se v právech a povinnostech občana objasnit význam demokratické společnosti posoudit význam ochrany lidských práv a svobod respektovat lidská práva, na konkrétních situacích uvést, jak přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých vysvětlit pojem právo, znát svá práva, ale i povinnosti, popsat některé možné postihy protiprávního jednání rozeznat jednotlivé druhy právních dokumentů a způsoby jejich užití 	<p>3. Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> právo na vzdělání – školský systém, význam celoživotního vzdělávání pro život státoprávní uspořádání naší republiky – ústava ČR <ul style="list-style-type: none"> výkonná moc – prezident republiky a vláda, pravomoc parlamentu, vlády, prezidenta složky státní moci, jejich orgány a instituce, politické strany orgány a instituce státní správy a samosprávy volby, volební systém státní znaky a symboly – jejich užití právní řád a zákony ČR <ul style="list-style-type: none"> lidská a občanská práva, práva a povinnosti občana (dítěte) – práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo Listina základních práv a svobod Úmluva o právech dítěte poškození lidských práv, poškození práv dítěte orgány právní ochrany – policejní orgány, soudy, notářství 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VDO – Občanská společnost, stát a škola</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Rodina a rodinné soužití</i></p> <p><i>OSV – sociální rozvoj</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • umět se obrátit na daný úřad v případě potřeby, zvládat běžnou komunikaci s úřady	<ul style="list-style-type: none"> ○ druhy a postihy protiprávního jednání - trestní právo, trestná činnost mládeže, trestní odpovědnost mladistvých ○ právní dokumenty občana ○ styk s úřady	
---	--	--

Název vyučovacího předmětu: Základy společenských věd		
Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s členskými státy EU, vyhledat členské státy EU na mapě • na internetu vyhledat požadované informace o EU a členských státech • vysvětlit s pomocí učitele podstatu evropské integrace, posoudit výhody a nevýhody našeho členství v EU • vysvětlit určitá práva občanů v rámci EU • uvést některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah • seznámit se s platidly EU • vysvětlit mezinárodní význam spolupráce mezi státy • objasnit úlohu organizace UNESCO, OSN • uvést příklady mezinárodního terorismu, vyhledat v denním tisku příklady mezinárodního terorismu • popsat způsoby potírání terorismu • být informován o zkreslování skutečnosti médií • dokázat vyjmenovat některé globální problémy lidstva, vyprávět o rozvoji vědy a techniky • uvést s pomocí učitele příklady problémů týkající se všech obyvatel 	<p>4. Člověk a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupenství látek – látky pevné, kapalné, plynné - jejich základní fyzikální vlastnosti, měřené veličiny EU a ČR <ul style="list-style-type: none"> - členské státy EU - základní principy fungování EU - Ústava EU - směrnice EU - postavení ČR v rámci EU - platidla EU • mezinárodní spolupráce mezi státy – ekonomická, politická a bezpečnostní významné mezinárodní organizace – OSN, UNESCO, Světová banka, EU, NATO • terorismus a jeho hrozba – mezinárodní terorismus, hlavní centra mezinárodního terorismu, typy teroristických útoků, hrozba terorismu v ČR, mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu • manipulace s lidmi jejich skryté zneužívání • globální problémy světa – rozvoj vědy a techniky, nové technologie, odpovědnost člověka za osud Země 	<p><i>Základy přírodních věd - Základy zeměpisu</i></p> <p><i>VDO – Občanská společnost, stát a škola</i></p> <p><i>Matematika – Čísla a početní operace</i></p> <p><i>VDO – Občanská společnost, stát a škola, Lidské vztahy</i></p> <p><i>ČZP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • pochopit význam dějin jako sdělení minulosti • s pomocí učitele vyhledat informace o dějinách • uvést charakteristické znaky nejstarších civilizací • vědět o prvních státních útvarech na našem území • mít základní poznatky z období počátku českého státu, popsat s pomocí učitele vznik českého státu • vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu • charakterizovat rozdíly jednotlivých historických etap novověku • vědět o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací • znát rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap • mít přehled o zásadních historických událostech v naší zemi • poznat význačné osobnosti našich dějin • být seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. Světové války • mít základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky, popsat vznik samostatného československého státu • popsat průběh 2. světové války • chápat význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti • zdůvodnit vznik České republiky 	<p>5. Člověk a dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • nejstarší civilizace <ul style="list-style-type: none"> ○ pravěk ○ starověk • území českého státu v proměnách času - první státní útvary na našem území (Sámová říše, Velkomoravská říše) • počátky českého státu <ul style="list-style-type: none"> ○ románská kultura ○ Přemyslovci ○ Lucemburkové ○ gotická kultura ○ husitské hnutí ○ doba vlády Jiřího z Poděbrad • novověk a nejnovější dějiny – zámořské objevy a jejich <ul style="list-style-type: none"> ○ důsledky, nové civilizace ○ humanismus a renesance ○ Habsburkové ○ třicetiletá válka ○ bitva na Bílé hoře a její důsledky ○ česká barokní kultura ○ osvícenství ○ národní obrození • historický přehled – vznik státu, státoprávní uspořádání, vlády <ul style="list-style-type: none"> ○ 1. světová válka ○ období 1. republiky ○ 2. světová válka a poválečný vývoj ○ rok 1989 a další vývoj u nás 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>Český jazyk – Jazyková výchova, Literární výchova</i></p> <p><i>Estetická výchova – Výtvarná výchova</i></p> <p><i>VDO – Občanská společnost, stát a škola</i></p>
--	--	--

5.6 ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Základy přírodních věd vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 1 hodina.

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- cvičení v přírodě, vycházky
- exkurze, školní výlety
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy přírodních věd je rozdělen do třech tematických okruhů:

- Základy přírodopisu
- Základy ekologie
- Základy fyziky
- Základy chemie
- Základy zeměpisu

Obecné cíle:

Přírodní vědy (přírodopis, ekologie, fyzika, chemie, zeměpis) přispívají k hlubšímu pochopení přírodních jevů, zákonů, pojmů, formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí a zároveň žáci získávají základní poznatky a dovednosti z fyzikální, chemické a zeměpisné oblasti. Tento předmět umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Vlastním cílem je využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi, umět porovnat, popsat a vysvětlit základní přírodní jevy, znát základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě, být schopen přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné praxi, aktivně se podílet na ochraně a tvorbě životního prostředí.

Charakteristika učiva:

Výuka je rozdělena do pěti okruhů – přírodopis, ekologie, fyzika, chemie a zeměpis se zřetelem na jejich provázanost a mezipředmětové vztahy. Žáci se v předmětu učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace, vytvářet si vlastní názor.

Základy přírodních věd patří k předmětům všeobecně vzdělávacím, zároveň je předmětem průpravným pro odborné vzdělávání (poznatky z předmětu jsou propojovány s odbornými předměty).

Vyučovací předmět Základy přírodních věd prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisí s přírodovědnou oblastí
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, dodržovat zásady udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti

Pojetí výuky:

Výuka přírodních věd má být pro žáky zajímavá a má vzbuzovat zájem poznávat jejich zákonitosti a možné aplikace při poznávání přírody a okolního světa. Výukou tohoto předmětu se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro pochopení vlivu člověka na životní prostředí a možnosti využití získaných znalostí ve prospěch ochrany přírody. Výuka probíhá v obou dvou ročnících s dotací 1 hodina týdně. Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebnicemi a pracovními listy, odpovídajícím schopnostem i věku a vyspělosti žáků.

Pomůcky:

Učebnice, pracovní listy, encyklopedie, atlasy, mapy, nákresy, fotografie, audiovizuální technika, demonstrační modely, počítačové výukové programy, internet.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Při výuce je používána forma výkladu, při kterém jsou využívány názorné pomůcky, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, vyvozování poznatků, práce s internetem, demonstrační pokusy, počítačové animace.

Do výuky je zařazována samostatná i skupinová práce žáků, při které žáci uplatní své znalosti z předmětu i běžného života a rovněž práce s informacemi. Velmi důležitou a motivační metodou je také učení se navzájem. Při výuce je využívána audiovizuální technika.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Kontrola vědomostí a dovedností je prováděna různými formami ústního a písemného zkoušení. Hodnocení je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Známkou je žák hodnocen za samostatnou práci, další hodnocení je prováděno na základě písemného i slovního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Písemné hodnocení je prováděno formou testu, doplňování do textu.

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i sledování pozornosti a aktivity žáka při vyučování, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh, práce se zdroji a zapojení se do diskuzí nad různými způsoby řešení zadaného úkolu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- získal pozitivní postoj k přírodě
- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti
- pracoval samostatně i v týmu
- rozvíjel schopnosti a získával informace při řešení přírodovědných problémů a dále s nimi pracoval
- porovnával a zobecňoval nové poznatky a vlastní zkušenosti a jejich využití v praktickém životě
- porozuměl vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím
- osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním i profesním jednání
- využíval základní znalosti z oblasti fyzikálních a chemických jevů v běžném životě
- porozuměl geografickým objektům, jevům a působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a využíval tyto poznatky v běžném životě

Kompetence k učení:

- Používáme při výuce přírodních věd názorných pomůcek a audiovizuálních technik.
- Rozvíjíme schopnost samostatného pozorování a experimentu porovnávání a kritického posuzování výsledků.
- Učíme žáky vyhledávat a používat informace na základě jejich pochopení.
- Vedeme žáky k vyjadřování se podle svých možností odbornou terminologií a používání obecně užívaných termínů a symbolů a na základě tohoto si vytvářet komplexnější pohled na přírodní jevy.
- Vedeme žáky k práci s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných pracovních postupů.
- Aplikujeme přírodovědné znalosti a dovednosti do ostatních předmětů a běžného života.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Učíme žáky průběžně sledovat a vyhodnocovat své hodnocení.
-

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru problému, ke stanovení postupu jeho řešení.
- Učíme žáky využívat výpočetní techniku.
- Rozvíjíme u žáků schopnost řešit problém různými metodami.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro týmovou spolupráci žáků.
- Rozvíjíme vzájemnou spolupráci žáků při řešení stanovených úkolů formou skupinové práce.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků formou samostatné práce na zadaném, ale dobře připraveném úkolu.
- Učíme žáky vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.
- Vedeme žáky k chápání logických vztahů mezi jednotlivými tematickými okruhy vyučovacího předmětu Základy přírodních věd a k pochopení vztahů zejména s vyučovacími předměty Rodinná výchova, Informatika a Matematika.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke srozumitelnému a souvislému vyjadřování.
- Učíme žáky formulovat myšlenky v logickém sledu při ústním i písemném projevu.
- Učíme žáky vyjadřovat se kulturně a přiměřeně v mluveném i grafickém projevu.
- Ověřujeme si otázkami, zda žáci rozumí obsahu sdělení a správně na něj reagují.
- Učíme žáky dodržovat odbornou terminologii.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.
- Učíme žáky aktivně diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Učíme žáky plnit odpovědně svěřené úkoly.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými, navrhnout svá řešení při práci v týmu.
- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, stanovovat si cíle, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí.

- Směřujeme žáky k pochopení zdravého způsobu života a ochraně životního prostředí účastněním se projektů a školních akcí v přírodě.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Učíme žáky poznávat ekologické aspekty pracovní činnosti.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.
- Přispívá k rozvoji schopnosti spolupracovat, pracovat v týmech a skupinách.

Výchova demokratického občana:

- Přispívá k výchově přemýšlivého člověka, který bude umět využívat přírodovědné znalosti v různých životních situacích.
- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.

Člověk a životní prostředí:

- Vede k využívání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro žádoucí jednání občana vůči prostředí.
- Směřuje k aplikování získaných poznatků při řešení regionálních environmentálních problémů.
- Učí žáky pochopit pojmy související s ekologií, životním prostředím, ochranou krajiny a přírody.
- Vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování a umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy.
- Nastihuje žákům problémy související s energií (význam a způsoby získávání energie, vyčerpatelnost zdrojů a vlivy na prostředí).

Mediální výchova:

- Učí rozlišovat a využívat informace získané z různých druhů otevřených médií.
- Vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací. Žáci získávají a pracují s informacemi z různých typů médií a otevřených informačních zdrojů.
- Učí žáky využívat výukové programy při získávání a následném procvičování přírodovědných znalostí.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivace pro zapojení do pracovního života.
- Učí aplikovat získané přírodovědecké poznatky při řešení konkrétních situací v budoucím povolání.

Název vyučovacího předmětu: Základy přírodních věd		
Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích, vysvětlit základní děje v přírodě • zdůvodnit nutné podmínky pro život organismů • rozlišit za vedení učitele rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvést příklady • posoudit význam rostlin pro člověka a přírodu • vysvětlit funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin • popsat stavbu rostlinného těla a objasnit funkce jednotlivých částí rostlinného těla • prokázat znalost významu rostlin • za vedení učitele popsat význam fotosyntézy pro člověka • vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin • poznat a popsat přínos hospodářsky důležitých rostlin, znát způsob jejich pěstování • rozpoznat hlavní zástupce jedovatých a léčivých rostlin • poznat nejznámější jedlé a jedovaté houby • rozpoznat otravu z hub a poskytnout první pomoc • porovnávat vnější a vnitřní stavbu živočichů, vysvětlit funkci jednotlivých orgánů • rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce 	<p>1. Základy přírodopisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • příroda, přírodniny, přírodní děje • základní projevy života, životní podmínky organismů – světlo, teplo, voda • buňka - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné • biologie rostlin: <ul style="list-style-type: none"> - orgány rostlinného těla a jejich funkce - stavba a funkce jednotlivých částí rostlinného těla - význam rostlin a jejich ochrana - dýchání, růst, rozmnožování rostlin, fotosyntéza - hospodářsky významné rostliny - píce, obilniny, zeleniny, okopaniny, olejnin, luskoviny - chráněné rostlinné druhy - jedovaté a léčivé rostliny (nebezpečí otravy) • houby jedlé a jedovaté - sběr a konzumace hub, první pomoc při otravě houbami • biologie živočichů: <ul style="list-style-type: none"> - orgánové soustavy živočichů – výživa, stavba, rozmnožování - <i>jednobuněční živočichové:</i> - prvoci – bičíkovci - <i>mnohobuněční živočichové:</i> - bezobratlí – žahavci, ploštěnci a hlísti, kroužkovci - měkkýši – plži, mlži, hlavonožci - členovci – hmyz, pavoukovci, korýši - obratlovci – ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci 	<p><i>ČŽP – Základní podmínky života</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP – Základní podmínky života</i></p> <p><i>ČŽP – Základní podmínky života, Ekosystémy</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> rozlišit domácí a volně žijící zvířata navrhnout správnou péči o vybraného domácího živočicha uplatňovat bezpečné chování ve styku se zvířaty objasnit význam živočichů v přírodě a pro člověka určit a zdůvodnit základní projevy chování živočichů na základě vlastního pozorování rozpoznat vybrané druhy hornin a nerostů, znát jejich charakteristické vlastnosti vysvětlit vznik půdy a rozeznat hlavní druhy půd znát a dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> domácí a volně žijící zvířata základní podmínky pro chov živočichů – péče o domácí zvířata hospodářsky významné druhy kriticky ohrožené druhy, ochrana živočichů živočichové a jejich prostředí neživá příroda: <ul style="list-style-type: none"> nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, význam, využití vybraných zástupců vznik a složení půdy – vlastnosti, význam pro výživu rostlin, hospodářský význam pro společnost, devastace půdy a příklady její rekultivace zásady bezpečného chování v přírodě 	<p><i>ČŽP - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vzájemné vztahy mezi nimi rozlišit populace, vysvětlit pojem společenstva a objasnit principy některého ekosystému (vztahy v ekosystému les) rozlišit základní rozdíly mezi ekosystémy uvést zástupce některých ekosystému (např. ekosystému les) vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v některém z ekosystému (potravní řetězce v ekosystému les) uvědomit si vliv podnebí a počasí pro život na Zemi popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky zdůvodnit nutnost ochrany životního prostředí uvést konkrétní příklady své vlastní aktivní účasti na ochraně přírody vyhledat na mapě některá chráněná území ČR 	<p>2. Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> organismy a jejich prostředí, ekologická přizpůsobivost populace, společenstva (přirozené, umělé) druhy ekosystémů – rovnováha a vzájemné vztahy v ekosystémech, potravní řetězce vliv podnebí a počasí na život na Zemi přímé a nepřímé vlivy lidské činnosti na životní prostředí, znečištění ovzduší, vody a půdy zásady ochrany přírody a životního prostředí – ochrana půdy, vody, vzduchu, rostlin a živočichů – chráněná krajinná území globální ekologické problémy lidstva 	<p><i>ČŽP – Ekosystémy</i></p> <p><i>ČŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti • respektovat pravidla bezpečného chování v přírodě • aplikovat získané poznatky při pobytu v přírodě a praktických cvičeních • dodržovat pravidla pro třídění odpadů	<ul style="list-style-type: none"> • zásady pobytu v přírodě • hospodaření s odpady, ekologické havárie	<i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Cvičení v přírodě Výživa a příprava pokrmů – Bezpečnost práce</i>
---	--	--

Název vyučovacího předmětu: Základy přírodních věd		
Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišit jednotlivá skupenství látek a určit charakteristické fyzikální vlastnosti rozlišovat základní fyzikální veličiny změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles, vhodně zvolenými měřidly poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu, objasnit na konkrétním příkladu znát vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles, řešení jednoduchých problémů určit, zda na těleso působí síla, rozlišit účinky síly působící na těleso, změřit danou sílu posoudit změnu pohybu tělesa při působení síly navrhnout jaký jednoduchý stroj využije pro usnadnění práce a zdůvodnit proč používat schematické značky základních prvků elektrických obvodů a provést jejich sestavení podle schématu používat přístroje měřící elektrické napětí a proud rozlišovat stejnosměrný elektrický proud od střídavého rozeznat základní zdroje elektrického proudu aplikovat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a 	<p>3. Základy fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> skupenství látek – látky pevné, kapalné, plynné - jejich základní fyzikální vlastnosti, měřené veličiny změny skupenství látek – tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění fyzikální veličiny – délka, hmotnost, objem, čas, měření tělesa: <ul style="list-style-type: none"> klid a pohyb tělesa druhy pohybu (přímocharý, křivocharý, rovnoměrný, nerovnoměrný) dráha a čas u rovnoměrného pohybu, vztah $s = v \cdot t$ síla a její měření, jednotka síly (1N), siloměr gravitační síla a hmotnost tělesa tlaková síla a její účinky na těleso třecí síla a její účinky v praxi působení sil stejných směrů na těleso, působení sil opačných směrů na těleso, setrvačnost jednoduché stroje – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo na hřídeli a jejich využití v praxi elektromagnetické a světelné děje: <ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj, elektrický proud, elektrické napětí, elektrický obvod a jeho části vznik a průběh střídavého a stejnosměrného proudu měření elektrického napětí – voltmetr měření elektrického proudu – ampérmetr zdroje elektrického proudu – generátory, baterie, transformátory 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP - Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Matematika – Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p>

<p>zařízeními v praktických činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišit vodiče od izolantů, určit základní vlastnosti vodičů a izolantů rozlišit magnety trvalé a elektromagnety a prakticky použít kompas rozlišit tělesa, která jsou zdrojem světla od těles, která světlo odrážejí popsat šíření světla od zdroje a jeho praktické důsledky určit jednotlivé formy energií a popsat jejich využití, přeměny a přenos porovnat různé energetické zdroje z hlediska vlivu jejich využití na životní prostředí rozlišovat zdroje zvuku vysvětlit šíření zvuku od zdroje a odraz zvuku na praktických příkladech rozlišit tón a hluk vysvětlit negativní vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> elektrická energie a její měření elektrický odpor, elektrický vodič, izolant využití elektrických vodičů a izolantů v praxi uzemnění, elektrický zkrat, manipulace s vodiči a zdroji blesk, bleskosvod magnet – trvalý, elektromagnet kompas, elektrický zvonek zdroje světla, tělesa osvětlená šíření světla od bodového zdroje přímočaré šíření světla, stín druhy energie – pohybová, polohová, tepelná, elektrická, jaderná – přeměny, využití a přenos energií zdroje energie a vliv jejich využití na životní prostředí zdroje energie z hlediska obnovitelnosti elektrárny – vodní, tepelné, jaderné, větrné zvukové děje: <ul style="list-style-type: none"> vznik a zdroje zvuku šíření a rychlost zvuku odraz zvuku, ozvěna tón hlasitost zvuku hudební nástroje 	<p><i>ČŽP – Základní podmínky života</i></p> <p><i>Estetická výchova – Hudební výchova</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> poznat a porovnat vlastnosti látek, rozlišit přeměny skupenství látek používat zásady bezpečné práce s nebezpečnými chemickými látkami ve škole i v běžném životě poznat značení běžných chemikálií popsat zásady ochrany osob a zdraví při úniku nebezpečných látek správně nazvat výchozí látky jednoduchých chemických reakcí, objasnit vznik vody a kuchyňské soli 	<p>4. Základy chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> pozorování, pokusy - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost zásady bezpečné práce – ve škole i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií mimořádné události – úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy jednoduché chemické reakce základních prvků – voda, kuchyňská sůl 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽV - Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodnit užívání paliv jako zdrojů energie • vyjmenovat základní produkty průmyslového zpracování ropy • pojmenovat bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy z hlediska zásad správné výživy a doložit příklady • popsat vlastnosti a objasnit použití vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí • změřit pH roztoku • vysvětlit zásady první pomoci při zasažení kyselinou nebo hydroxidem • využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka • rozlišit prvotní a druhotní suroviny – využití • znát zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami – poskytnout první pomoc při popáleninách, poleptání a použití léčiv • rozeznat škodlivost a užitečnost používání průmyslových hnojiv, vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • organické sloučeniny: <ul style="list-style-type: none"> - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn - produkty destilace ropy - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy A, D, B, C • anorganické sloučeniny: <ul style="list-style-type: none"> - oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli – názvy, vlastnosti, použití vybraných sloučenin, vliv na životní prostředí - kyselost a zásaditost roztoků - první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem • využití chemie v praxi v souvislosti se zaměřením • chemie a společnost: <ul style="list-style-type: none"> - recyklace surovin - hořlaviny, léčiva a návykové látky - průmyslová hnojiva - bezpečnost při zacházení s chemickými látkami a výrobky 	<p><i>Výživa a příprava pokrmů – Výživa člověka</i></p> <p><i>VPZ - Svět práce</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii • orientovat se v různých druzích map, vysvětlit pojmy – globus, mapa, orientovat se na mapě a na globu • ukázat rovnoběžky, poledníky, ukázat na globu Severní a Jižní pól, ukázat na mapě světové strany • znát planety sluneční soustavy jejich postavení vzhledem ke slunci • vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi • popsat postavení Země jako planety sluneční soustavy • objasnit pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce 	<p>5. Základy zeměpisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikační a kartografický jazyk – základní obecné geografické a topografické pojmy, symboly a značky mapy, globus • Geografická kartografie a topografie: <ul style="list-style-type: none"> - poledníky a rovnoběžky - zeměpisná šířka a výška - nadmořská výška, reliéf krajiny - orientace map vzhledem ke světovým stranám • Slunce, Země, Měsíc – planety sluneční soustavy a jejich postavení, pohyby těles sluneční soustavy • Země ve vesmíru • pohyby Země – střídání dne a noci, střídání ročních období, měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce, důsledky pohybů Země 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí</i></p>

<p>kolem Země – znázornit pomocí vhodných pomůcek a za pomoci učitele</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasnit střídání dne a noci, ročních období • popsat důsledky pohybů Země • uvést základní rozdíly mezi hvězdou a planetou • vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány • vyhledat a ukázat na mapě hlavní města nejvýznamnějších států světa • s pomocí učitele vysvětlit odlišnosti od Evropy • s pomocí učitele se orientovat ve společenských poměrech světa • s pomocí učitele rozlišit klady a záporny globalizace <p>• s pomocí učitele vysvětlit příčiny a problémy přistěhovalectví národnostních menšin do vyspělých států EU</p> <ul style="list-style-type: none"> • určit zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a vyjmenovat její sousední státy • ukázat hranice ČR • znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost • ukázat na mapě a vyjmenovat významné řeky, pohoří, nížiny • vyhledat na mapě chráněná území 	<p>na život lidí a organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> • vesmír, vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority, rozdíl mezi hvězdou a planetou • světadíly, oceány, státy světa a EU: <ul style="list-style-type: none"> - světadíly - Afrika, Amerika, Antarktida, Asie, Austrálie, Evropa - oceány - Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový - základní informace o jednotlivých světadílech - poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, nerostné suroviny a průmysl - nejvýznamnější státy jednotlivých světadílů – charakteristika, hlavní město - politické a bezpečnostní seskupení států - vybrané aktuální přírodní, hospodářské a společenské problémy, možnost jejich řešení ve vybraných regionech - obyvatelstvo světa – struktura světové populace, pohyb národů, jazykové, náboženské a kulturní rozdíly - světové hospodářství - hlavní světové surovinové a energetické zdroje - nejznámější evropská rekreační střediska - přírodní letoviska - nejvýznamnější pamětihodnosti Evropy - kulturní a přírodní památky UNESCO • Česká republika <ul style="list-style-type: none"> - hlavní město Praha - zeměpisná poloha v Evropě - sousední státy - rozloha - postavení ČR v EU a ve světě - povrch a jeho členění - vodstvo - podnebí 	<p><i>Základy společenských věd – Člověk a svět</i></p> <p><i>ČŽP – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>Estetická výchova – Výtvarná výchova</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk a svět</i></p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva, vyhledat počet obyvatel ČR, pojmy porodnost, úmrtnost, zjistit národnosti a národnostní menšiny na území ČR • na praktických příkladech odůvodnit klady a zápory místního regionu, charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry, dokázat vyjmenovat nejznámější kulturní památky • vyhledat na mapě jednotlivé kraje a jejich hlavní města • ukázat na mapě hlavní průmyslové a zemědělské oblasti • vyjmenovat druhy dopravy, její význam • ukázat nejnavštěvovanější turistická místa a pojmenovat některé kulturní zajímavosti <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pojmy, které se týkají krajinné a přírodní sféry, s pomocí učitele správně přiřadit • vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a lidskou společnost • objasnit uspořádání rostlinstva a živočišstva • uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • vysvětlit pojem živelná pohroma, seznámit se s hlavními příčinami živelných pohrom • s pomocí učitele uvést zdroje nebezpečí v regionu • znát důležitá čísla a základy poskytnutí první pomoci v těchto kritických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - rostlinstvo, živočišstvo - chráněná území <p><i>Obyvatelstvo ČR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní údaje - národnosti - národnostní menšiny <p><i>Místní region</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha - vztahy k okolním regionům - přírodní charakteristika - hospodářství v regionu - kulturní památky <p><i>Kraje České republiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - průmysl a zemědělství - doprava - turistická místa a kulturní zajímavosti <ul style="list-style-type: none"> • krajinná sféra, přírodní sféry – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra • <i>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</i> <ul style="list-style-type: none"> - živelní pohromy - opatření k ochraně zdraví a života - zásady chování a jednání při nebezpečí živelných katastrof - důležitá telefonní čísla, evakuační zavazadlo 	<p><i>VDO – Lidské vztahy</i></p> <p><i>ČŽP – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví</i></p> <p><i>Cvičení v přírodě, Přednáška</i></p>
---	--	---

5.7 HUDEBNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Hudební a dramatická výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 1 hodina.

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- cvičení v přírodě, vycházky
- exkurze, školní výlety
- návštěvy divadel, kina
- prezentace školy – veřejná vystoupení
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební a dramatická výchova je rozdělen do dvou tematických okruhů:

- Hudební výchova
- Dramatická výchova

Obecné cíle:

Výuka si klade za cíl přinášet žákům umělecké osvojení světa (osvojování s estetickým účinkem). Žáci si rozšiřují poznání prostřednictvím tvůrčích činností, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, a to jak vlastní produkce, tak produkce ostatních, včetně uměleckých děl.

Cílem hudební a dramatické výchovy je rozvoj specifického citění, vnímání, myšlení a tvůrčích schopností uplatňováním různých výrazových prostředků.

Charakteristika učiva:

Hudební a dramatická výchova umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu, je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a reflexi. Těmito činnostmi studenti získávají dovednosti nutné k uměleckému osvojování světa. Učivo navazuje na poznatky získané při základním vzdělávání. Společný vzdělávací obsah hudebního i dramatického oboru obsahuje základy vývoje umění, seznamuje žáky s jednotlivými uměleckými obory a jejich variantami. Snahou je, aby žáci získali všeobecný kulturní přehled a dokázali se orientovat v umění jak starším, tak dnešní doby. Předmět se snaží předložit souvislosti se současným životním stylem. Hudební a dramatická výchova má též funkci formativní, pomáhá vytvářet hodnotovou orientaci žáků. Vzdělávací obsah tohoto předmětu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku.

Vyučovací předmět Hudební a dramatická výchova prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- rozvíjet svoje specifické schopnosti, nadání a také kreativitu a imaginaci
- kultivovat emoční estetické vnímání a prožívání
- získávat zkušenosti při samostatné i společné tvůrčí činnosti
- rozvíjet volní vlastnosti prostřednictvím vlastní tvorby a vlastního prožitku při různých fázích (promýšlení, příprava, zkoušení, vytváření nových verzí, vystoupení či výstava apod.) procesu vzniku hudebního nebo dramatického díla
- poznávat a náležitě ocenit hodnoty místní, evropské i světové kultury a vytvořit si k nim pozitivní vztah
- získat si vztah ke kulturnímu bohatství společnosti, uvědomit si jeho význam pro národní identitu a potřebu ho chránit
- kultivovat hlasový a tělesný projev jako prostředků sdělování
- obohacovat komunikaci slovní a zejména mimoslovní využíváním vyjadřovacích prostředků jednotlivých druhů umění (ovládat hudební a dramatické vyjadřovací techniky)
- uvědomovat si sebe sama jako svobodného jedince a získat možnost, jak aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat emocionální život,
- aplikovat estetické principy v běžném životě nebo případné užitkové tvorbě

Pojetí výuky:

Při výuce předmětu Hudební a dramatická výchova by měli žáci získat důvěru ve vlastní schopnosti, najít vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti, posílit vlastnosti jako např. estetičnost, důslednost, komunikativnost, cílevědomost, vnímavost, představivost a intuici. Výuka probíhá v obou dvou ročnících s dotací 1 hodina týdně a rozšiřuje u žáků již dříve získané znalosti, dovednosti, vlastnosti a případné nadání.

Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebními pomůckami, odpovídajícím schopnostem, věku a vyspělosti žáků.

Pomůcky:

Hudební nástroje, zpěvníky, odborná literatura, audiovizuální technika, CD, DVD, počítačové výukové programy, internet.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Při výuce je používána forma výkladu, při kterém jsou využívány názorné pomůcky, skupinové diskuse a rozhovor, vyvozování poznatků, práce s internetem, modelové situační hry, počítačové animace. Žáci jsou vedeni hlavně k tvůrčím činnostem, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, jak vlastní produkce, tak produkce ostatních.

Do výuky je zařazována samostatná i skupinová práce žáků, při které žáci uplatní své znalosti z předmětu i běžného života a rovněž práce s informacemi. Součástí výuky jsou návštěvy hudebních a divadelních představení, účast na soutěžích a projektech, pravidelné připomínání kulturně uměleckých událostí.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Hodnocení je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Ke kontrole plnění vytyčených cílů slouží průběžné hodnocení různých úkolů, vystoupení a prací, které žáci zpracovávají. Při tomto hodnocení zohledňujeme především snahu a individuální posun. Učitel vždy vychází z individuálních schopností žáka.

Žáci jsou také hodnoceni za aktivní účast v diskuzích nebo při skupinové práci a za znalosti z teorie a historie, které mohou být ověřeny formou písemného nebo ústního přezkoušení.

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i sledování pozornosti a aktivity žáka při vyučování, snahy samostatně hledat řešení prací, práce se zdroji a zapojení se do diskuzí o různých uměleckých tématech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel vlastní tvůrčí schopnosti prostřednictvím vlastní tvorby, představivosti, fantazie, vnímáním a interpretací produkce vlastní i ostatních, včetně uměleckých děl
- dokázal si utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, kultivoval a rozvíjel duševní život
- přistupoval s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
- pracoval samostatně i v týmu
- získal vlastní umělecký názor, uměl hledat a využívat inspirační zdroje
- zdokonaloval hudební, výtvarné a výrazové schopnosti a dovednosti
- chápal umění jako specifický a nezastupitelný způsob komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu
- posiloval schopnost vhodně prezentovat svou práci
- vytvářel si pozitivní vztah ke kulturnímu bohatství společnosti, uvědomoval si jeho význam pro národní identitu a potřebu jej chránit
- uvědomoval si vliv výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a příjemce a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu
-

Kompetence k učení:

- Používáme při výuce názorných pomůcek a audiovizuálních technik.
- Prohlubujeme u žáků pomocí řady aktivačních metod rovinu estetického vnímání.
- Učíme žáky vyhledávat a zpracovávat prožitky, vjemy a pocity.
- Zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života a v praktických činnostech jim umožňujeme ověřovat si získané poznatky a dovednosti.
- Vedeme žáky k samostatné práci tak, aby tvořivě využívali informace z literatury, internetu, tisku, uměleckých časopisů a dalších zdrojů, aby informace třídili a kriticky hodnotili.
- Vedeme žáky k práci učebními materiály a učebními pomůckami.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných pracovních postupů.
- Aplikujeme získané znalosti a dovednosti do ostatních předmětů a běžného života.
- Používáme odlišné postupy a metody práce (hry, názorné demonstrace, skupinová práce, projekty, dialog).
- Učíme žáky průběžně sledovat a vyhodnocovat své hodnocení.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru problému, ke stanovení postupu jeho řešení.
- Učíme žáky využívat výpočetní techniku.
- Rozvíjíme u žáků schopnost využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro týmovou spolupráci žáků.
- Podporujeme práci ve skupinách a spoluúčast žáků na postupech a řešeních.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků formou samostatné práce na zadaném, ale dobře připraveném úkolu.
- Učíme žáky vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Stavíme žáky formou dramatických her do různých životních situací a vedeme je k samostatnému rozhodování a přijímání důsledků za své rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

- Poskytujeme žákům dostatečný prostor k vyjádření.
- Vedeme žáky ke srozumitelnému a souvislému vyjadřování, cvičíme artikulaci.
- Obohacujeme žákům slovní zásobu o odborné termíny z umělecké oblasti.
- Učíme žáky formulovat myšlenky v logickém sledu při ústním i písemném projevu.

- Učíme žáky vyjadřovat se kulturně a přiměřeně v mluveném i grafickém projevu.
- Učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.
- Dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, tolerování odlišných názorů).
- Učíme žáky aktivně diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje.
- Skupinovou prací vedeme žáky k minimalizaci komunikačních bariér a odlišností.
- Učíme žáky využívat komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Poskytujeme prostor k individuálnímu vyjádření každého jedince.
- Učíme žáky plnit odpovědně svěřené úkoly.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými, navrhopat svá řešení při práci v týmu, naslouchat druhému, pochopit ho a vcítit se do jeho myšlení a úvah.
- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky využívat prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru.
- Vedeme žáky k ochraně školního majetku tím, že se sami zapojí do výzdoby vlastní třídy.
- Učíme žáky přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.
- Chováme se k sobě ohleduplně, vzájemně si pomáháme, aby výuka mohla probíhat v klidné, milé a přívětivé atmosféře.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot.
- Rozvíjíme u žáků schopnost vcítit se do situace ostatních lidí.
- Učíme žáky uznávat právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímá i dílo, které mu není blízké.
- Učíme žáky pochopit a respektovat estetické požadavky na životní prostředí, vedeme žáky k dodržování zásad ochrany jejich zdraví a ochrany životního prostředí při provozování uměleckých činností.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů.

- Poskytujeme žákům prostor, aby si samostatně hledali vhodné metody a postupy práce.
- Hodnotíme výsledky manuální činnosti žáků podle individuálních schopností, úrovně motoriky a míry handicapu.
- Učíme žáky dodržovat vymezená pravidla, zásady ochrany lidského zdraví a plnit povinnosti a závazky z toho vyplývající.

Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

- Opakovaně žáky seznamujeme se základy bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických předpisů a předpisů požární ochrany.
- Učíme žáky rozpoznat, jaké osobní ochranné pomůcky by mohli použít a následně je využívat.
- Používáme názorné pomůcky a metody postupné náročnosti, stálého opakování.
- Vedeme žáky k udržování pořádku na pracovišti, k předcházení nebezpečí úrazu při uměleckých činnostech.

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb:

- Uplatňujeme zásadu přiměřenosti a postupné náročnosti.
- Učíme žáky samostatnosti v rozhodování, k plánování a rozložení činnosti.
- Vedeme žáky k dokončení činnosti, k vlastnímu hodnocení a hodnocení práce a výkonu druhých.

Průřezová témata:**Osobnostní a sociální výchova:**

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.
- Vede k rozvoji sociální komunikace – verbální a neverbální komunikace, tvořivé komunikace.
- Rozvíjí u žáků kreativitu – podpora originálních nápadů s cílem dotáhnout je do fáze realizace.
- Utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni.
- Podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.
- Pomáhá utvářet pozitivní postoj k sobě samému a druhým.
- Rozvíjí sebepoznávání a sebepojetí – vyjádření sebe sama skrze uměleckou tvorbu.
- Přispívá k rozvoji schopnosti spolupracovat, pracovat v týmech a skupinách.
- Učí žáky utvářet dobré mezilidské vztahy – empatie, respektování druhého, vzájemná pomoc při umělecké tvorbě.

Výchova demokratického občana:

- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.
- Rozvíjí schopnost vnímat výtvarný a hudební projev jako vyjádření jedinečnosti etnika.
- Pomáhá překonávat stereotypy a předsudky - objevujeme Evropu a svět, evropské kulturní kořeny hodnoty – významní evropští umělci, umělci z českého prostředí, inspirace uměním a kulturou zemí EU a světa.
- Učí žáky věnovat se celospolečenským tématům z umělecké oblasti.
- Učí přijmout druhého jedince se stejnými právy – rovnocennost všech etnických skupin i kultur.
- Podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám.

Člověk a životní prostředí:

- Vede žáky k estetickému vnímání svého okolí a přírodního prostředí.
- Pomáhá žákům pochopit interaktivní vztah mezi přírodou a uměleckou tvorbou.

Mediální výchova:

- Vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu.
- Učí vnímat vztah mediálních sdělení a uživatelů.
- Vede k využívání informací z médií.
- Učí vnímat autora mediálních sdělení, tvořit mediální sdělení, využívat výtvarné prvky při tvorbě mediálních sdělení.
- Učí využívat při umělecké tvorbě využívat počítač, internet a multimédia.
- Pomáhá vnímat cílovou skupinu (uživatelé umění) – čtenářská, posluchačská, divácká skupina.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Motivuje žáky k aktivnímu kulturnímu životnímu stylu.
- Učí vnímat uměleckou činnost a tvorbu jako jednu z případných možností budoucího pracovního uplatnění.
- Rozvíjí kreativitu a přispívá tím k lepšímu zapojení do pracovního života.

Název vyučovacího předmětu: Hudební a dramatická výchova		
Ročník: 1. a 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpívat písně v rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem • rozšiřovat hlasový rozsah, dodržovat hlasovou hygienu • využívat své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukovat na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé hudební motivy • poznat rozdíl mezi písní lidovou a umělou • využívat přiměřeně svým schopnostem jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • improvizovat v rámci jednoduchých hudebních forem • rozlišit základní hudební nástroje – tvar, zvuk • soustředit se na poslech skladeb různých žánrů • rozeznávat různé hudební žánry • orientovat se v základních hudebních pojmech a žánrech • vyjmenovat nejznámější hudební skladatele naší země a jejich hlavní díla • dokázat ocenit kvalitní vokální projev druhého • měnit pohyb podle tempových a rytmických změn • vytvářet pohybové improvizace na základě individuálních schopností a dovedností • vyjadřovat pohybem náladu nebo význam, které si spojuje s danou hudební skladbou • ovládat základní kroky vybraných tanců • využívat hudbu jako zdroj relaxace 	<p>1. Hudební výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vokální a instrumentální činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení - rytmizace, melodizace - tóny a zvuky, rozlišování zvuků základních hudebních nástrojů - zpěv lidových i umělých písní - vokální aktivity individuální a společné - hra na hudební nástroje – jednoduchý doprovod na Orffovy nástroje • Hudebně poslechové činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje a hudební uskupení - hudební styly a žánry - hudební díla a jejich autoři – výběr podle složení žáků - návštěva divadel, koncertů, školních vystoupení • Hudebně pohybové činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru - hudebně pohybové hry - pohybové vyjádření hudby – improvizace - pohybové reakce na náladu hudby, na obsah, který hudba vyjadřuje - základní kroky vybraných tanců - hudebně relaxační techniky a muzikoterapie 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>Tělesná výchova – Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat základy hlasové hygieny a správného držení těla • uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev • rozvíjet schopnost soustředění a pozornosti • propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním • rozlišovat herní a reálnou situaci • spolupracovat ve skupině při tvorbě jevištní situace a využívat různých výrazových prostředků • naučit se na základě vlastní zkušenosti dodržování pravidel hry 	<p>2. Dramatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychosomatické dovednosti – práce s dechem, držení těla, verbální a neverbální komunikace • dramatické hry a cvičení, herní dovednosti • dramatické improvizace • současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba • základní dramatické žánry a divadelní druhy 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</i></p>
--	---	---

5.8 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 2 hodiny (bylo navýšeno o disponibilní časovou dotaci – 1 hodina v každém ročníku).

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- cvičení v přírodě, vycházky
- exkurze, školní výlety
- návštěvy galerií a výstav
- výstavy – návštěva výstav i vytváření vlastních výstav
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Výtvarná výchova

Obecné cíle:

Výuka si klade za cíl přinášet žákům umělecké osvojení světa (osvojování s estetickým účinkem). Žáci si rozšiřují poznání prostřednictvím tvůrčích činností, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, a to jak vlastní produkce, tak produkce ostatních, včetně uměleckých děl.

Cílem estetické výchovy je rozvoj specifického cítění, vnímání, myšlení a tvůrčích schopností uplatňováním různých výrazových prostředků.

Charakteristika učiva:

Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a reflexi. Těmito činnostmi studenti získávají dovednosti nutné k uměleckému osvojování

světa. Učivo navazuje na poznatky získané při základním vzdělávání, obsahuje základy vývoje umění, seznamuje žáky s jednotlivými uměleckými obory a jejich variantami. Snahou je, aby žáci získali všeobecný kulturní přehled a dokázali se orientovat v umění jak starším, tak dnešní doby. Předmět se snaží předložit souvislosti se současným životním stylem. Výtvarná výchova má též funkci formativní, pomáhá vytvářet hodnotovou orientaci žáků. Vzdělávací obsah tohoto předmětu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- rozvíjet svoje specifické schopnosti, nadání a také kreativitu a imaginaci
- kultivovat emoční estetické vnímání a prožívání
- získávat zkušenosti při samostatné i společné tvůrčí činnosti
- rozvíjet volní vlastnosti prostřednictvím vlastní tvorby a vlastního prožitku při různých fázích (promyšlení, příprava, zkoušení, vytváření nových verzí, výstava apod.) procesu vzniku uměleckého díla
- poznávat a náležitě ocenit hodnoty místní, evropské i světové kultury a vytvořit si k nim pozitivní vztah
- získat si vztah ke kulturnímu bohatství společnosti, uvědomit si jeho význam pro národní identitu a potřebu ho chránit
- obohacovat komunikaci slovní a zejména mimoslovní využíváním vyjadřovacích prostředků jednotlivých druhů umění (ovládat výtvarné vyjadřovací techniky)
- uvědomovat si sebe sama jako svobodného jedince a získat možnost, jak aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat emocionální život
- aplikovat estetické principy v běžném životě nebo případné užitkové tvorbě

Pojetí výuky:

Při výuce předmětu Výtvarná výchova by měli žáci získat důvěru ve vlastní schopnosti, najít vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti, posílit vlastnosti jako např. estetičnost, důslednost, komunikativnost, cílevědomost, vnímavost, představivost a intuici. Výuka probíhá v obou dvou ročnících s dotací 2 hodina týdně a rozšiřuje u žáků již dříve získané znalosti, dovednosti, vlastnosti a případné nadání.

Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebními pomůckami, odpovídajícím schopnostem, věku a vyspělosti žáků.

Pomůcky:

Výtvarné potřeby, odborná literatura, obrazový materiál, audiovizuální technika, DVD, počítačové výukové programy, internet.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Při výuce je používána forma výkladu, při kterém jsou využívány názorné pomůcky, skupinové diskuse a rozhovor, vyvozování poznatků, práce s internetem, modelové situační hry, počítačové animace. Žáci jsou vedeni hlavně k tvůrčím činnostem, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, jak vlastní produkce, tak produkce ostatních.

Do výuky je zařazována samostatná i skupinová práce žáků, při které žáci uplatní své znalosti z předmětu i běžného života a rovněž práce s informacemi. Součástí výuky jsou návštěvy památek, galerií, výstav, účast na soutěžích a projektech, pravidelné připomínání kulturně uměleckých událostí.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Hodnocení je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Ke kontrole plnění vytyčených cílů slouží průběžné hodnocení různých úkolů, vystoupení a prací, které žáci zpracovávají. Při tomto hodnocení zohledňujeme především snahu a individuální posun. Učitel vždy vychází z individuálních schopností žáka.

Žáci jsou také hodnoceni za aktivní účast v diskuzích nebo při skupinové práci a za znalosti z teorie a historie, které mohou být ověřeny formou písemného nebo ústního přezkoušení.

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i sledování pozornosti a aktivity žáka při vyučování, snahy samostatně hledat řešení prací, práce se zdroji a zapojení se do diskuzí o různých uměleckých tématech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel vlastní tvůrčí schopnosti prostřednictvím vlastní tvorby, představitivosti, fantazie, vnímáním a interpretací produkce vlastní i ostatních, včetně uměleckých děl
- dokázal si utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, kultivoval a rozvíjel duševní život
- přistupoval s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
- pracoval samostatně i v týmu
- získal vlastní umělecký názor, uměl hledat a využívat inspirační zdroje
- zdokonaloval výtvarné schopnosti a dovednosti
- chápal umění jako specifický a nezastupitelný způsob komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu
- posiloval schopnost vhodně prezentovat svou práci
- vytvářel si pozitivní vztah ke kulturnímu bohatství společnosti, uvědomoval si jeho význam pro národní identitu a potřebu jej chránit
- uvědomoval si vliv výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a příjemce a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu

Kompetence k učení:

- Používáme při výuce názorných pomůcek a audiovizuálních technik.
- Prohlubujeme u žáků pomocí řady aktivačních metod rovinu estetického vnímání.

- Učíme žáky vyhledávat a zpracovávat prožitky, vjemy a pocity.
- Učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat s výtvarnými materiály a prostředky.
- Zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života a v praktických činnostech jim umožňujeme ověřovat si získané poznatky a dovednosti.
- Vedeme žáky k samostatné práci tak, aby tvořivě využívali informace z literatury, internetu, tisku, uměleckých časopisů a dalších zdrojů, aby informace třídili a kriticky hodnotili.
- Vedeme žáky k práci učebními materiály a učebními pomůckami.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných pracovních postupů.
- Aplikujeme získané znalosti a dovednosti do ostatních předmětů a běžného života.
- Používáme odlišné postupy a metody práce (hry, názorné demonstrace, skupinová práce, projekty, dialog).
- Učíme žáky průběžně sledovat a vyhodnocovat své hodnocení.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru problému, ke stanovení postupu jeho řešení.
- Učíme žáky využívat výpočetní techniku.
- Rozvíjíme u žáků schopnost využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro týmovou spolupráci žáků.
- Podporujeme práci ve skupinách a spoluúčast žáků na postupech a řešeních.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků formou samostatné práce na zadaném, ale dobře připraveném úkolu.
- Učíme žáky vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Stavíme žáky formou dramatických her do různých životních situací a vedeme je k samostatnému rozhodování a přijímání důsledků za své rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

- Poskytujeme žákům dostatečný prostor k vyjádření.
- Obohacujeme žákům slovní zásobu o odborné termíny z umělecké oblasti.
- Učíme žáky vyjadřovat se kulturně a přiměřeně v mluveném i grafickém projevu.
- Učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.
- Dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, tolerování odlišných názorů).

- Učíme žáky aktivně diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje.
- Skupinovou práci vedeme žáky k minimalizaci komunikačních bariér a odlišností.
- Učíme žáky využívat komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Poskytujeme prostor k individuálnímu vyjádření každého jedince.
- Učíme žáky plnit odpovědně svěřené úkoly.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými, navrhopat svá řešení při práci v týmu, naslouchat druhému, pochopit ho a vcítit se do jeho myšlení a úvah.
- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky využívat prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru.
- Vedeme žáky k ochraně školního majetku tím, že se sami zapojí do výzdoby vlastní třídy.
- Učíme žáky přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.
- Chováme se k sobě ohleduplně, vzájemně si pomáháme, aby výuka mohla probíhat v klidné, milé a přívětivé atmosféře.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot.
- Rozvíjíme u žáků schopnost vcítit se do situace ostatních lidí.
- Učíme žáky uznávat právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímá i dílo, které mu není blízké.
- Učíme žáky pochopit a respektovat estetické požadavky na životní prostředí, vedeme žáky k dodržování zásad ochrany jejich zdraví a ochrany životního prostředí při provozování uměleckých činností.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů.
- Poskytujeme žákům prostor, aby si samostatně hledali vhodné metody a postupy práce.
- Vytváříme u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem.
- Hodnotíme výsledky manuální činnosti žáků podle individuálních schopností, úrovně motoriky a míry handicapu.
- Motivujeme žáky k další činnosti tím, že se budou sami podílet na výzdobě školy.

- Učíme žáky dodržovat vymezená pravidla, zásady ochrany lidského zdraví a plnit povinnosti a závazky z toho vyplývající.
- Učíme žáky dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla, používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pracovní výtvarné výchovy.

Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

- Opakovaně žáky seznamujeme se základy bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických předpisů a předpisů požární ochrany.
- Učíme žáky spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí – omezit rizikové faktory.
- Učíme žáky rozpoznat, jaké osobní ochranné pomůcky by mohli použít a následně je využívat.
- Používáme názorné pomůcky a metody postupné náročnosti, stálého opakování.
- Vedeme žáky k udržování pořádku na pracovišti, k předcházení nebezpečí úrazu při uměleckých činnostech.

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb:

- Vedeme žáky prostřednictvím dílčích kroků k dodržování názorně předvedeného postupu práce.
- Uplatňujeme zásadu přiměřenosti a postupné náročnosti.
- Učíme žáky samostatnosti v rozhodování, k plánování a rozložení činnosti.
- Vedeme žáky k dokončení činnosti, k vlastnímu hodnocení a hodnocení práce a výkonu druhých.

Průřezová témata:**Osobnostní a sociální výchova:**

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání (vnímání uměleckého díla – návštěva galerií a výstav), pozornosti a soustředění a také upevňování a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.
- Vede k rozvoji sociální komunikace – verbální a neverbální komunikace, tvořivé komunikace.
- Rozvíjí u žáků kreativitu – podpora originálních nápadů s cílem dotáhnout je do fáze realizace.
- Utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni.
- Podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.
- Pomáhá utvářet pozitivní postoj k sobě samému a druhým.
- Rozvíjí sebepoznávání a sebepojetí – vyjádření sebe sama skrze uměleckou tvorbu.
- Přispívá k rozvoji schopnosti spolupracovat, pracovat v týmech a skupinách.
- Učí žáky utvářet dobré mezilidské vztahy – empatie, respektování druhého, vzájemná pomoc při umělecké tvorbě.

Výchova demokratického občana:

- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.
- Rozvíjí schopnost vnímat výtvarný a hudební projev jako vyjádření jedinečnosti etnika.
- Pomáhá překonávat stereotypy a předsudky - objevujeme Evropu a svět, evropské kulturní kořeny hodnoty – významní evropští umělci, umělci z českého prostředí, inspirace uměním a kulturou zemí EU a světa.
- Učí žáky věnovat se celospolečenským tématům z umělecké oblasti.
- Učí přijmout druhého jedince se stejnými právy – rovnocennost všech etnických skupin i kultur.
- Podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám.

Člověk a životní prostředí:

- Vede žáky k estetickému vnímání svého okolí a přírodního prostředí.
- Pomáhá žákům pochopit interaktivní vztah mezi přírodou a uměleckou tvorbou.
- Učí žáky využívat přírodní materiály při uměleckých činnostech.

Mediální výchova:

- Vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu.
- Učí vnímat vztah mediálních sdělení a uživatelů.
- Vede k využívání informací z médií.
- Učí vnímat autora mediálních sdělení, tvořit mediální sdělení, využívat výtvarné prvky při tvorbě mediálních sdělení.
- Učí využívat při umělecké tvorbě využívat počítač, internet a multimédia.
- Pomáhá vnímat cílovou skupinu (uživatelé umění) – čtenářská, posluchačská, divácká skupina.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Motivuje žáky k aktivnímu kulturnímu životnímu stylu.
- Učí vnímat uměleckou činnost a tvorbu jako jednu z případných možností budoucího pracovního uplatnění.
- Rozvíjí kreativitu a přispívá tím k lepšímu zapojení do pracovního života.
-

Název vyučovacího předmětu: Estetická výchova Ročník: 1. a 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<ul style="list-style-type: none"> dokázat se soustředit na výtvarnou činnost a usilovat o její dokončení uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či tvůrčího záměru používat správnou techniku malby a kresby, rozhodnout se pro vhodné výtvarné prostředky a postupy kombinovat různé techniky a materiály zvládat jednoduché grafické techniky používat program malování na počítači při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ, myšlenek a emocí uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru pro vlastní vyjádření i při společné tvůrčí práci využívat znalostí o barvách a jejich vlastnostech kresbou vystihnout tvar, objem, materiál vytvářet složitější ornamenty samostatně i ve skupině vytvářet prostorové objekty nakreslit a namalovat postavu výtvarně zpracovat a využít písmo využívat přírodní materiály přístupovat k uměleckému dílu jako ke zdroji inspirace volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření a experimentovat s nimi při výtvarné tvorbě vycházet z vlastních zkušeností a představ výtvarně zpracovat a vyjádřit svoje dojmy a pocity z knihy a filmu mít estetický vztah ke knize a její výtvarné podobě 	<p>2. Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> různorodé prostředky a jejich kombinace k vyjadřování vlastních výtvarných záměrů <ul style="list-style-type: none"> malba vodovými a temperovými barvami, tradičními i netradičními materiály kresba tužkou, uhlem, pastelem, tuší jednoduché grafické techniky koláž malování na počítači dekorativní malba s využitím vlastností barev zátiší, kresba v plenéru ornamenty složitější prostorové objekty postava návrh reklamy a propagačního letáku výrobky z přírodních materiálů práce s uměleckým dílem dekorování vytvořených keramických předmětů ve školní keramické dílně prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ <ul style="list-style-type: none"> malba a kresba vlastního zážitku a prožitku vyjádření nálady prostřednictvím barvy malba a kresba podle vlastní fantazie malba a kresba na základě zážitku z knihy, filmu - knihy pro mládež - ilustrace knihy tematické práce – Vánoce, Velikonoce linie, barvy, tvary a objekty jako základní prostředky vyjadřování v ploše a prostoru 	<p><i>Informatika – Aplikační software, textový procesor</i></p> <p><i>MV – Tvorba mediálního sdělení</i> <i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Praktické činnosti - Keramika</i></p> <p><i>Český jazyk a literatura – Literární výchova</i> <i>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</i></p> <p><i>Praktické činnosti – Keramika</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • výtvarně se vyjadřovat k lidovým tradicím a zvykům • seznámit se s různými možnostmi řešení obytného interiéru • umět sdělit (slovně, mimoslovně) obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umět položit otázky ostatním • vnímat a komunikovat o obrazech běžné i umělecké produkce • umět se vhodně chovat při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek • znát nejvýznamnější památky regionu a hlavního města Prahy 	<ul style="list-style-type: none"> • bytová kultura – funkčnost a estetičnost • design a estetická úroveň předmětů denní potřeby (např. zhotovené keramické výrobky ze školní keramické dílny) • vnímání, rozlišování a hodnocení vlastní produkce i produkce ostatních, včetně umělecké • výběr výtvarných prací na školní výstavu a do soutěží • prezentace tvůrčí činnosti jednotlivce i skupiny • umění v životě člověka • seznámit se s prací keramiků v regionu • návštěvy památek (UNESCO), muzeí, galerií a výstav 	<p><i>Rodinná výchova - Domácnost</i></p> <p><i>OSV – sociální rozvoj</i></p> <p><i>MV - Tvorba mediálního sdělení</i></p> <p><i>Praktické činnosti - Keramika</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk a svět</i></p>
---	--	--

5.9 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 1 hodina.

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- cvičení v přírodě
- exkurze
- besedy, přednášky

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví je rozdělen do třech tematických okruhů:

- Zdraví a jeho ochrana
- Vztahy mezi lidmi
- Rizika ohrožující zdraví

Obecné cíle:

Výuka si klade za cíl vybavit žáky dovednostmi a znalostmi potřebnými k preventivní péči o duševní a tělesné zdraví a bezpečnost. Vede žáky k tomu, aby se vyznali v tom, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, jednostranné činnosti, harmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, nevhodných doplňcích výživy, hracích automatech, internetu, aj, proti médií vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí, na výchovu k odpovědnému přístupu k sexuálnímu životu a zodpovědnému přístupu v poskytování 1. pomoci.

Cílem zdravotní výchovy je především naučit žáky využívat získaných poznatků v praktickém životě.

Charakteristika učiva:

Učivo je vybráno tak, aby si žáci vážili svého zdraví a cílevědomě je chránili, rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví, zařazovali zdravé stravovací návyky, racionálně jednali v situacích osobního i veřejného ohrožení.

Výchova ke zdraví patří k předmětům všeobecně vzdělávacím, zároveň je předmětem průpravným pro odborné vzdělávání (poznatky z předmětu jsou propojovány s odborným předmětem Výživa a příprava pokrmů).

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- orientovat se v základních názorech na zdraví a uplatňovat preventivní činnosti podporující zdraví
- dodržovat zásady zdravého způsobu života a ochrany zdraví, pečovat o své zdraví a snažit se o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznat situace ohrožující tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých
- dodržovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňovat zásady správné výživy
- uplatňovat získané komunikační dovednosti a asertivní komunikační techniky jako prevenci násilí a zneužívání
- uvědomovat si souvislosti zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a jejich následný vliv na všechny složky zdraví člověka
- získávat informace o centrech odborné pomoci
- poznávat vlastní fyzické a zdravotní předpoklady pohybových možností a omezení, rozvíjet a využívat pohybové schopnosti a dovednosti,
- vnímat prožitky z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci

Pojetí výuky:

Výukou tohoto předmětu se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro rozvoj a upevňování vědomostí a dovedností směřujících ke zdravému způsobu života a ochraně zdraví. Výuka probíhá v obou dvou ročnících s dotací 1 hodina týdně a rozšiřuje u žáků již dříve získané znalosti a dovednosti. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují propojení a návaznost tak, aby žáci měli pozitivní vztah k péči o zdraví své i druhých a schopnost aplikovat své poznatky v praktickém životě. Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebnicemi a pracovními listy, odpovídajícím schopnostem i věku a vyspělosti žáků.

Pomůcky:

Učebnice, pracovní listy, encyklopedie, odborná literatura, obrazový materiál, audiovizuální technika, počítačové výukové programy, internet.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Při výuce je používána forma výkladu, při kterém jsou využívány názorné pomůcky, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, vyvozování poznatků, práce s internetem, modelové situační hry, počítačové animace.

Do výuky je zařazována samostatná i skupinová práce žáků, při které žáci uplatní své znalosti z předmětu i běžného života a rovněž práce s informacemi. Velmi důležitou a motivační metodou je také učení se navzájem. Při výuce je využívána audiovizuální technika.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Kontrola vědomostí a dovedností je prováděna různými formami ústního a písemného zkoušení. Hodnocení je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Známkou je žák hodnocen za samostatnou práci, další hodnocení je prováděno na základě písemného i slovního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Písemné hodnocení je prováděno formou testu, doplňování do textu.

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i sledování pozornosti a aktivity žáka při vyučování, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh, práce se zdroji a zapojení se do diskuzí nad různými způsoby řešení zadaného úkolu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- rozšiřoval a upevňoval své dovednosti a znalosti potřebné k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví
- získal pozitivní postoj k ochraně zdraví svého i ostatních
- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti zdraví a zdravého životního stylu
- pracoval samostatně i v týmu
- rozvíjel schopnosti a získával informace při řešení problémů týkající se zdraví a zdravého způsobu života a dále s nimi pracoval
- porovnával a zobecňoval nové poznatky a vlastní zkušenosti a jejich využití v praktickém životě
- upevňoval své dovednosti potřebné pro řešení mimořádných událostí

Kompetence k učení:

- Používáme při výuce názorných pomůcek a audiovizuálních technik.
- Zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života a v praktických činnostech jim umožňujeme ověřovat si získané poznatky a dovednosti.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a orientaci v informačních zdrojích a jejich propojení se skutečným životem.
- Vedeme žáky k práci s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných pracovních postupů.
- Aplikujeme získané znalosti a dovednosti do ostatních předmětů a běžného života.
- Používáme odlišné postupy a metody práce (hry, názorné demonstrace, skupinová práce, projekty, dialog).

- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Učíme žáky průběžně sledovat a vyhodnocovat své hodnocení.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru problému, ke stanovení postupu jeho řešení.
- Učíme žáky využívat výpočetní techniku.
- Rozvíjíme u žáků schopnost řešit problém různými metodami.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro týmovou spolupráci žáků.
- Podporujeme práci ve skupinách a spoluúčast žáků na postupech a řešeních.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků formou samostatné práce na zadaném, ale dobře připraveném úkolu.
- Učíme žáky vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Stavíme žáky formou hry do různých životních situací a vedeme je k samostatnému rozhodování a přijímání důsledků za své rozhodnutí.
- Informačními vzory a dramatizací vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a ohrožení vlastního či ostatních.

Kompetence komunikativní:

- Poskytujeme žákům dostatečný prostor k vyjádření.
- Vedeme žáky ke srozumitelnému a souvislému vyjadřování.
- Učíme žáky formulovat myšlenky v logickém sledu při ústním i písemném projevu.
- Učíme žáky vyjadřovat se kulturně a přiměřeně v mluveném i grafickém projevu.
- Učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.
- Učíme žáky aktivně diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje.
- Skupinovou prací vedeme žáky k minimalizaci komunikačních bariér a odlišností.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Učíme žáky plnit odpovědně svěřené úkoly.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými, navrhovat svá řešení při práci v týmu.
- Formou besed a projektů seznamujeme žáky s rizikovými projevy chování.

- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, stanovovat si cíle, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí.
- Směřujeme žáky k pochopení a dodržování zásad zdravého způsobu života a zásad jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací účastněním se projektů a školních akcí v přírodě.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Učíme žáky dodržovat vymezená pravidla, zásady ochrany lidského zdraví a plnit povinnosti a závazky z toho vyplývající.
- Učíme žáky pochopit vliv nesprávných životních návyků na pracovní výkon.

Kompetence dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických předpisů a předpisů požární ochrany
- Seznamujeme žáky s možným nebezpečím na příkladech a názorných ukázkách.
- Učíme žáky spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí – omezit rizikové faktory.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.

Výchova demokratického občana:

- Přispívá k výchově přemýšlivého člověka, který bude umět využívat znalosti týkající se zdraví a jeho ochrany v různých životních situacích.
- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.

- Učí žáky věnovat se celospolečenským tématům z oblasti zdravého životního stylu, civilizačních nemocí, spolupráci při řešení krizových situací ohrožujících lidské zdraví a vzájemné mezinárodní pomoci prostřednictvím světových zdravotnických organizací.

Člověk a životní prostředí:

- Vede k využívání znalostí, dovedností a pěstování zdravých životních návyků nezbytných pro ochranu vlastního zdraví i zdraví ostatních.
- Směřuje k aplikování získaných poznatků a zásad jednání při řešení mimořádných situací osobního ohrožení.
- Učí pochopit rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka.
- Učí žáky poznávat možnosti a způsoby ochrany zdraví, využívat přírodní produkty k prevenci nemocí.
- Vede žáky k tomu, aby chápali interaktivní vztah mezi přírodou a zdravím člověka, osvojili si principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí.

Mediální výchova:

- Učí rozlišovat a využívat informace získané z různých druhů otevřených médií
- Vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací. Žáci získávají a pracují s informacemi z různých typů médií a otevřených informačních zdrojů.
- Učí žáky využívat v předmětu zdravotní výchova informace a vědomosti z internetu a výukových programů k dalšímu vzdělávání a získávání informací pro potřebu řešení praktických úloh prostřednictvím pořizování zápisků, referátů, čtením nejrůznějších článků se zadanou zdravotní tematikou, zjišťování základních informací o nemocech, léčebné a preventivní péči o zdraví člověka.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivaci pro zapojení do pracovního života.
- Učí aplikovat získané přírodovědecké poznatky při řešení konkrétních situací v budoucím povolání.
- Vede žáky k tomu, aby se i přes svůj handicap sociální/zdravotní uplatnili úspěšně na trhu práce, začlenili se aktivně do společnosti a aby si vypěstovali kladný vztah k práci.
- Rozvíjí u žáků schopnost vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, prostřednictvím médií/poradenských a zprostředkovatelských služeb, splňovat požadavky zaměstnavatelů z hlediska nejen odborné ale i zdravotní způsobilosti a uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a své zdraví.

Název vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví		
Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat základní hygienické návyky • vysvětlit, jak životní prostředí působí na zdraví lidí • být seznámen s pojmem životní styl • snažit se pochopit význam zdravého životního stylu • vědět, jak aktivně chránit své zdraví, v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví • seznámit se s faktory životního prostředí působícími na člověka • umět objasnit, jak působí životní prostředí na zdraví člověka • znát rizika nesprávných životních návyků – nedostatečný pohyb, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž • znát, jak předcházet úrazům a nemocem • znát projevy a příznaky běžných nemocí • znát projevy a příznaky pohlavně přenosných chorob 	<p>1. Zdraví a jeho ochrana</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>hygienu:</i> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena dětí - hygiena dospívajících - hygiena dospělých - péče o pleť, vlasy, nehty, chrup - hygiena odívání • zdravý způsob života <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - význam otužování a hygieny - ochrana před přenosnými chorobami - ochrana před nepřenositelnými chorobami • organismy poškozující lidské zdraví • látky poškozující lidské zdraví • rizikové chování • rizikové faktory poškozující zdraví • odpovědnost za své zdraví • prevence úrazů • prevence nemocí • civilizační choroby • užívání léků • zneužívání léků a návykových látek • lékařský předpis, volně prodejné léky • projevy a příznaky běžných nemocí • chronická onemocnění • infekční choroby • pohlavně přenosné choroby – kapavka, syfilis, AIDS – prevence • způsoby šíření pohlavně přenosných a infekčních chorob 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP - Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>Rodinná výchova</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery • osvojit si pojmy v oblasti sexuality • uvést zásady zodpovědného sexuálního chování • popsat rozdíl péče o nemocné dítě a starou osobu 	<p>2. Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • kamarádství, přátelství, láska • partnerské vztahy • výběr partnera, utváření vztahu mezi partnery • faktory ovlivňující partnerské vztahy • sexuální život v období dospívání • antikoncepce, nebezpečí pohlavních chorob • promiskuita • sexuální poruchy a úchytky • manželství, právní význam manželství • plánované rodičovství • těhotenství, porod • <i>specifická péče o nemocné členy rodiny (nemocné dítě):</i> <ul style="list-style-type: none"> - podávání léků - stravování - dodržování hygieny při upoutání na lůžko - péče o staré a chronicky nemocné 	<p><i>OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Sexuální výchova</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Péče o dítě</i> <i>OSV – Osobnostní rozvoj,</i> <i>Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelní pohromy, krizové situace) • přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoc, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život • zvládnout případné ošetření při drobných poraněných a úrazech • uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci 	<p>3. Rizika ohrožující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • příčiny a důsledky závislosti • zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací – základní úkoly ochrany • zásady jednání v situacích osobního ohrožení, přivolání pomoci • první pomoc – základy 1. pomoci, zásady při poskytování • ošetření drobných poranění a úrazů – odřeniny, spáleniny, jednoduchá zlomenina, uštknutí hadem • prevence BOZP • poradenská činnost • praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností • způsoby chování v modelových situacích, způsoby chování v kritických situacích – jejich zautomatizování 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj,</i> <i>Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>VPZ - Svět práce</i></p>

Název vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> znát zásady hygieny a dodržovat základní hygienické návyky popsat vliv psychického zatížení na lidský organismus projevovat zdravé sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy uplatňovat ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku objasnit na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí stručně vysvětlit, co se myslí označením „zdravý životní styl“ zdůvodnit význam zdravého životního stylu dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky orientovat se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech uvést zásady zdravého způsobu stravování, sestavit vyvážený jídelníček znát rizika nesprávných životních návyků – nedostatečný pohyb, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž vědět, jak aktivně chránit své zdraví, v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví popsat úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel 	<p>1. Zdraví a jeho ochrana</p> <ul style="list-style-type: none"> hygienické zásady (opakování) duševní zdraví a rozvoj osobnosti – osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> sociální dovednosti, vztah k sobě samému a ostatním, sebehodnocení, zdravé sebevědomí, morálka, životní cíle, psychohygiena zdravý způsob života - činitele ovlivňující zdraví: <ul style="list-style-type: none"> životní prostředí životní styl pohybové aktivity pracovní podmínky výživa stravovací návyky organismy poškozující lidské zdraví látky poškozující lidské zdraví – kouření, alkoholismus, drogy rizikové chování rizikové faktory poškozující zdraví odpovědnost za zdraví své i druhých – péče o nemocné neveřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu prevence úrazů 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP - Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Výživa a příprava pokrmů – Výživa člověka</i></p> <p><i>ČŽP - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> znát projevy a příznaky běžných nemocí vysvětlit na příkladech prevenci vzniku úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví umět rozpoznat hrozící nebezpečí ohrožující zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> prevence nemocí civilizační choroby užívání léků zneužívání léků a návykových látek lékařský předpis, volně prodejné léky projevy a příznaky běžných nemocí chronická onemocnění infekční choroby pohlavně přenosné choroby – kapavka, syfilis, AIDS – prevence způsoby šíření pohlavně přenosných a infekčních chorob 	<p><i>Rodinná výchova – Sexuální výchova</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery uplatňovat naučené modelové situace k řešení životních situací vysvětlit na příkladech požadavky na partnera a prostředky jeho poznávání rozlišit vhodné a nevhodné partnerské typy osvojit si pojmy v oblasti sexuality objasnit problémy spojené s pohlavním životem diskutovat o etice v partnerských vztazích, vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu <ul style="list-style-type: none"> popsat rozdíl péče o nemocné dítě a starou osobu 	<p>2. Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> kamarádství, přátelství, láska partnerské vztahy výběr partnera, utváření vztahu mezi partnery faktory ovlivňující partnerské vztahy lidská sexualita sexuální život v období dospívání antikoncepce, nebezpečí pohlavních chorob promiskuita a nebezpečí s ní spojené sexuální poruchy a úchytky manželství, právní význam manželství plánované rodičovství těhotenství, porod <i>specifická péče o nemocné členy rodiny (nemocné dítě):</i> <ul style="list-style-type: none"> podávání léků stravování dodržování hygieny při upoutání na lůžko péče o staré a chronicky nemocné 	<p><i>OSV – Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Rodina a rodinné soužití</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Sexuální výchova</i></p> <p><i>Rodinná výchova – Péče o dítě</i></p> <p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> objasnit důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlit, jak aktivně chránit své zdraví 	<p>3. Rizika ohrožující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> příčiny a důsledky závislosti zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací – základní úkoly ochrany 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelní pohromy, krizové situace) • popsat postup při poskytování první pomoci při úrazech, poraněních, krvácení, stavech ohrožující život (určit optimální řešení) • prokázat praktické dovednosti - poskytnout první pomoc sobě a jiným - přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoc, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život • uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady jednání v situacích osobního ohrožení, přivolání pomoci • poranění při hromadném zasažení obyvatel – organizace první pomoci • první pomoc – základy první pomoci, zásady při poskytování první pomoci • úrazy a poranění - ošetření drobných poranění a úrazů, náhlé zdravotní příhody, stavy ohrožující život • prevence BOZP • poradenská činnost • praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností • způsoby chování v modelových situacích • způsoby chování v daných situacích – jejich zautomatizování 	<p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>VPZ - Svět práce</i></p>
---	---	--

5.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících jsou 3 hodiny (bylo navýšeno o disponibilní časovou dotaci – 1 hodina v každém ročníku).

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- tělocvična
- školní hřiště
- cvičení v přírodě, vycházky

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je rozdělen do třech tematických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Obecné cíle:

Základním cílem tělesné výchovy je vést žáky k pravidelnému provádění pohybových činností a kompenzovat negativní vlivy způsobu života. Důležitým předpokladem pro splnění tohoto cíle je vhodná motivace všech žáků na různé pohybové úrovni.

Tělesná výchova by měla pomocí přiměřených prostředků žáky kultivovat v pohybových projevech a zlepšovat jejich tělesný vzhled. Obsahem výuky tělesné výchovy je teoretická a praktická příprava a nácvik vybraných atletických disciplín, sportovních a míčových her, sportovní gymnastiky, úpolů. Nedílnou součástí jsou pohybové a drobné hry spolu s kondičními, protahovacími, vyrovnávacími, relaxačními, pořadovými cvičeními.

V rámci hodin TV seznamujeme žáky s hygienou a bezpečností při sportu a chování za mimořádných situací včetně zajištění první pomoci.

Charakteristika učiva:

Výuka probíhá v prvním a druhém ročníku, vždy po 2 hodinách týdně. Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků tak, aby se žáci postupně seznamovali a aktivně zapojovali do všech druhů pohybových aktivit. Je kladen důraz na motivaci a zapojení všech žáků do procesu s přihlédnutím na individuální sportovní úroveň.

Vyučovací předmět Tělesná výchova prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- orientovat se v základních názorech na zdraví a postupně uplatňovat preventivní činnosti podporující zdraví
- chránit si cílevědomě své zdraví a rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- získat si kladný vztah ke zdravému způsobu života a pocitu radosti z provádění tělesné činnosti
- osvojit si pohybovou a sportovní gramotnost
- zvyšovat a kultivovat své fyzické zdatnosti a pohybový projev
- vnímat fyzický, ale i psychický, estetický a sociální význam pohybových činností
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup
- ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech podle potřeby spolupracovat
- prohlubovat hygienické a zdravotní zásady a návyky, reagovat v situacích ohrožení, zvládnout základy první pomoci
- správně reagovat v modelových situacích

Pojetí výuky:

Ve výuce jsou využívány metody a formy práce, které žáky motivují ke sportovním aktivitám a k jejich pravidelnému provozování. Obsah předmětu je volen tak, aby žáci znali problematiku základních sportovních aktivit (atletika, gymnastika, plavání, míčové hry...) a byli schopni dle svých možností tyto pohybové aktivity provozovat. Dále je dbán zřetel, aby si žáci uvědomovali transfer mezi jednotlivými sportovními aktivitami a byli schopni jej využít.

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na atletickém stadionu nebo ve volné přírodě. Tělesná výchova je určena a vytvářena pro všechny žáky s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem a schopnostem.

Výuka tělesné výchovy je diferencovaná na oddělení chlapců a dívek.

Pomůcky:

Odborná literatura – pravidla, sportovní trénink, nové poznatky v oboru, soutěže, výukové video, stopky, měřicí zařízení, kompas, sportovní náčiní a nářadí.

Metody vyučování:

Názorná ukázka, využití vlastních zkušeností, skupinové vyučování (práce v družstvech), kruhový trénink, intervalový trénink, cvičení na stanovištích.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Průběžná kontrolní měření výkonnosti, hodnocení aktivního a plnohodnotného zapojení do procesu tělesné výchovy, znalost a dodržování pravidel jednotlivých sportovních aktivit, hygieny a bezpečnosti.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- usiloval o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti
- vyrovnával nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťoval radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- dosáhl optimálního tělesného a pohybového rozvoje v rámci svých možností
- využíval pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, teoretických poznatků a pravidel jednotlivých sportovních odvětví (čtení a vyhledávání informací v odborné literatuře, sportovních časopisech, internetu).
- Podněcujeme žáky k osvojování jednotlivých dílčích pohybových aktivit, které postupně v průběhu pohybového učení spojují v požadovaný pohybový celek (výkon).
- Aplikujeme cvičení podle jednoduchého nákresu nebo popisu.
- Vedeme žáky k měření, zapisování a posuzování výsledků (výkonů) pohybových dovedností (měření výkonů v běhu, hodů, skoku a kolektivních hrách).
- Rozvíjíme schopnost poznávat smysl a cíl svých aktivit.
- Rozvíjíme plánování, organizaci a řízení vlastních činností, her, soutěží.
- Dbáme na orientaci v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích škol.
- Dodáváme žákům sebedůvěru a sledujeme pokrok.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k zásadám bezpečného chování ve sportovním prostředí.
- Dbáme na rozvíjení adekvátních reakcí v případě úrazu spolužáka a k řešení problému v souvislosti s nesporným chováním.
- Učíme žáky přemýšlet o problému při provádění cviku, sportovního prvku a nacházet tréninkové cesty k jeho řešení, hledat vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech a optimální řešení herních situací při sportovních hrách.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky dodržování pravidel her a k jednání v duchu fair-play.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vedeme je k aktivní spolupráci mezi sebou za účelem dosažení daného cíle (vítězství ve hře).
- Učíme žáky reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, přijímat kritiku, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých sportovních situacích a pečovat o své fyzické a duševní zdraví.
- Posilujeme pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samotný rozvoj.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k pravidelnému pohybovému režimu a vůli po zlepšení své zdatnosti.
- Spojujeme pohybovou činnost se zdravým životním stylem.
- Rozvíjíme rozlišování a uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...).
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
- Vedeme žáky, aby brali ohled na druhé.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě.
- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na sportovní výkon a výsledek při pohybových aktivitách.
- Rozvíjíme u žáků schopnost reálně posoudit výsledek sportovního výkonu, vedeme žáky k sebehodnocení.
- Vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastních pohybových činností.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvíjí u žáků vhodnou míru sebevědomí, vlastní odpovědnosti a schopnost morálního úsudku.
- Prohlubuje schopnost jednat s vyučujícím a spolužáky optimálním způsobem, angažovat se aktivně při řešení problémů nejen pro vlastní prospěch a vážit si materiálních a duchovních hodnot.

Výchova demokratického občana:

- Rozvíjí dovednosti aplikovat získané teoretické poznatky při sportovních aktivitách.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.

Člověk a životní prostředí:

- Vede k poznávání životního prostředí regionu samostatně a aktivně při turistice a hrách v přírodě, a vytvářet si tak kladný vztah k živé a neživé přírodě a získávat přehled o způsobech ochrany přírody – aktivní podílení se na likvidaci odpadů/černé skládky.
- Směřuje žáky k osvojení zásad zdravého životního stylu a uvědomit si odpovědnost za své fyzické zdraví.
- Pomáhá žákům osvojit si poznatky o biosféře a ekosystémovém pojetí (znalost o biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci systémů) v rámci turistiky a cvičení v přírodě.

Mediální výchova:

- Prohlubuje schopnost získávat informace a poznatky z oblasti pohybového vzdělání ze zdrojů informační a komunikační technologie, pracovat s odbornou literaturou.
- Učí žáky vyhledávat na internetu a v ostatních komunikačních zdrojích pravidla jednotlivých sportovních odvětví a sportovní aktuality.
- Rozvíjí schopnost převádět vyhledané poznatky do praxe a realizovat je ve vlastní sportovní činnosti.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Vede k uvědomování si spojitosti mezi sportovní a pracovní výkonností.
- Podněcuje žáky k pochopení významu pohybového vzdělání jako nedílné součásti aktivního pracovního života úspěšné kariéry.

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova		
Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s bezpečností v hodinách tělesné výchovy • správně zvolit sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat • znát zásady přípravy organismu na pohybovou činnost a uklidnění organismu po ukončení únavy • uplatňovat a dodržovat zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností • využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • zaujímat správné základní cvičební polohy • zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jejich optimální provedení • ovládat základní techniku speciálního cvičení podle pokynů učitele • uplatňovat zásady chování při pohybu v přírodě 	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • teoretické poznatky z TV • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové činnosti, rekreační sport • sportovní náčiní a vybavení <ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení • hygiena a bezpečnost, seznámení s učebním plánem a sportovišti <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj koordinačních schopností • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení <ul style="list-style-type: none"> - cvičení bez náradí (protahovací, dynamická, dechová, uvolňovací, vytrvalostní, obratnostní, pohyblivostní) - cviky ke správnému držení těla, korekce jednostranného zatížení - cviky v přírodních podmínkách 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i> <i>Rodinná výchova – Biologie člověka</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Zdraví a jeho ochrana, Rizika ohrožující zdraví</i></p> <p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi • zdokonalovat se v základních herních činnostech a herním projevu • dávat své schopnosti ve prospěch kolektivu • rozlišovat jednání fair - play 	<p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sportovní a pohybové hry, soutěže</i> – s různým zaměřením a využitím náčiní, motivační, štafetové, závodivé a nápodobivé hry - obměna osvojených pohybových her <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle zjednodušených pravidel - košíková, házená, odbíjená, vybíjená, přehazovaná, 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • řídit se pravidly vybraných her a soutěží • znát základní taktické požadavky her • chápat signalizaci rozhodčího a řídit se jí • uvědomovat si důležitost a přínos každého člena týmu, dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách • předvést pohybové dovednosti v jednotlivých pohybových aktivitách • koordinovat své pohyby • seznámit se zásadami dopomoci a záchrany a poskytnout ji • rozlišit povedený a nepovedený výkon • s pomocí učitele najít chybu a její příčinu • uplatňovat jednotlivá cvičení ke svému tělesnému rozvoji přiměřeně svým pohybovým dovednostem a schopnostem • sestavit jednoduché pohybové vazby a sestavy • zlepšovat svoji prostorovou orientaci • zdokonalovat své rytmické a hudební vnímání • nezneužívat svých silových dispozic • respektovat soupeře • rozlišit nutnou sebeobranu • zvládat rozcvičení všeobecné a speciální (uplatňovat abecedu, strečink) • dodržovat zásady sportovního tréninku • dokázat rozvíjet svalovou sílu, rychlost a vytrvalost • uvědomovat si prospěšnost tělesných cvičení pro své zdraví • znát základní techniku vybraných atletických disciplin 	<p>kopaná, nohejbal, florbal, stolní tenis, badminton</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení míče, pohyb s míčem, přihrávání, chytání míče, základní postoj a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • <i>základy gymnastiky</i> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - cviky s náčiním (s krátkým a dlouhým švihadlem, s krátkou tyčí, s míči, s plnými míči) - cviky s využitím náradí (s lavičkami a na lavičkách, na žebřinách, s využitím bedny) - jednoduchá akrobatická cvičení – kotoul vpřed a vzad - skoky – prosté z malé trampolíny - přeskoky – odraz z můstku, roznožka, skrčka (bedna, koza), přeskoky z oddáleného odrazu • <i>rytmická a kondiční cvičení</i> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření rytmu pohybem, sladění pohybu s hudbou - technika estetického pohybu těla a jeho částí (chůze, poskoky, běh, obraty, pohyby paží a nohou) - rytmizované pohyby a změny poloh (rytmus, tempo, melodie, rytmizace chůze, taneční krok) - jednoduché tance – mazurka, diskotance • <i>průpravná úpolová cvičení</i> – přetahy, přetlaky – soutěže, zábavná forma • <i>základy atletiky</i> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení – běžecká abeceda - běh na 30 – 60 m – start nízký, polovysoký (technika a taktika běhu) - vytrvalostní běh prokládaný chůzí, podle možností a schopností žáků 	<p><i>Estetická výchova – Hudební výchova</i></p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pravidly a technikou atletických disciplín • uvědomovat si prospěšnost pohybu v přírodě • porozumět škodlivosti používání dopingu • zlepšovat své absolutní i relativní výkony • umět zjistit a posoudit svou zdatnost a pohybovou úroveň • chovat se a jednat v přírodě ekologicky • uplatňovat zásady bezpečného chování a pravidla silničního provozu • využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>turistika a pobyt v přírodě</i> <ul style="list-style-type: none"> - základy turistiky – přesun, chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, táboření, základy turistické dovednosti - ochrana přírody - modifikace orientačního závodu - příprava a dokumentace turistické akce • <i>sezónní sporty</i> <ul style="list-style-type: none"> - plavání - lyžování - bruslení - další pohybové aktivity zařazené do TV podle podmínek školy a zájmu žáků 	<p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>MV - Tvorba mediálního sdělení</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • reagovat na základní pokyny a povely • užívat s porozuměním smluvené povely, signály, gesta, značky, názvosloví • rozumět odborné sportovní a tělocvičné terminologii • sledovat sportovní dění • znát pravidla jednotlivých sportů a umět je aplikovat v praxi • dokázat se podílet na přípravě a organizaci třídního nebo školního turnaje nebo soutěže • respektovat práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jednat na úrovni dané role a spolupracovat ve prospěch týmu • aktivně naplňovat olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti a humánnosti • znát zásady poskytování první pomoci při sportovních úrazech 	<p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní organizační činnosti • komunikace v TV – smluvené povely, signály, gesta, grafická značení, odborná terminologie • aktuální informace ze sportu a zdroje informací • sportovní tradice regionu • pravidla osvojených pohybových her, závodů a soutěží – zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly • účastníci sportovních akcí 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • vědět, jak se chovat při mimořádných událostech – znát čísla tísňového volání, signály 	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc při sportovních úrazech – teoretické poznatky, besedy, praktická cvičení • ochrana člověka za mimořádných událostí 	<p><i>Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví</i></p>
--	---	--

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova		
Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s bezpečností v hodinách tělesné výchovy • správně zvolit sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat • znát zásady přípravy organismu na pohybovou činnost a uklidnění organismu po ukončení únavy • uplatňovat a dodržovat zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách • zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností, • využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, rozvíjet svalovou sílu a vytrvalost • zaujímat správné základní cvičební polohy • zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jejich optimální provedení • ovládat základní techniku speciálního cvičení podle pokynů učitele • uplatňovat zásady chování při pohybu v přírodě 	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • teoretické poznatky z TV • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové činnosti, rekreační sport • sportovní náčiní a vybavení • příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení • hygiena a bezpečnost, seznámení s učebním plánem a sportovišti • rozvoj koordinačních schopností • cvičení s náčiním – s obručí (točení tělem), šátkem • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení <ul style="list-style-type: none"> - cvičení bez náradí (protahovací, dynamická, dechová, uvolňovací, vytrvalostní, obratnostní, pohyblivostní) - cviky ke správnému držení těla, korekce jednostranného zatížení - cviky v přírodních podmínkách 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i> <i>Rodinná výchova – Biologie člověka</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Zdraví a jeho ochrana, Rizika ohrožující zdraví</i></p> <p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi • zdokonalovat se v základních herních činnostech a herním projevu • dávat své schopnosti ve prospěch kolektivu, aktivně se zapojovat do hry 	<p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sportovní a pohybové hry, soutěže</i> – s různým zaměřením a využitím náčiní, motivační, štafetové, závodivé a nápodobivé hry - obměna osvojených pohybových her <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle zjednodušených pravidel, hry ve větších skupinách - košíková, házená, odbíjená, vybíjená, přehazovaná, 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat jednání fair - play • řídit se pravidly vybraných her a soutěží • znát základní taktické požadavky her • chápat signalizaci rozhodčího a řídit se jí • uvědomovat si důležitost a přínos každého člena týmu, dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách • předvést pohybové dovednosti v jednotlivých pohybových aktivitách • koordinovat své pohyby • využívat jednotlivých cviků k obohacení své pohybové kultury • seznámit se zásadami dopomoci a záchrany a poskytnout jí • rozlišit povedený a nepovedený výkon • s pomocí učitele najít chybu a její příčinu • uplatňovat jednotlivá cvičení ke svému tělesnému rozvoji přiměřeně svým pohybovým dovednostem a schopnostem • sestavit jednoduché pohybové vazby a sestavy • zlepšovat svoji prostorovou orientaci • zdokonalovat své rytmické a hudební vnímání • nezneužívat svých silových dispozic • respektovat soupeře • rozlišit nutnou sebeobranu 	<p>kopaná, nohejbal, florbal, stolní tenis, badminton – zaměření na jednotlivé sportovní hry, pravidla</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení míče, pohyb s míčem, přihrávání, chytání míče, základní postoj a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • <i>základy gymnastiky</i> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - cviky s náčiním (s krátkým a dlouhým švihadlem, s krátkou tyčí, s míči, s plnými míči) - cviky s využitím náradí (s lavičkami a na lavičkách, na žebřinách, s využitím bedny) - cvičení na kladině – chůze a její modifikace (doprovodné pohyby paží, rovnovážné postoje, změny poloh, obraty, náskoky a seskoky) - jednoduchá akrobatická cvičení – kotoul vpřed a vzad - skoky – prosté z malé trampolíny - přeskoky – odraz z můstku, roznožka, skrčka (bedna, koza), přeskoky z oddáleného odrazu • <i>rytmická a kondiční cvičení</i> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření rytmu pohybem, sladění pohybu s hudbou - technika estetického pohybu těla a jeho částí (chůze, poskoky, běh, obraty, pohyby paží a nohou) - rytmizované pohyby a změny poloh (rytmus, tempo, melodie, rytmizace chůze, taneční krok) - základní tance – mazurka, valčík, polka, diskotance, country tance, krajové tance • <i>průpravná úpolová cvičení</i> – přetahy, přetlaky – soutěže, zábavná forma 	<p><i>Estetická výchova – Hudební výchova</i></p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zvládat rozcvičení všeobecné a speciální (uplatňovat abecedu, strečink) • dodržovat zásady sportovního tréninku • dokázat rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost a pohyblivost • uvědomovat si prospěšnost tělesných cvičení pro své zdraví • znát základní techniku vybraných atletických disciplín • seznámit se s pravidly a technikou atletických disciplín • uvědomovat si prospěšnost pohybu v přírodě • porozumět škodlivosti používání dopingu • zlepšovat své absolutní i relativní výkony • umět zjistit a posoudit svou zdatnost a pohybovou úroveň • chovat se a jednat v přírodě ekologicky • uplatňovat zásady bezpečného chování a pravidla silničního provozu <ul style="list-style-type: none"> • využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení – běžecká abeceda - běh na 30 – 60 m – start nízký, polovysoký (technika a taktika běhu) - vytrvalostní běh prokládaný chůzí, podle možností a schopností žáků - skok do dálky – z odrazového pásma, z břevna - skok do výšky – volba stylu podle podmínek a schopností žáků • turistika a pobyt v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - základy turistiky – přesun, chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, táboření, základy turistické dovednosti - ochrana přírody - modifikace orientačního závodu - příprava a dokumentace turistické akce • sezónní sporty <ul style="list-style-type: none"> - plavání - lyžování - bruslení - další pohybové aktivity zařazené do TV podle podmínek školy a zájmu žáků 	<p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>MV - Tvorba mediálního sdělení</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • reagovat na základní pokyny a povely • užívat s porozuměním smluvené povely, signály, gesta, značky, názvosloví • rozumět odborné sportovní a tělocvičné terminologii • sledovat sportovní dění <ul style="list-style-type: none"> • znát pravidla jednotlivých sportů a umět je aplikovat v praxi • dokázat určit taktiku hry 	<p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní organizační činnosti • komunikace v TV – smluvené povely, signály, gesta, grafická značení, odborná terminologie <ul style="list-style-type: none"> • aktuální informace ze sportu a zdroje informací • historie sportu • sportovní tradice regionu • pravidla osvojených pohybových her, závodů a soutěží – 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • dokázat se podílet na přípravě a organizaci třídního nebo školního turnaje nebo soutěže • respektovat práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jednat na úrovni dané role a spolupracovat ve prospěch týmu • aktivně naplňovat olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti a humánnosti • znát zásady poskytování první pomoci při sportovních úrazech • vědět, jak se chovat při mimořádných událostech – znát čísla tísňového volání, signály 	<p>zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly</p> <ul style="list-style-type: none"> • účastníci sportovních akcí – hráč, rozhodčí, divák – práva a povinnosti <p>první pomoc při sportovních úrazech – teoretické poznatky, besedy, praktická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka za mimořádných událostí 	<p><i>Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví</i></p>
--	---	--

Poznámky:

Žáci s částečným uvolněním z tělesné výchovy – se zúčastňují hodin tělesné výchovy a cvičí dle doporučení lékaře.

Počet a obsah hodin pro jednotlivé oblasti se může upravit dle počasí a momentálních podmínek školy (v zimě zařazení her na sněhu, kondiční chůze v terénu, cvičení v přírodě).

5.11 RODINNÁ VÝCHOVA

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Rodinná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Odborné činnosti RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících jsou 3 hodiny.

Místo realizace:

- třída, ostatní prostory školy
- exkurze
- obchody s domácími potřebami a nábytkem
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rodinná výchova je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- Rodina a rodinné soužití
- Biologie člověka
- Sexuální výchova
- Péče o dítě
- Domácnost

Obecné cíle:

Cílem předmětu Rodinná výchova je zaměření na vztahy mezi lidmi, získání základních dovedností v péči o domácnost a naučit žáky znát svá práva i povinnosti v oblasti rodinného života, ale kde vyhledat pomoc v případě krizových situací.

Předmět Rodinná výchova se zabývá výchovou k rodičovství a rodinnému životu. Pomáhá žákům v získávání a upevňování znalostí a dovedností nutných pro fungování rodiny, partnerských vztahů, péči o domácnost, řešení ekonomických činností, rodinné soužití, péči o děti a jejich výchovu.

Charakteristika učiva:

Rodinná výchova je zahrnuta ve vzdělávací oblasti odborné činnosti, tato oblast je jednou ze stěžejních, která by měla vést k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon praktických činností. Učivo navazuje na základní vzdělávání. Respektuje osobnost žáka, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické předpoklady pro založení rodiny i jeho sociální adaptaci. Vzdělávání rovněž směřuje k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit své zdraví v rámci širší komunity. Učí žáky sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny a domácnosti.

Realizace této vzdělávací oblasti staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomějším utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví. Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů a řešení.

Rodinná výchova má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, v sexuálním životě, rodičovských rolích atd.) a k osvojení praktických postupů uplatnitelných při řešení situací v běžném životě.

Vyučovací předmět Rodinná výchova prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- získávání rozvoje a upevňování znalostí a dovedností potřebných k přípravě žáků na život v rodině
- základním znalostem svých práv a povinností v oblasti partnerských vztahů, rodinného života a připravenosti na plnění základních rolí v rodině
- uvědomění si významu rodiny
- uvědomění si důležitosti výchovy k rodičovství, role otce, matky, péče o dítě od narození, výchovu dětí až k dospělosti
- vytváření specifických vlastností důležitých v mezilidských vztazích
- poskytnutí návyků k rozvíjení vlastní osobnosti a znalostí kde vyhledat pomoc v případě krizových situací
- rozvíjení základních manuálních a pracovních dovedností a znalostí v oblasti péče o domácnost
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Pojetí výuky:

Výukou tohoto předmětu se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Výuka probíhá v obou dvou ročnících s dotací 3 hodiny týdně. Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebnicemi a pracovními listy, odpovídajícím schopnostem i věku a vyspělosti žáků.

Rodinná výchova úzce spolupracuje s některými dalšími předměty (Základy přírodních věd, Základy společenských věd, Výchova ke zdraví, Praktické činnosti atd.). Cílem je, aby žáci byli do praktického života připraveni nejen po stránce teoretické, ale i praktické, jelikož si učivo osvojují formou různých metod.

Pomůcky:

Učebnice, pracovní listy, encyklopedie, nákresy, fotografie, časopisy, audiovizuální technika, demonstrační modely, počítačové výukové programy, internet.

Metody vyučování:

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru postižení a možnostem žáků.

Při výuce je používána forma výkladu, při kterém jsou využívány názorné pomůcky, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, vyvozování poznatků, práce s internetem, demonstrační pokusy, počítačové animace. Při výuce tohoto předmětu jsou velmi často zařazovány skupinové práce, projektové práce ve skupinách a jejich prezentace a nácvik modelových situací a praktických cvičení.

Do výuky je zařazována samostatná i skupinová práce žáků, při které žáci uplatní své znalosti z předmětu i běžného života a rovněž práce s informacemi. Žáci využívají ke hledání informací všech dostupných zdrojů - internet, encyklopedie, tisk. Velmi důležitou a motivační metodou je také učení se navzájem. Při výuce je využívána audiovizuální technika.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Hodnocení je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Ke kontrole plnění vytyčených cílů slouží průběžné hodnocení různých úkolů, vystoupení a prací, které žáci zpracovávají. Při tomto hodnocení zohledňujeme především snahu a individuální posun. Učitel vždy vychází z individuálních schopností žáka.

Žáci jsou také hodnoceni za aktivní účast v konstruktivních diskuzích, při skupinové práci na projektech, při nácviku modelových situací a za znalosti z teorie, které mohou být ověřeny formou písemného nebo ústního přezkoušení.

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i sledování pozornosti a aktivity žáka při vyučování, snahy samostatně hledat řešení prací, práce se zdroji a zapojení se do diskuzí o různých tématech souvisejících s předmětem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v lehčích i těžších životních situacích a aplikovat v nich své znalosti a postřehy
- dovedl rozpoznat nebezpečné vlivy, které mohou ovlivnit zdraví, chování a myšlení a poukazuje na důležitost prevence
- kladl důraz na pěstování správných mezilidských vztahů, dodržování nepsaných společenských pravidel a osvojování technik k ochraně zdraví a osobnosti
- na modelových situacích dokázal řešit vztahy v rodině, škole, mezi partnery i ve větších společenstvích
- spoluvytvářel vlastní systém hodnot
- uvědomoval si odpovědnost za svůj intimní život
- prokázal estetické cítění a orientaci v moderním stylu bydlení
- chápal zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu

Kompetence k učení:

- Používáme při výuce názorných pomůcek a audiovizuálních technik.
- Učíme žáky vyhledávat a používat informace na základě jejich pochopení.
- Vedeme žáky k vyjadřování se podle svých možností odbornou terminologií a používání obecně užívaných termínů a symbolů a na základě tohoto si vytvářet komplexnější pohled na přírodní jevy.
- Vedeme žáky k práci s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami.
- Rozvíjíme systematickou práci žáků dodržováním stejných pracovních postupů.
- Aplikujeme získané znalosti a dovednosti do ostatních předmětů a běžného života.
- Prostřednictvím vhodně volených zadání učíme žáky poznávat smysl osvojovaných postupů pro běžný život.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Učíme žáky průběžně sledovat a vyhodnocovat své hodnocení, porovnávat dosažené výsledky v týmu i samostatně.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k důkladnému rozboru problému, ke stanovení postupu jeho řešení.
- Učíme žáky využívat výpočetní techniku.
- Rozvíjíme u žáků schopnost využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem.
- Přistupujeme k žákům individuálně, ale zároveň vytváříme prostor pro týmovou spolupráci žáků.
- Podporujeme práci ve skupinách a spoluúčast žáků na postupech a řešeních.
- Rozvíjíme samostatnost a sebekontrolu žáků formou samostatné práce na zadaném, ale dobře připraveném úkolu.
- Učíme žáky vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a posuzovat svá řešení z nejrůznějších úhlů pohledu.
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Stavíme žáky formou nácviku modelových situací do různých životních situací a vedeme je k samostatnému rozhodování a přijímání důsledků za své rozhodnutí.
- Vedeme žáky k chápání logických vztahů mezi jednotlivými tematickými okruhy vyučovacího předmětu Rodinná výchova a k pochopení vztahů zejména s vyučovacími předměty Základy přírodních věd, Základy společenských věd, Výchova ke zdraví a Praktické činnosti.

Kompetence komunikativní:

- Poskytujeme žákům dostatečný prostor k vyjádření.
- Vedeme žáky ke srozumitelnému a souvislému vyjadřování.
- Obohacujeme žákům slovní zásobu o odborné termíny, učíme žáky dodržovat odbornou terminologii.
- Ověřujeme si otázkami, zda žáci rozumí obsahu sdělení a správně na něj reagují.

- Učíme žáky formulovat myšlenky v logickém sledu při ústním i písemném projevu.
- Učíme žáky vyjadřovat se kulturně a přiměřeně v mluveném i grafickém projevu.
- Učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení zadáváním jednoznačných a srozumitelných pokynů a otázek.
- Podněcujeme žáky k využívání prostředků komunikačních a informačních technologií.
- Dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, tolerování odlišných názorů).
- Učíme žáky aktivně diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje.
- Skupinovou prací vedeme žáky k minimalizaci komunikačních bariér a odlišností.
- Učíme žáky využívat komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a k vědomí, že svými pracovními činnostmi ovlivňují výsledek společného snažení.
- Poskytujeme prostor k individuálnímu vyjádření každého jedince.
- Učíme žáky plnit odpovědně svěřené úkoly.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce na řešení daného problému s jinými, navrhopvat svá řešení při práci v týmu, naslouchat druhému, pochopit ho a vcítit se do jeho myšlení a úvah.
- Směřujeme žáky k reálnému posuzování svých psychických a duševních možností, odhadování výsledků svého jednání a chování v různých situacích.
- Učíme žáky využívat prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru.
- Chováme se k sobě ohleduplně, vzájemně si pomáháme, aby výuka mohla probíhat v klidné, milé a přívětivé atmosféře, přátelskými vztahy ve třídě vedeme žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům.
- Učíme žáky přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, stanovovat si cíle, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.
- Zprostředkováním osobních kontaktů (při setkáních, přednáškách apod.) vedeme žáky k toleranci, respektování jiných lidí, nemocných a postižených.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování.
- Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí.
- Rozvíjíme u žáků schopnost vcítit se do situace ostatních lidí.
- Seznamujeme žáky s fungováním důležitých úřadů, orgánů a institucí, s jednoduchými a nejjednoduššími druhy formulářů a dotazníků.
- Směřujeme žáky k pochopení zdravého způsobu života a ochraně životního prostředí účastněním se projektů a školních akcí v přírodě.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků schopnost koncentrace na pracovní výkon a výsledek.
- Průběžně vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků a postupů.
- Seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a náradím pro běžné domácí použití.
- Poskytujeme žákům prostor, aby si samostatně hledali vhodné metody a postupy práce.
- Učíme žáky dodržovat vymezená pravidla, zásady ochrany lidského zdraví a plnit povinnosti a závazky z toho vyplývající.

Kompetence dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

- Opakovaně žáky seznamujeme se základy bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a důsledně vyžadujeme jejich dodržování, na příkladech a názorných ukázkách je seznamujeme s možným nebezpečím.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických předpisů a předpisů požární ochrany.
- Učíme žáky spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí – omezit rizikové faktory.
- Učíme žáky rozpoznat, jaké osobní ochranné pomůcky by mohli použít a následně je využívat.
- Používáme názorné pomůcky a metody postupné náročnosti, stálého opakování.
- Vedeme žáky k udržování pořádku na pracovišti a v domácnosti.

Kompetence usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb:

- Motivujeme žáky k vzájemné spolupráci, pomoci.
- Učíme žáky samostatnosti v rozhodování, plánování a rozložení dané činnosti.
- Uplatňujeme zásadu přiměřenosti a postupné náročnosti.
- Vedeme žáky k dokončení činnosti, k vlastnímu hodnocení a hodnocení práce a výkonu druhých.

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje:

- Vedeme žáky k vážení si práce své i druhých.
- Motivujeme žáky k tomu, aby o důsledku své práce přemýšleli.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností zapamatování a řešení problémů a následné prohlubování dovedností a získaných znalostí pro celoživotní učení.

- Vede k rozvoji sociální komunikace – verbální a neverbální komunikace, tvořivé komunikace.
- Utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni.
- Pomáhá utvářet pozitivní postoj k sobě samému a druhým.
- Přispívá k rozvoji schopnosti spolupracovat, pracovat v týmech a skupinách.
- Učí žáky utvářet dobré mezilidské vztahy – empatie, respektování druhého, vzájemná pomoc.

Výchova demokratického občana:

- Vede k přesnému a jednoznačnému vyjadřování při řešení problémů, a dále k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky.
- Prohlubuje schopnost přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, být tolerantní k ostatním.
- Přispívá k výchově přemýšlivého člověka, který bude umět využívat získané znalosti v různých životních situacích.
- Zahrnuje témata týkající se osobnosti a jejího rozvoje, komunikace, řešení problémů, rodiny i právního minima důležitého pro soukromý a občanský život.

Člověk a životní prostředí:

- Vede k využívání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro žádoucí jednání občana vůči prostředí.
- Směřuje k aplikování získaných poznatků při řešení regionálních environmentálních problémů.
- Podněcuje aktivní přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k životnímu prostředí.

Mediální výchova:

- Učí rozlišovat a využívat informace získané z různých druhů otevřených médií.
- Učí žáky vyhledávat, zpracovávat, uchovávat i předávat informace důležité pro jejich profesní i osobní život.
- Vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací. Žáci získávají a pracují s informacemi z různých typů médií a otevřených informačních zdrojů.
- Učí žáky využívat výukové programy při získávání a následném procvičování získaných znalostí.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivace pro zapojení do pracovního života.
- Rozvíjí schopnost vhodně komunikovat s úřady a poradenskými institucemi.
- Pomáhá žákům získat znalosti a kompetence, které jim pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.
- Učí aplikovat získané poznatky při řešení konkrétních situací v budoucím povolání.

Název vyučovacího předmětu: Rodinná výchova Ročník: 1. a 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> znát podmínky pro uzavření manželství pojmenovat povahové vlastnosti partnerů, které jsou předpokladem pro založení stabilní rodiny uvést rizika spojená s neuváženou volbou životního partnera rozhodovat se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví zdůvodnit funkci rodiny ve společnosti znát práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny <ul style="list-style-type: none"> rozlišovat postavení jednotlivých členů v širší rodině rozlišovat užší příbuzenské vztahy projevovat úctu k rodinným tradicím a zvyklostem <ul style="list-style-type: none"> vědět, co znamená náhradní rodinná péče uvést důsledky porušování trestního zákona související se šikanou, násilím, týráním, zanedbáváním a zneužíváním dětí vědět, na koho se obrátit v případě osobního ohrožení, samostatně vyhledat služby specializované pomoci sobě nebo druhým 	<p>1. Rodina a rodinné soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> podmínky vzniku rodiny založení rodiny – výběr životního partnera, předpoklady k založení rodiny požadavky na partnera konflikty v partnerských vztazích manželství, podmínky uzavření manželství funkce rodiny práva a povinnosti členů rodiny pravidla a komunikace v rodině zákon o rodině rodiče, děti vztahy mezi jednotlivými členy rodiny, vztahy mezi sourozenci konflikty v rodinném soužití a možnosti jejich řešení soužití více generací úplná a neúplná rodina formy náhradní rodinné péče – osvojení, pěstounská péče zneužívání dětí zanedbávání rodinné výchovy, krizové situace v rodině poradenské instituce – krizová centra, linky důvěry, odborní lékaři 	<p><i>Základy společenských věd – Člověk ve společnosti</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Vztahy mezi lidmi</i></p> <p><i>Základy společenských věd – člověk ve společnosti</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk a právo</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk jako občan</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – zdraví a jeho ochrana</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> znát základy biologie člověka (význam a funkce nejdůležitějších orgánů) popsat hlavní orgánové soustavy rozlišovat příčiny, případně příznaky běžných nemocí znát důležitost prevence a uplatňovat preventivní způsoby chování v souvislosti s běžnými, přenosnými a civilizačními chorobami vysvětlit význam preventivních lékařských prohlídek zařazovat do denního režimu činnosti vhodné z hlediska zdraví (odpočinek, relaxace, spánek) zařazovat do denního režimu pohybové aktivity, které jsou pro něj vhodné 	<p>2. Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> anatomie – stavba lidského těla (jednotlivé orgánové soustavy a jejich funkce) orgánové soustavy – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, řídící, smyslová, reprodukční běžné virové a bakteriální nemoci – příznaky nemocí prevence nemocí, léčba režim dne – časové rozvržení aktivní činnost – pohybové aktivity odpočinek 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Zdraví a jeho ochrana</i></p> <p><i>Základy společenských věd – Člověk jako občan Tělesná výchova – Činnosti ovlivňující zdraví</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznat nevhodné a rizikové chování znát nebezpečí související s nebezpečnými návyky orientovat se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální vztahy aj.) vysvětlit pojmy prostituce, pornografie a promiskuita uvědomovat si odpovědnost za sexuální chování a znát důsledky rizikového sexuálního chování vyjmenovat nejčastější choroby přenosné pohlavním stykem umět se chránit před pohlavně přenosnými chorobami znát zdravotní rizika nechráněného pohlavního styku uvést argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti vysvětlit vznik a vývoj dítěte uvědomit si klady plánovaného rodičovství 	<p>3. Sexuální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> nevhodné a rizikové chování a jeho následky sexuální úchytky poruchy pohlavní identity sexuální život antikoncepce pohlavně přenosné choroby – kapavka, syfilis, AIDS – prevence, léčba předčasný pohlavní styk – biologická a psychická rizika předčasné sexuální zkušenosti a předčasného ukončení těhotenství nebezpečí sexuálního zneužívání těhotenství, plánované rodičovství, lékařská péče o těhotnou ženu, životospráva těhotné ženy, porod, narození dítěte 	<p><i>Výchova ke zdraví – Zdraví a jeho ochrana</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> znát význam a důležitost rodičovství znát rozdělení rolí v rodině, vysvětlit jejich význam 	<p>4. Péče o dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> role matky a otce, povinnosti rodičů vůči dětem vliv prostředí na rozvoj osobnosti 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj,</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte • ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence • vysvětlit výchovu dítěte předškolního věku • znát základní dětské nemoci a jejich léčbu 	<ul style="list-style-type: none"> • práva dítěte • vývojové etapy dítěte – novorozenec, kojeneček, batole, předškolní věk • péče o dítě (o novorozence a kojence) – výživa, režim dne, hygiena, psychomotorický vývoj • péče o dítě (dítě předškolního věku) – fyzický a psychický rozvoj, rozvoj řeči, hry... • dětské nemoci 	<p><i>Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i> <i>Výchova ke zdraví – Vztahy mezi lidmi</i> <i>Základy společenských věd – Člověk a právo</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Zdraví a jeho ochrana</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovat základní vybavení domácnosti • vysvětlit funkci jednotlivých bytových prostor • popsat nároky rodiny na zdravé bydlení z hlediska činností provozovaných v bytě • objasnit hygienické požadavky na oslunění a osvětlení bytu a tepelnou pohodu v bytě • vysvětlit, proč je nutno udržovat v bytě pořádek a čistotu • používat příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi • sestavit rodinný rozpočet 	<p>5. Domácnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení a zařízení domácnosti • zásady zařizování jednotlivých bytových prostor a jejich funkce • potřeby rodiny vzhledem k bydlení • hygiena provozu domácnosti - údržba a práce v domácnosti • úklidové a čisticí prostředky a bezpečné zacházení s nimi • používání přístrojů v domácnosti <ul style="list-style-type: none"> • ekonomické činnosti rodiny (zdroje příjmů, spoření, finanční pomoc státu, systém hospodaření s finančními prostředky) • sestavování rodinného rozpočtu • modelové situace a praktická cvičení 	<p><i>Estetická výchova – Výtvarná výchova</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p> <p><i>Matematika Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p>

5.12 VÝŽIVA A PŘÍPRAVA POKRMŮ

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Výživa a příprava pokrmů vychází z obsahu vzdělávací oblasti Odborné činnosti RVP PRŠ 2.

Časové vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících vychází z celkové povinné dotace RUP. Časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících je 6 hodin (bylo navýšeno o disponibilní časovou dotaci – 2 hodiny v každém ročníku).

Místo realizace:

- třída, cvičná kuchyně
- prodejny potravin, kuchyňského zařízení a vybavení
- exkurze
- projektové dny

Organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výživa a příprava pokrmů je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- Bezpečnost práce
- Výživa člověka
- Potraviny a nápoje
- Technologie přípravy pokrmů

Obecné cíle:

Vzdělávání v předmětu Výživa a příprava pokrmů směřuje k získávání pracovních dovedností a návyků, k osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti práce a hygieny, základů organizace a plánování práce a technologické kázně. Žák získává pozitivní vztah k práci v kuchyni, osvojuje si zásady zdravé výživy, učí se zásadám společenského chování a kultuře stolování. Učí se efektivně využívat pracovní inventář cvičné kuchyně, být zodpovědný a spolehlivý při práci v kolektivu a pracovní skupině.

Cílem předmětu je získání základních vědomostí, dovedností a prohloubení znalostí základních pojmů při přípravě pokrmů podle tradičních receptur s uplatňováním zásad racionální výživy a jejich následné využití v praktickém životě. Důraz je kladen na vytvoření návyků žáků k dodržování osobní i provozní

hygieny a hygieny prostředí a hospodárnému využívání potravin s ohledem na životní prostředí. Tyto poznatky mohou uplatnit při práci ve stravovacích službách.

Charakteristika učiva:

Výuka v předmětu Výživa a příprava pokrmů navazuje na poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a prohlubuje. Plní funkci stěžejního předmětu, v němž se realizují praktické činnosti, získané teoretickou přípravou. Důraz je kladen na účelnou organizaci práce, hospodaření s potravinami a jejich zpracování, používání techniky pro potřeby stravovacích zařízení, dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických a ekologických norem, odpovědnost za plnění úkolů a kvalitu vykonané práce.

Vyučovací předmět Výživa a příprava pokrmů prolíná celým vzděláváním a vyučování směřuje k tomu, aby žák uměl:

- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce
- manipulovat se spotřebiči a kuchyňským zařízením
- používat kuchyňský inventář a kuchařské knihy
- využívat vědomosti z oblasti zdravé výživy a uplatňovat je při přípravě pokrmů
- používat správné technologické postupy při přípravě pokrmů
- plánovat činnosti spojené s hospodárným nakupováním, uchováváním, skladováním a zpracováním potravin
- dodržovat odpovídající společenské chování a zvládnutí správného stolování
- využívat získaných poznatků a dovedností v praktickém životě
- přiměřeně svým možnostem se matematicky vyjadřovat a formulovat své myšlenky

Pojetí výuky:

Žáci jsou vedeni k prohlubování a upevňování odborných vědomostí získaných v odborných předmětech. Předmět Výživa a příprava pokrmů učí žáky aplikovat tyto vědomosti při praktické činnosti a osvojovat si odborné dovednosti a návyky, potřebné k vykonávání profesionálních činností ve stravovacích a potravinářských provozech.

Pomůcky:

Při výuce jsou využívány názorné ukázky, dále odborné učebnice, odborné časopisy a literatura, instruktážní videa a DVD, obrazový materiál, prospekty, receptury teplých a studených pokrmů, internet, soubory hygienických norem a předpisů bezpečnosti práce a požární ochrany.

Metody vyučování:

Výklad, vysvětlování, řízený rozhovor, instruktáž, ukázka, názorné předvedení, diskuse, skupinová a individuální samostatná práce, cvičení, práce s literaturou, seznamování s novými trendy ve vaření, exkurze (kuchyňská studia, obchody domácích potřeb).

Volba metod a postupů v předmětu Výživa a příprava pokrmů bude vycházet z hlediska přiměřenosti k věkovým a individuálním zvláštnostem žáka, psychologickým možnostem (vnímání, představy, paměť, myšlení, řeč, vůle, pozornost, dovednost a zájem).

Hodnocení výsledků – způsoby ověření:

Ústní, písemné zkoušení, průběžná klasifikace dílčích prací, prezentace pokrmu, sebehodnocení, společné hodnocení.

Žáci jsou hodnoceni na základě ústního zkoušení technologického postupu zadaného pokrmu, hodnocení správného sledu operací, klasifikace cvičení dílčích úkonů a hotových pokrmů. Posuzuje se kvalita provedené práce, pracovní přístup, schopnost spolupráce. Nedílnou součástí hodnocení je rovněž dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.

Důraz je kladen na aplikaci teoretických znalostí v praxi, na dodržování technologických postupů a estetický vzhled výrobku. Hodnocení a klasifikace vychází s osobnostních a odborných znalostí žáka s přihlédnutím k jeho schopnostem učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Žák je veden k tomu, aby:

- pracoval samostatně i v týmu
- aplikoval správné technologické postupy při přípravě pokrmů
- uplatňoval zásady racionální výživy při přípravě pokrmů
- dovedl hospodárně využívat potraviny s ohledem na životní prostředí
- dodržoval osobní i provozní hygienu a hygienu prostředí při přípravě pokrmů

Kompetence k učení:

- Zadáváme úkoly, které umožní žákům zvolit různé postupy
- Učíme žáky porozumět textům s odbornou gastronomickou tematikou v odborných učebnicích a odborných publikacích.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací z kuchařských knih a receptur a následnému stanovování postupných kroků - převádění z teoretické části do části praktické.
- Učíme žáky získávat a zpracovávat informace z nejrůznějších médií a pořizovat a zpracovávat vlastní zápisy/poznámky.
- Diskutujeme se žáky o výsledcích jejich práce a vedeme je ke schopnosti posoudit vlastní práci.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů.
- Učíme žáky využívat různé možnosti řešení problémů a navrhnout vhodný způsob řešení problému pro splnění zadaného technologického postupu, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.
- Učíme žáky rozpoznat jádro problému a získat informace k řešení problému buď samostatně, nebo týmovým řešením, popř. pod vedením učitele.
- Podněcujeme žáky při řešení problému ke spolupráci s jinými lidmi - práce ve skupině.

Komunikativní kompetence:

- Vedeme žáky k používání správného technického názvosloví.
- Učíme žáky vhodným způsobem vyjadřovat své myšlenky k zadaným odborným tématům, zpracovávat správně a srozumitelně pracovní postupy.
- Rozvíjíme u žáků schopnost vysvětlit a obhájit použité technologické postupy před spolužáky, reagovat na jejich dotazy, diskutovat o nich na základě vlastních názorů a zkušeností.

Kompetence sociální a personální:

- Učíme žáky přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly.
- Vedeme žáky při řešení odborného problému k práci v týmu a podílení se na realizaci pracovních činností.
- Přispíváme spolu se žáky k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům a diskriminaci.
- Učíme žáky adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraveni řešit své sociální a ekonomické záležitosti.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k uvědomování si vlastní kulturní, národní a osobnostní identity, k tolerantnímu přístupu k druhým lidem.
- Učíme žáky uznávat hodnoty života a význam zdravého životního stylu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.
- Učíme žáky chápat význam životního prostředí pro člověka, získávat informace o ekologických výrobcích a šetrném způsobu chování k životnímu prostředí – nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro případné pracovní činnosti.
- Učíme žáky získávat přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru v rámci exkurzí.
- Učíme žáky získávat reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, a také znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

- Vedeme žáky ke správným způsobům užití surovin, nádobí a technického vybavení cvičné kuchyně a rovněž k používání osobních ochranných pracovních prostředků podle prováděných činností. Tímto chováním se tak spolupodílet na vytváření bezpečného pracovního prostředí.
- Učíme žáky přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, a případnému využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb.
- Vedeme žáky k dodržování daných hygienických pravidel, zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci předpisů požární ochrany.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvíjí dovednosti sociální komunikace a vzájemné spolupráce a vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci.
- Rozvíjí schopnosti poznávání – rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění a také upevňování dovedností.
- Přispívá k rozvoji schopnosti spolupracovat, pracovat v týmech a skupinách.
- Učí žáky utvářet dobré mezilidské vztahy – empatie, respektování druhého, vzájemná pomoc.

Výchova demokratického občana:

- Vede k rozvíjení postoje k odpovědnému a demokratickému jednání ve společnosti, k odpovědnému přístupu k práci i v životě.
- Upevňuje sebevědomí žáků, a tím ulehčuje vstup do samostatného života v demokratické společnosti.
- Rozvíjí schopnost jednat s lidmi a zařadit se tak lépe do pracovního týmu.
- Učí respektovat různé etnické, náboženské a jiné skupiny lidí, vážit si hodnot, které zajišťují jejich materiální potřeby.
- Vede k poznávání odlišných kuchyní a stravovacích návyků v různých zemích.
- Učí posoudit činy a jednání lidí, které nejsou v souladu s demokratickými pravidly, chránit svou osobní svobodu.

Člověk a životní prostředí:

- Učí žáky využívat při přípravě pokrmů přírodní produkty.
- Vede k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a pochopení postavení člověka v přírodě a vlivu prostředí na jeho zdraví.
- Učí žáky nakládání s obaly a odpady od potravinářských výrobků a čisticích prostředků, ochraně životního prostředí: hospodaření s vodou a energií – používání nízkoeenergetických strojů a zařízení, likvidaci olejů.

Mediální výchova:

- Rozvíjí schopnost pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat při práci a rovněž k dalšímu vzdělávání a získání nových informací (receptury, zařízení na výrobu a zpracování potravin, uchovávání a expedice pokrmů).

- Učí žáky navrhnout, vykalkulovat, upravit, zapsat a vytisknout jednoduché menu nebo recepturu.

Výchova k práci a zaměstnanosti:

- Učí žáky vypěstovat si kladný vztah k práci a úspěšně se uplatnit na trhu práce.
- Vede k poznávání pracovních podmínek zaměstnanců a problémů na pracovištích prostřednictvím různých exkurzí v některých zařízeních.
- Vybavuje žáky znalostmi, které jim pomohou uplatnit se na trhu práce.
- Podněcuje žáky k odpovědnému rozhodování se na základě již získaných informací, k zodpovědnosti za svůj vlastní život, ve kterém má velký význam jejich vzdělání a tím i prosazení se na trhu práce.
- Informuje žáky o možnostech uplatnění a zařazení do pracovního procesu, způsobu a možnostech získání zaměstnání např. i prostřednictvím poradenských a zprostředkovatelských služeb, aby byli schopni využívat informační média, dovedli pracovat a využívat dostupné služby internetu, a tím získali větší možnosti na trhu práce.

Název vyučovacího předmětu: Výživa a příprava pokrmů		
Ročník: 1.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientovat se v základním vybavení kuchyně, umět ho používat bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče v souladu s předpisy a pracovními postupy dodržovat ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany při práci a požární prevence znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci, využívat prostředky k zajištění hygieny udržovat pořádek na pracovišti během přípravy pokrmů, uvést po dokončení práce pracoviště do pořádku vysvětlit na příkladech bezpečnostní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci zajistit první pomoc při úrazu druhé osoby znát povinnosti pracovníka v případě pracovního úrazu třídít odpad a chránit tak životní prostředí 	<p>1. Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení se s vybavením pracoviště – základní vybavení kuchyně (kuchyňský inventář) manipulace se spotřebiči a kuchyňským zařízením hygiena při práci, používání ochranných osobních pomůcek pořádek na pracovišti, úklid <p>úrazy v kuchyni a jejich prevence – bezpečnost technických zařízení v gastronomických provozech, zdroje příčiny úrazu</p> <p>první pomoc</p> <p>nakládání s odpady a obaly</p>	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p> <p><i>Beseda, Přednáška</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví</i></p> <p><i>ČŽP - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>Exkurze, Cvičení v přírodě</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> osvojit si správné stravovací návyky chápat důležitost významu správné výživy v životě člověka a vysvětlit podstatu správné výživy dokázat vysvětlit vliv nadbytku některých živin na lidský organizmus, nesprávnost některých stravovacích návyků v souvislosti se vznikem civilizačních chorob 	<p>2. Výživa člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> výživa člověka a její význam pro zdraví potrava a její složky správná výživa a její zásady - nadbytek bílkovin, tuků a sacharidů ve stravě 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Zdraví a jeho ochrana</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • umět sestavit jídelníček podle zásad správné výživy • charakterizovat specifika stravování pro vybrané skupiny osob podle různých kritérií • důsledně dodržovat odpovídající společenské chování a uplatňovat základní zásady stolování • užívat drobný inventář podle jeho určení 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování jídelníčku • zásady diferencované stravy – výživa různých skupin obyvatelstva • stolování 	<p><i>Výživa a příprava pokrmů - Výživa člověka Rodinná výchova – Péče o dítě</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit základní skupiny potravin • vybrat a nakoupit vhodné suroviny podle určeného technologického postupu • znát zásady správného skladování a uchování potravin • vysvětlit zásady hygieny při skladování potravin • vysvětlit význam, způsoby a nebezpečí konzervace potravin • ekonomicky nakládat s potravinami • využívat energie a ostatní materiál s ohledem na životní prostředí • orientovat se v jednotlivých druzích nápojů • správně skladovat nápoje podle druhu 	<p>3. Potraviny a nápoje</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy potravin • nákup surovin určených podle dané receptury, výběr podle technologického postupu přípravy pokrmů • zásady skladování potravin • konzervace potravin • vážení a odměřování potravin • nápoje – jejich rozdělení a druhy 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP - Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>Matematika – Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • pracovat s normami a recepturami teplých a studených pokrmů • volit a používat vhodné suroviny pro přípravu pokrmů podle technologického postupu, • používat vhodný kuchařský inventář • opracovávat a upravovat suroviny • připravovat vybrané pokrmy studené kuchyně • připravovat vybrané teplé pokrmy podle technologického postupu 	<p>4. Technologie přípravy pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • receptury, seznámení s kuchařskou literaturou, orientace v receptech • předběžná úprava při zpracování potravin – přebírání, škrábání, loupání omývání, proplachování, máčení • nácvik činností a technik základních kuchařských dovedností spojených s přípravou na zpracování – vážení, krájení.... • technologické postupy přípravy pokrmů studené a teplé kuchyně • výrobky studené kuchyně – ovocné a zeleninové saláty, pomazánky • tepelné úpravy zpracování: vaření, dušení, pečení, smažení, zapékání 	<p><i>OSV - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>VZP - Svět práce</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • znát různé tepelné úpravy pokrmů • zhotovit jednoduché moučníky • • připravit běžné studené a teplé nápoje • dodržovat bezpečnost práce a hygienické zásady při přípravě pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> • úprava polévek a jejich rozdělení: bílé, hnědé • zavářky a vložky do polévky • přílohy: z brambor, mouky, těstovin, rýže, zeleniny, luštěnin • bezmasé pokrmy: z brambor, zeleniny, rýže a krup, těstovin, luštěnin, vajec, sýrů, hub..... • moučníky: z litého těsta, piškotového těsta, kaše, pudinky • příprava nápojů	
---	---	--

Název vyučovacího předmětu: Výživa a příprava pokrmů		
Ročník: 2.		
Výstupy vzdělávání	Učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientovat se v základním vybavení kuchyně, umět ho používat bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče v souladu s předpisy a pracovními postupy dodržovat ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany při práci a požární prevence znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci, využívat prostředky k zajištění hygieny udržovat pořádek na pracovišti během přípravy pokrmů, uvést po dokončení práce pracoviště do pořádku vysvětlit na příkladech bezpečnostní rizika, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci zajistit první pomoc při úrazu druhé osoby znát povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu nakládat s odpady a obaly podle platných předpisů, jednat v souladu s předpisy na ochranu životního prostředí, dbát na třídění odpadů využívat a prohlubovat znalosti a dovednosti, které získal v 1. ročníku 	<p>1. Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení se s vybavením pracoviště – základní vybavení kuchyně (kuchyňský inventář) manipulace se spotřebiči a kuchyňským zařízením hygiena při práci, používání ochranných osobních pomůcek pořádek na pracovišti, úklid, prostředky pro úklid a sanitaci <ul style="list-style-type: none"> úrazy v kuchyni a jejich prevence – bezpečnost technických zařízení v gastronomických provozech, zdroje příčiny úrazu první pomoc <ul style="list-style-type: none"> nakládání s odpady a obaly 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj</i></p> <p><i>VPZ – Svět práce</i></p> <p><i>Beseda, Přednáška</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví</i></p> <p><i>ČŽP - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>Exkurze, cvičení v přírodě</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> osvojit si správné stravovací návyky chápat důležitost významu správné výživy v životě člověka a vysvětlit podstatu správné výživy dokázat vysvětlit vliv nadbytku některých živin na lidský organizmus, nesprávnost některých stravovacích 	<p>2. Výživa člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> výživa člověka a její význam pro zdraví potrava a její složky správná výživa a její zásady - nadbytek bílkovin, tuků a sacharidů ve stravě 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví – Zdraví a</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> návyků v souvislosti se vznikem civilizačních chorob • umět sestavit jídelníček podle zásad správné výživy • charakterizovat specifika stravování pro vybrané skupiny osob podle různých kritérií • vysvětlit na příkladech nesprávné stravovací návyky a jejich důsledky • znát úlohu dietního stravování • rozlišovat a charakterizovat hlavní směry ve výživě • důsledně dodržovat odpovídající společenské chování a uplatňovat základní zásady stolování • užívat drobný inventář podle jeho určení • ovládat základní pravidla obsluhy • zvládat přípravu stolu a slavnostní tabule • využívat a prohlubovat znalosti a dovednosti, které získal v 1. ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování jídelníčku • zásady diferencované stravy – výživa různých skupin obyvatelstva – pracující, sportovci, starší osoby, nemocní, kojenci, batolata, děti školního věku.... • dietní stravování, poruchy příjmu potravy • směry ve výživě: smíšená strava (racionální), vegetariánství, makrobiotika • stolování, tabule pro slavnostní příležitost, základy obsluhy 	<p><i>jeho ochrana</i></p> <p><i>Výživa a příprava pokrmů - Výživa člověka Rodinná výchova – Péče o dítě</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit základní skupiny potravin • vybrat a nakoupit vhodné suroviny podle určeného technologického postupu • znát zásady správného skladování a uchování potravin • vysvětlit zásady hygieny při skladování potravin • vysvětlit význam, způsoby a nebezpečí konzervace potravin • ekonomicky nakládat s potravinami • využívat energie a ostatní materiál s ohledem na životní prostředí • rozlišovat a charakterizovat jednotlivé druhy alkoholických i nealkoholických nápojů 	<p>3. Potravin y a nápoje</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy potravin • nákup surovin určených podle dané receptury, výběr podle technologického postupu přípravy pokrmů • zásady skladování potravin • konzervace potravin • vážení a odměřování potravin • alkoholické a nealkoholické nápoje 	<p><i>OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</i></p> <p><i>ČŽP - Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>Matematika – Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pokrmy světové kuchyně • zhotovit moučníky • připravit běžné studené a teplé nápoje • • využívat a prohlubovat znalosti a dovednosti, které získal v 1. ročníku • pracovat s danými recepturami • popsat technologický postup připravovaného pokrmu • normovat suroviny a připravit konkrétní zadaný pokrm teplé a studené kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • speciality světové kuchyně – rakouská, maďarská, italská, asijská – způsoby úpravy jednotlivých druhů jídel • moučníky: z litého těsta, piškotového těsta, kynutého těsta, listového těsta, lineckého těsta, kaše, pudinky, nákypy, sladké omáčky, náplně do těst • příprava nápojů • příprava k závěrečným zkouškám 	<p><i>společnosti</i></p>
---	--	---------------------------

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1.1 Úvod

Struktura ŠVP umožňuje zaměřit se při hodnocení žáků na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích předmětů a na konkretizované výstupy, které tvoří vzdělávací výstup ke konkrétnímu učivu v jednotlivých ročnících v jednotlivých předmětech, které byly tvořeny s přihlédnutím ke specifickým potřebám žáků tak, aby vybavily žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů – klíčovými kompetencemi. Při hodnocení se zaměříme přímo na dílčí kompetence jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělání.

6.1.2 Způsoby hodnocení

Hodnocení žáků učitelem probíhá přímo v průběhu výchovně vzdělávacího procesu a souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období. Poskytuje žákovi zpětnou vazbu o tom, s jakým úspěchem se mu podařilo dosáhnout konkretizovaných výstupů.

Při hodnocení žáka je možné použít všech vhodných forem a metod, které jsou plně v kompetenci učitele. Je nutné zohlednit specifické zvláštnosti žáků, individuální vloh a vlastnosti žáků s mentálním postižením,

Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, s přihlédnutím k individuálním potřebám a možnostem žáka.

Hodnocení musí být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Každé pololetí se vydává žákovi **vysvědčení**.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno **klasifikací, slovně nebo kombinací obou způsobů**. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady. **Klasifikace** je vyjádřena tradiční pětistupňovou stupnicí.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení snahy žáka a jeho přístupu ke vzdělávání s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem. V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, jeho vzdělávacím, zdravotním a osobnostním zvláštnostem, předpokladům a k věku žáka. O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při hodnocení žáka je možné použít i kombinaci klasifikace a slovního hodnocení, pokud to vyžaduje druh postižení žáka.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

6.1.3 Kritéria hodnocení

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou zformulována ve vnitřním klasifikačním řádu školy, který je součástí **školního řádu**.

Toto hodnocení je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Vnitřní klasifikační řád školy stanoví zejména:

- zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- stupně hodnocení prospěchu v povinných a v nepovinných předmětech a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, předem stanovená kritéria
- zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií
- zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace hodnocení a klasifikace
- způsob získávání podkladů pro hodnocení
- podrobnosti o komisionálních zkouškách a opravných zkouškách
- způsob hodnocení žáků v zájmových útvarech
- zásady pro udělování výchovných opatření
- způsob hodnocení žáka při plnění povinné školní docházky formou individuální výuky

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka, poskytnout mu zpětnou vazbu tak, aby se naučil vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků.

Za důležitý princip hodnocení a klasifikace žáka považuje ŠVP převahu pozitivní motivace.

6.1.4 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení. Pokud si žák nemůže vyzvednout vysvědčení v řádném termínu, je možné, aby si je on, nebo jeho zákonný zástupce vyzvedl kdykoliv později v ředitelně školy.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání převede škola slovní hodnocení do klasifikace. Pro případ následného převodu slovního hodnocení na hodnocení klasifikací použije vyučující vždy právě jeden z pojmů uvedených ve sloupci označeném „učivo“ v následující tabulce.

Charakteristika klasifikačních stupňů pro žáky, u kterých bylo použito slovní hodnocení

známka	učivo	úroveň myšlení	vyjadřování	aplikace, řešení	píle, zájem
1	ovládá na výborné úrovni	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné, přesné vyjadřování	spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí, pracuje svědomitě, samostatně, s jistotou	aktivní, zájem
2	ovládá	uvažuje samostatně	celkem výstižné	užívá vědomostí a dovedností při řešení úkolů, malé, ne časté chyby	učí se svědomitě
3	v podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	nedovede se dost přesně vyjádřit	úkoly řeší za pomoci učitele, s pomocí odstraňuje své chyby	v učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4	ovládá se značnými mezerami ve vědomostech	myšlení nesamostatné	myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává	malý zájem o učení, potřebuje pobídky a pomoc
5	neovládá	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedovede splnit ani za pomoci učitele	veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné

- Při celkovém hodnocení žáka se předmět, nebo všechny předměty, které byly hodnoceny slovně, převedou do klasifikace.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených školním vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka, či zletilý žák pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka, či zletilého žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu.
- Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl, nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho, nebo jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Hodnocení chování žáků a kázeňská a výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněně vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka.

- Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele, dále NTU
  - b) důtku třídního učitele, dále DTU

- c) důtku ředitelky školy, dále DŘŠ
- Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.
- Při velmi závažném porušení školního řádu může být žákovi na návrh třídního učitele mimořádně udělena DŘŠ.
- Kázeňské přestupky budou řešeny podle závažnosti v této posloupnosti:
  - a) vyučující a žák
  - b) vyučující, třídní učitel a žák
  - c) vyučující, třídní učitel, zákonný zástupce a žák
  - d) vyučující, třídní učitel, zákonný zástupce, výchovný poradce, vedení školy a žák
- Opatření k posílení kázně jsou nezávislá na klasifikaci z chování, ale ovlivňují ji, protože tato opatření se přijímají bezprostředně po přestupku, zatímco snížený stupeň z chování se uděluje na konci klasifikačního období. Z těchto důvodů je rovněž možný souběh pozitivního i negativního opatření v jediném klasifikačním období. Opatření k posílení kázně žáka musí být přijato do jednoho měsíce od okamžiku, kdy se ten, který o opatření rozhoduje, o přestupku dozvěděl.
- Třídní učitel neprodleně zaznamená výchovná opatření do třídního výkazu a do dokumentace žáka. Výchovná opatření nemají vliv na klasifikaci vyučovacích předmětů.
- Postihy za přestupky žáků (vyloučení z výletu, školní akce) jsou učitelé povinni předem projednat s ředitelkou školy.
- V případě nevhodného jednání a chování pedagoga bude kázeňský přestupek žáka řešen bez přítomnosti tohoto pedagoga.

Zásady a kritéria pro hodnocení chování žáků 1. – 2. ročníku PrŠ

napomenutí třídního učitele - méně závažný kázeňský přestupek

důtka třídního učitele - opakovaný a závažnější kázeňský přestupek a za neomluvenou absenci do 10 vyučovacích hodin

důtka ředitelky školy - opakovaný nebo závažný kázeňský přestupek a za neomluvenou absenci nad 10 vyučovacích hodin

Postup při udělení důtky ředitelky školy

Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit po projednání v pedagogické radě.

1. Třídní učitel projedná důvody návrhu důtky s ředitelkou školy.
2. Třídní učitel zapíše do žákovské knížky text:
„Za porušení školního řádu, kterého se žák dopustil tím, že ....., mu bude navržena na pedagogické radě důtka ředitelky školy.
3. Pedagogická rada projedná návrh na udělení důtky ředitelky školy.
4. Třídní učitel následně připraví informační dopis pro zákonného zástupce žáka, popř. zletilého žáka.
5. Dopis bude odeslán doporučeně prostřednictvím ředitelství školy. Zástupkyně ředitelky vede evidenci ředitelských důtek.

Udělení pochvaly a kázeňského opatření

Za příkladné chování nebo čin může být žákovi udělena pochvala třídního učitele nebo pochvala ředitelky školy.

Ředitelka školy, případně třídní učitel, oznámí udělení pochvaly nebo jiného ocenění nebo uložení napomenutí či důtky a jejich důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace žáka. Udělení pochvaly a jiného ocenění se může zaznamenat na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a zásady pro používání slovního hodnocení

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu

k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a označení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných, volitelných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) **1 – výborný**
- b) **2 – chvalitebný**
- c) **3 – dobrý**
- d) **4 – dostatečný**
- e) **5 – nedostatečný**
- f) **nehodnocen**

Stupeň 1 (výborný): Žák samostatně a tvořivě uplatňuje a interpretuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s nepodstatnými nedostatky. V předmětech s převahou výchovného zaměření je výjimečně aktivní, projevuje zájem a to i v případě menší míry vrozených schopností.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák samostatně a tvořivě, ale s menším podnětem vyučujícího, uplatňuje a interpretuje získané poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Kvalita výsledků jeho činnosti je bez podstatných nedostatků. V předmětech s převahou výchovného zaměření projevuje zájem a žák je aktivní.

Stupeň 3 (dobrý): Žák při uplatňování a interpretaci osvojených poznatků a dovedností je částečně veden vyučujícím, ale dokáže sám dojít k cíli. V ústním i písemném projevu se objevují nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, ale celkový výsledek je stále ještě v souladu s očekávanými výsledky. V předmětech s převahou výchovného zaměření, dopouští se chyb, má malý zájem rozvíjet své schopnosti a jeho aktivita nemá trvalý charakter.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák dokáže jen s obtížemi a se značnou pomocí vyučujícího uplatňovat a interpretovat osvojované poznatky a dovednosti v praxi. Závažné nedostatky a chyby dokáže v určité míře s pomocí opravit, ale často nepřesně. V předmětech s převahou výchovného zaměření žák neprojevuje téměř žádnou snahu, není aktivní, nerozvíjí dovednosti a to ani s pomocí vyučujícího.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák není schopen ani kusé poznatky a dovednosti uplatnit a interpretovat při řešení teoretických a praktických úkolů, je nesamostatný, v ústním a písemném projevu má podstatné nedostatky, nejeví zájem o zlepšení. V předmětech s převahou výchovného zaměření je pasivní, bez zájmu, není schopen ani minimální dovednosti aplikovat.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Při dvacetiprocentní nebo vyšší absenci během klasifikačního období může vyučující naříditi žákovi doplňkovou zkoušku pro uzavření klasifikace. Do této absence jsou započítávány i hodiny, do kterých přišel žák pozdě (je zapsán v třídní knize). Nezapočítává se absence způsobená účastí na akci pořádané školou. Termíny pro oznámení zkoušek jsou uvedeny v harmonogramu školního roku. Výsledná známka za klasifikační období se stanoví na základě této zkoušky a dalších podkladů vyučujícího (známky z ostatních zkoušek, písemných prací atd.).

Doplňková zkouška se koná obvykle mimo vyučování, může mít část písemnou i ústní. Je-li zkouška ústní, probíhá za přítomnosti dalšího pedagoga. Vyučující oznámí termín doplňkové zkoušky a odevzdá záznam o jejím průběhu zástupkyni ředitelky.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl (a) s vyznamenáním

prospěl (a)

neprospěl (a)

nehodnocen(a)

Žák(yně) je hodnocen(a) stupněm:

- **prospěl (a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- **prospěl (a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **neprospěl (a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěch 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.
- **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

pracoval (a) úspěšně

pracoval (a)

Při **hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky**, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Při průběžné klasifikaci a hodnocení může učitel používat doplňující znaky:

- 1* (učivo ovládá na výborné úrovni, jeho výkon je nadstandardní a je třeba jej odlišit od výkonu ostatních)
- 1- (výkon je na rozhraní mezi stupněm 1 a 2)
- 2- (výkon je na rozhraní mezi stupněm 2 a 3)
- 3- (výkon je na rozhraní mezi stupněm 3 a 4)
- 4- (výkon je na rozhraní mezi stupněm 4 a 5)
- obrázkové razítko či hodnocení (motivační charakter)

Při klasifikaci jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby vyjadřovaly ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání a jeho pokroky i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Slovní hodnocení takového žáka zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a označení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Komisionální zkoušky

Za komisionální zkoušky se považují:

- a) opravné zkoušky
- b) zkouška na základě pochybností zákonných zástupců žáka či zletilého žáka o správnosti jeho hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
- c) zkouška v případě, kdy nelze žáka hodnotit na konci prvního nebo druhého pololetí

- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:

předsedkyně, kterou je ředitelka školy, popřípadě jí pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy, zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu, přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání praktická škola dvouletá.

- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z maximálně dvou předmětů. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem na základě návrhu příslušného vyučujícího daného předmětu.
-

6.1.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové apod), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- Žák 1. až 2. ročníku praktické školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do SP.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 15 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti učitele nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k individuálním zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do školní matriky a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Dojde-li ke změně takto zapsané známky, škrtně příslušný vyučující známku ve třídním výkazu, nahradí ji známkou novou a opatří takto provedenou opravu značkou. Pod tabulkou uvede uvedenou značku a připiše poznámku, ve které uvede datum změny, o jaký předmět se jedná a o jakou změnu se jedná. Poznámku opatří svým čitelným podpisem. V případě použití širšího slovního hodnocení připraví jeho text, který vloží do katalogového listu žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje, nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po absenci. Je-li žák uvolněn z vyučování na základě žádosti zákonných zástupců, je možné, aby byl klasifikován nejdříve druhý den po návratu do školy. V případě, že nepřítomnost žáka ve škole z důvodu nemoci přesáhla pět vyučovacích dnů, je možné žáka klasifikovat z látky, která byla probrána v době jeho nepřítomnosti, nejdříve třetí den po jeho návratu. Pokud nepřítomnost z výše uvedeného důvodu přesáhla deset vyučovacích dnů, je možné takto klasifikovat žáka nejdříve pátý den po jeho návratu. Žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací.
- Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv třídních učitelů na pedagogické radě.

Klasifikace chování žáků

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli, a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, včetně dodržování řádu školy.

Při klasifikaci chování se přihlíží k morální a rozumové vyspělosti žáka. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

a) Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

b) Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků nebo má více neomluvených hodin. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

c) Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Má více než 25 neomluvených hodin. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

6.1.6 Hodnocení a sebehodnocení výsledků práce žákůZásady hodnocení prospěchu žáka:

- uplatňování přiměřené náročnosti
- uplatňování pedagogického taktu vůči žákovi
- potřeba přihlížet k individuálním zvláštěm
- připustit určitou indispozici
- nutnost opírat se o dominantní kladné vlastnosti
- pochvala a pozitivní hodnocení je nejen odměnou, ale i stimulem k většímu úsilí
- hodnotí se celkové výkony s ohledem požadavků osnov
- vycházet ze znalostí příznaků zdravotního postižení
- připustit negativní vliv sociálního prostředí, ze kterého žák pochází

Zásady sebehodnocení prospěchu žáka:

- vhodná náročnost
- schopnost posoudit se objektivně
- ohledy vůči věku
- možnost indispozice
- uplatňování sebekritiky
- pozitivní sebekritika
- ocenění sama sebe
- schopnost přiznat si chybu

Získávání podkladů pro hodnocení prospěchu žáka:

- diagnostické pozorování
- sledování výkonů
- sledování připravenosti na výuku
- různé druhy zkoušek (písemné, grafické, ústní)
- kontrolní písemné práce (povinné - čtvrtletní práce z matematiky, českého jazyka)
- analýza různých činností
- konzultace s vyučujícími, třídními učiteli
- konzultace s pedagogicko-psychologickou poradnou, se speciálním pedagogickým centrem, střediskem výchovné péče a odbornými lékaři
- rozhovor se samotným žákem
- rozhovor se zákonným zástupcem žáka

Získávání podkladů pro sebehodnocení prospěchu žáka

- individuální nezávazný rozhovor s žákem
- nezávazný rozhovor v menším kolektivu (skupině)
- neformální rozhovor v kolektivu třídy
- individuální rozbor úspěchů žáka

- individuální rozbor příčiny neúspěchu žáka
- rozbor úspěchů celé skupiny
- analýza činností, které vedou k úspěchu žáka
- analýza situací a činností, které vedou k neúspěchu žáka
- konkrétní příčiny neúspěchu žáka
- analýza domácí přípravy žáka
- rozbor momentů selhávání i v případě pečlivé přípravy žáka

Při hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech teoretického zaměření je hodnocena zejména

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, zákonitostí a vztahů
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Kritéria pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků v předmětech teoretického zaměření**a) Stupeň 1 (výborný)**

Žák správně použije a aplikuje požadované poznatky, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

b) Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák správně použije a aplikuje požadované poznatky, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

c) Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

d) Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby,

myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

e) Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

V předmětech praktického a výchovného zaměření je hodnoceno zejména

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Kritéria pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků v předmětech praktického a výchovného zaměření

a) Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní

práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

b) Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

c) Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

d) Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

e) Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a nemá vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže

postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti nedokáže zorganizovat. Nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se daří naplňovat stanovené vzdělávací strategické záměry a cíle školy. Jsou současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP.

Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky vzdělávání zodpovídá ředitelka školy. Hlavní evaluační role vyučujícího daného předmětu spočívá v hodnocení zejména úspěšnosti žáka při dosahování dílčích kompetencí v průběhu vyučovací hodiny. Úloha ředitelky školy spočívá především ve zhodnocení úspěšnosti žáků v dosahování očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí, a to především na konci vzdělávacího období ŠVP. Preferovanou evaluační formou je ústní zkoušení a jednoduché testy. Cíle, předmět hodnocení, obsah, formy a metody by měly zohledňovat individuální potřeby žáků s lehkým mentálním postižením.

Významnou evaluační formou je cílené získávání informací od absolventů školy, kteří byli vzděláváni již podle ŠVP. Vlastní hodnocení absolventů poskytne škole informace, zda se škole daří vybavovat žáky klíčovými kompetencemi potřebnými pro další studium, osobní život a pracovní uplatnění.

Součástí autoevaluace školy je zpětná vazba ze strany zákonných zástupců, pedagogických zaměstnanců a ze strany zřizovatele.

Škola bude v pravidelných intervalech 3 let opakovat zjišťování vzdělávacích požadavků zákonných zástupců formou jednoduchých dotazníků.

Evaluační dotazníky budou pravidelně také předkládány pedagogickým pracovníkům a žákům školy. Dotazníky pro žáka školy budou jednoduché a jednoznačné. Žáci na prvním stupni školy budou dotazníky vyplňovat s metodickou pomocí pedagoga.

Pro potřeby autoevaluace bude škola využívat i jiné hodnotící zprávy (inspekční zpráva).

Evaluační činnosti a aktivity, kterými škola zjišťuje úroveň kvality vzdělávání a hodnotí dosažené výsledky žáků, se zpracovávají na každé vzdělávací období v písemné podobě formou plánů evaluačních činností a aktivit. Na úrovni vzdělávacího předmětu je zpracovává vyučující daného předmětu, zpravidla jako

součástí svého tematického časového plánu výuky. Na vyšší úrovni je zpracovává ředitelka školy nebo jí pověřený pedagog jako součást ročního plánu činnosti školy, případně jako součást plánu kontrolní a hospitační činnosti. Základními časovými horizonty pro souhrnné hodnocení jsou: pololetí, konec školního roku.

Nedílnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které zahrnuje i návrhy vhodných úprav ŠVP.

Hlavní cíle autoevaluace:

- zlepšit kvalitu vzdělání
- získat zpětnou vazbu pro činnost školy
- získat podklady pro strategické plánování a řízení
- přispět ke zlepšení klimatu a důvěry mezi učiteli, žáky a rodiči
- posílit sebevědomí pedagogů školy

Hlavní oblasti autoevaluace:

- podmínky ke vzdělávání (prostorové a materiální)
- individuální vzdělávací potřeby žáků
- nabídka zájmových kroužků, volný čas
- průběh vzdělávání žáků
- výsledky vzdělávání žáků
- uplatnitelnost absolventů na trhu práce
- řízení školy
- personální podmínky
- kvalita DVPP
- spolupráce se zákonnými zástupci žáků a veřejností
- spolupráce se zřizovatelem
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Nástroje autoevaluace a jejich časové rozvržení:

- pozorování - průběžně
- rozhovory - průběžně
- dotazníky - 1x za rok
- „ředitelské prověrky“, srovnávací testy - 1x za rok
- rozborů prací a činností žáků - průběžně
- úspěchy v soutěžích
- ankety
- rodičovské schůzky - podle potřeby
- kontrolní a hospitační činnost - průběžně
- rozborů školní dokumentace – 2x za rok
- pracovní porady - podle potřeby
- konzultace
- SWOT analýza

Kritéria autoevaluace:

- soulad realizovaného ŠVP s RVP
- klima školy a úroveň řízení
- kvalifikovanost pedagogického sboru
- kvalita výuky
- kvalita nabídky volnočasových aktivit
- spokojenost zákonných zástupců s prací školy
- uplatnění absolventů školy